

“NYITOTTAK VAGYUNK”

A József Attila Megyei és Városi Könyvtár 2019. évi beszámolója

2800 Tatabánya, Fő tér 2.

Mikolasek Zsófia
igazgató

2020. február 10.

TARTALMI SZEMPONTOK A MEGYEI HATÓKÖRŰ VÁROSI KÖNYVTÁRAK 2019. ÉVI BESZÁMOLÓJÁNAK ELKÉSZÍTÉSÉHEZ

I. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

A 2019-es évi munkáinkat alapvetően meghatározta a Modern Városok Program keretében megyeszékhelyünkön, Tatabányán felépülő, új könyvtár építése, amely műszaki átadása, tervek szerint, 2020 nyarára várható és így végre méltó környezetbe kerülhet a több szempontból is nemzetközileg, országosan és helyileg is ismert, elismert intézményünk.

2019. január 12-én, szombaton volt az utolsó nyitvatartási napunk a régi könyvtári épületben.

Négy ideiglenes helyre költöttünk. A Béla király körüti volt éjszakai rendelő és ÁNTSZ épületegyüttesébe külön-külön a szép- és szakirodalmi részlegeink kerültek. A helyismereti részlegünk a Népház úti fiókkönyvtárba, az irodák, gazdasági, KSZR, informatika, és a gyermekrészleg a Szent Borbála téri irodaház második emeletén kaptak helyet. **Január 14.-én hivatalosan is (szolgáltatások) bezártunk**, január 22-én befejeződött a gyermekkönyvtár elköltöztetése a Szent Borbála térre. A hó végére az olvasótermi állomány leválogatása, bepakolása megtörtént, szállítás a volt ÁNTSZ-pavilonjába, ide került a szakkönyvtár. Mivel a volt éjszakai orvosi rendelőt egy hónappal később hagyták el a tervezettnél, így rohammunkában kellett bepakolnunk február 16-17. között a szépirodalmi anyagainkat, mégpedig öt kezelőhely, iroda, és egy hosszú folyosó bravúros kialakításával, egybenyitásával. Január-február hónapokban a raktári állományunk jelentős részét lefóliázva, tematikusan, védett körülmények megteremtésével szintén elköltöztettük. Összegezve mintegy 400.000 dokumentumot vettünk kézbe, mozgattuk meg, válogattuk ki a szolgáltatásra szántakat. Sajnos helyszűke miatt az állományunk mintegy 27%-át sikerült csak az ideiglenes időszakban hozzáférhetővé tenni

2019. február 23-án *Hangot kérünk!* címmel könyvtár búcsúztatót és olvasói-könyvtárosi ballagást tartottunk, színvonalas irodalmi műsorral és olvasói, könyvtárosi aktivitással. (Cikk: *S(ugár) G.(abi): Elköszön, de modernebbé is válik a megyei könyvtár = 24 Óra, 2019. február 27. 1+3. p.)*

Február 25-én az utolsó bútoraink elszállításával átadtuk a terepet az épületet bontóknak.

Megjegyzendő hogy a könyvtári anyag leválogatását többszörös átnézéssel kellett megtennünk, mivel a korábban ígért ideiglenes helyünket a város centrumában a volt Euronics áruházban visszamondták s így nagyon rövid idő állt rendelkezésünkre egy új hely keresésére, lehetőleg a város frekvenciált területén, és jelentős saját erőforrásból kellett megoldanunk azok kialakítását és berendezését. Végül is

2019. március 19.-én kedden 9 órakor egyszerre nyitottuk meg a már fent említett négy ideiglenes helyen a József Attila Megyei és Városi Könyvtárunk ideiglenes szolgáltató helyeit.

(Cikk a nyitásról: *S. G.: Megnyitották a könyvtárat = 24 Óra, 2019. 03.20. 5. p.)*

A 2019-es év tehát ideiglenes szolgáltatóhelyeken zajlott. Ez meglátszik a forgalmunkon. Nehezítette a munkánkat, hogy a szakembereink az alacsony bérezés miatt elvándoroltak, helyettük nehezen vagy egyáltalán nem találtunk könyvtárosokat.

Ez az év ugyanakkor az álmódzással is telt: új programokat, helyszíneket, kapcsolatokat, design, arculatot és közösségeket álmodtunk az új könyvtárba.

II. SZERVEZETI KÉRDÉSEK

2019. szeptember 1-től az Állományfejlesztési és Olvasószolgálati Osztály vezetői tisztségéből egészségügyi okokra hivatkozva kérte felmentését Kolevné Forisek Györgyi. Az új osztályvezető a Tájékoztatási és Bibliográfiai Osztályról átkerülő Feketsné Kisvarga Anita lett. Ezzel párhuzamosan az Állományfejlesztési és Olvasószolgálati Osztályról a Tájékoztatási és Bibliográfiai Osztályra került áthelyezésre Horváth Szabolcs.

Az Állományfejlesztési és Olvasószolgálati Osztály munkafolyamatait és a munkaköri leírásokat a változásoknak megfelelően módosítottuk.

A **Tájékoztató és Bibliográfiai Osztály** a vele szoros szervezeti egységben működő **Helyismereti részleggel**, a 2019. évet is létszámhátránnyal kezdte meg és ez az egész éven keresztül így is folytatódott. Ez már régóta, a korábbi évekről alapvetően áthúzódó probléma jelentősen befolyásolja a kívánt szakmai színvonal fenntartását.

Tudjuk azt is, hogy ez nem egy helyi, lokális probléma, hanem a könyvtáros társadalom társadalmi, anyagi és erkölcsi megbecsülésének hiánya. Így viszont a digitális világkorszakban betöltött megújulást kívánó szerepünk is kérdésessé vált és éppen ezért itt is kívánjuk jelezni azt, hogy egy generáción belül akár a szakmánk teljes ellehetetlenülésének rémképe is látható már, ha nem történik országos szintű orvoslása a szakmánk alapvető gondjainak (megbecsülés, szakemberhiány megoldása, képzések, fejlesztések) megoldására.

A kívánatos 12 fő szakember helyett, 9 fő, ebből 6 közvetlenül látta el a tájékoztató feladatát, míg 2 fő helyismereti tájékoztató, és 1 fő e-tanácsadó, honlapunk gondozója volt. Mivel az év elején ideiglenes helyekre (!) költöztünk, rendkívüli logisztikai feladat volt az egyes részlegek munkáinak összehangolása és szinte heti egy alkalommal találkozott megbeszélésre, feladat elosztásra, ügyeleti beosztásra a teljes csapat.

Januártól március közepéig a szakok felelősei leválogatták a helyszűke miatt csökkentett dokumentumféleségeket, hogy mégis tartalmas kínálatot tudjunk biztosítani. Aktívan részt vettünk a könyvtárunk költöztetésében.

A kéthavi kényszerű zárva tartásunk alatt a városi öt fiók megerősített szolgálattal látta el az alapvető könyvtári szolgálatunkat. A terveket, az új Tudásközpontunkba kerülés alapvető szakmai követelménye a megfelelő szakember létszám biztosítása, amely nélkül nem képzelhető el magas szintű szolgáltatás.

Az ideiglenes költözésünk ideiglenes olvasólétszám vesztéssel is járt, ami látható és várható volt előre, annak ellenére, hogy a hagyományos programsorozatainkat, az alapszolgáltatás mellett is megvalósítottuk. Így talán hősiesnek is mondható az a hozzáállás a könyvtárunk teljes szakembergárdájától, hiszen volt olyan hogy választani kellett volna a teljes bezárástól a csak fiókokon keresztüli működésre.

			2018. tény	2019. terv	2019. évi tény
Összlétszám (fő, töredék is lehet)			39.25	39,25	38,25
Ebből vezető vagy magasabb vezető (fő, töredék is lehet)			6	6	6
Könyvtári szakmai munkakörben foglalkoztatottak	Könyvtáros szakképesítéssel	összesen	15,75	15,75	19,75
		átszámítva teljes munkaidőre	16	16	20
	Középfokú szakirányú végzettséggel	összesen	3	3	5
		átszámítva teljes munkaidőre	3	3	5
	Egyéb felsőfokú	összesen	6,75	6,75	7,75
		átszámítva teljes munkaidőre	7	7	8
Mindösszesen könyvtári szakmai munkakörben		összesen	25,5	25,5	32,5
		átszámítva teljes munkaidőre	26	26	33
Egyéb alkalmazott	Egyéb alkalmazott felsőfokú	összesen	1	1	-
		átszámítva teljes munkaidőre	1	1	-
	Egyéb alkalmazott középfokú	összesen	6,75	6,75	5,75
		átszámítva teljes munkaidőre	8	8	7
Mindösszesen egyéb alkalmazott		összesen	7,75	7,75	5,75
		átszámítva teljes munkaidőre	9	9	7
Összes létszám:			40	40	40
Önkéntesek száma			1	1	-
Közfoglalkoztatottak száma			3	0	-

Szaktájékoztatók és feladataik elosztása 2019. novemberi állapot szerint

Amint az alábbiakban látható ebben az évben négyen érkeztek az osztályunkra és ketten távoztak más munkakörbe. Ebből egy fő már az osztályunkon dolgozott raktárosként és tanulmányait befejezve került át a tájékoztatói feladatkörbe, míg egy fő tájékoztatótól került át raktárosi feladatkörbe.

Nász János osztályvezető, ökológiai szaktájékoztató:

A könyvtárunk nemzetközileg is elismert ökoarculatáért, komplex zöld-könyvtári programjának felelőse, szervezője, alakítója, ökológiai állományrészünk, valamint az 5; azaz a természettudományi állományrész gondozója és részben a szépirodalmi részlegünk dokumentumainak gyarapítója.

Hatvani István informatikus-könyvtáros, szaktájékoztató, DJP mentor

0-2, 62-69, állományrészek referense, az E-ügyintézés, tanácsadás, programszervezés, munkaszervezés, informatikai felelőse, könyvtári-informatikai előadások megtartója, szervezője, filmklubunk házigazdája. Intézményünk PR felelőse, kapcsolattartó a médiával, sajtóval.

Pap Zsuzsanna tájékoztató könyvtáros

A 8-as főosztály gondozója, a nyelvészet és irodalomtudomány a területe, analitikák készítése, katalógusépítés és a már hagyományosan a nálunk megrendezett ODR országos rendezvényünk szervezője, könyvtárszakmai rendezvények felelőse.

Szikszai Edina tájékoztató könyvtáros

2019. október 1-től igazolt át hozzánk a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárától a 3-354, 900-929 szakok referense, valamint a tájékoztató ügyeletek szervezője.

Tari-Székely Karola tájékoztató könyvtáros

2019-február 1-től a 7-es főosztály, hangsúlyosan a művészetek állományrészünk felelőse. Munkájához tartozik még az idegen nyelvű könyvek gyarapítása és a nemzetiségi könyvellátás biztosítása is. Kiállítások megszervezése, a könyvtárunk arculatának, megjelenésének művészi szintű alakítása. Plakátok, meghívók tervezése, programok szervezése, összefogása

Magaláné Kovács Andrea tájékoztató könyvtáros

A 60, 61, szakok és másodmagával a szépirodalmi állományrész gondozója lett 2019. november 1-től, iskoláját elvégezve, átkerülve a raktáros megbízatásából a könyvtárközi kölcsönzésünk ügyintézésének segítése.

Dr. Horváth Géza helytörténész-tájékoztató könyvtáros

A 930-állományrészünk gondozója, helyismeretarculataért felelős munkatársunk, katalógusépítés, sajtófigyelés, kiadványkészítés, helytörténeti vetélkedők anyagának készítése, bibliográfiák készítése, tudományos kutatások, kérések könyvtári segítése, teljesítése volt a feladata. Ezekkel összefüggésben a Megyei, valamint a Városi Értéktárba javasoltakat észrevételezi, javaslatot tesz, és bibliográfiai kutatásokkal alátámasztja, vagy éppen nem javasolja az adott érték felvételét.

Márku Mónika helyismereti tájékoztató

A 355-399 szakok referálója, helyismereti munkánk mellett a digitalizációs pályázat, Agora sajtófigyelés, könyvtári hírek sajtófigyelés, katalógusépítés, helyismereti publikációk, kiadványok szerkesztője.

Szilassi Andrea E-ügyintéző, a honlapunk alakítója, szerkesztője

Hetenként, keddi napokon szépirodalmi tájékoztató ügyelet mellett E-tanácsadást tart, valamint az intézményünk on-line szakfolyóiratának felelős szerkesztője, informatikai könyvtárszakmai előadások, továbbképzések előadója.

Feketsné Kisvarga Anita tájékoztató könyvtáros

2019 szeptemberéig volt szépirodalmi tájékoztató, de jelenleg már az Állományfejlesztési és Olvasószolgálati Osztály vezetőjeként dolgozik.

Nagyné Sári Aliz Imola tájékoztató könyvtáros

2019. június 1-től volt szaktájékoztató, a 3 főosztályt gondozta és az Iskolai Közösségi Szolgálat ügyeit intézte, majd decembertől a Népház úti fiókkönyvtárunk vezetője.

Molnár Anikó raktárvezető

A részlegeinkbe folyó raktározási tevékenységért felelős, sokoldalúan, segíti a tájékoztatók munkáját.

Horváth Szabolcs raktáros

2019. november 1-től végez raktári munkákat. Az *Olvasólámpa* olvasóköri vezetése, Slam poetry rendezvények szervezés, levezetés volt ez év végéig.

Diákmunkásként 4 fő segítette a Tájékoztató és Bibliográfiai Osztály munkáját:

2019. július 15. - augusztus 30. közötti időszakban: Nász Kristóf, Horváth Patrik, Faggyas Petra, Zantleitner Laura középiskolások és egyetemisták. Őket egy országos pályázat szerint alkalmaztunk aprónyomtatványok válogatására és sorba rendezésére digitalizálás előtt. Ezen kívül raktári munkát is végeztek és megismerkedhettek az intézményünkben folyó munkákról.

Raktári munkánk:

Raktárosi ügyelet: a márciusi átköltözésünket követően egy fix raktárosunk maradt. Magaláné Kovács Andrea hosszantartó betegségét követően átkerült a tájékoztatókhoz, míg innen a korábban másik osztályról Horváth Szabolcs érkezett. A Molnár Anikó vezette csapat munkáját alkalmanként más szervezeti egységekből is segítettük, nyáron pedig diákmunkásaink is besegítettek.

Raktárosi teendők:

A napilapok kihelyezése, periodikák átnézése, raktári rendben való gyűjtése. A kölcsönzésből visszahozott dokumentumok besorolása, az olvasók által igényelt dokumentumok felkutatása szabadpolcon és raktárban. Az olvasóknak segítségnyújtás, tájékoztatás. Olvasói kérésre szkennelés, fénymásolás, spirálozás. A szabadpolcos és raktári könyvek rendben tartása, csúsztatása. A tájékoztató könyvtárosok munkájának segítése.

A költözés folyamán a szabadpolcra levett könyvek elhelyezése a raktárakban. A Béla Király körtérre átvitt állományt rendszergazdai kérésre rögzítettük az általa megadott felületre.

Az átköltözés után raktárak kialakítása, könyvek leválogatása, raktári rend kialakítása volt a feladatuk.

Összesen 296 raktárosi ügyeletet adtunk. Ebből 235 a raktárosok, míg 41 más területen dolgozó kolléga (beleértve a szombati ügyeletvállalást is) és 20 diák ügyeletei voltak.

Raktári munkák/Kiszállítás: Mivel négy helyen szolgáltatunk így a központunkban feldolgozott dokumentumokat hetente állandó terv alapján szállítjuk ki a fiókjainkba.

A kiszállítást 41 alkalommal, 173 esetben végeztük el:

Fiókok szerint: Bánhida: 33, Felsőgalla: 25, Kertváros: 36, Népház: 38, Újváros: 41

Könyveink jelzetezését, javítását 2919 esetben végeztük el.

Raktáros ügyeletet ellátók:

	Alkalom:
Név	ügyelet
Ballabás Andrea	2
Balogh Anett	8
Fehér Ibolya	6
Halász Adél	1
Hatvani István	2
Horváth Szabolcs raktáros	11
Kis Noémi	8
Magaláné Kovács Andrea volt raktáros	80
Márku Mónika	1
Molnár Anikó raktárvezető	144
Nagyné Sári Aliz	2
Pap Zsuzsanna	10
Suller Ildikó	2
Szikszai Edina	9
összesen:	276 ügyelet
Diákmunkások	20 ügyelet
Faggyas Petra	7
Horváth Patrik	2
Nász Kristóf	2
Zantleitner Laura	9

III. SZAKMAI MŰKÖDÉS

1. Nyitva tartás (heti nyitvatartási idő, hétfégi nyitva tartás, változások)

Mutatók	2018. évi tény	2019. évi terv	2019. évi tény	változás %-ban előző évhez képest
Heti nyitvatartási órák száma (a könyvtár székhelyén) (óra)	48	37,5	48	100
Heti nyitvatartási órák száma a fiókkönyvtárakban (összesítve, óra)	134	134	131	98
Hétfégi (szombat, vasárnap) nyitva tartás (óra)	8	8	8	100
16 óra utáni nyitva tartás (óra)	35	35	35	100
Nyári zárva tartási idő Munkanapok száma:	50	40	0	-
Ebből nyitvatartási napok száma:	40	30	0	-
Téli zárva tartási idő Munkanapok száma:	4	35	3	75
Ebből nyitvatartási napok száma:	4	0	3	75

2. Az intézmény szakmai szervezeti egységei által végzett tevékenységek ismertetése

Az Állományfejlesztési és Olvasószolgálati Osztály 8 főből áll, és az alábbi feladatköröket látja el.

1. Az összes dokumentumtípus

- rendelése, nyilvántartása (érkeztetés, állományba vételhez történő előkészítés, számlák leadása, reklamáció, partner intézményekkel való kapcsolattartás, ajándékok fogadása, stb.) mind a központi, mind az 5 fiókkönyvtár számára);
- feldolgozása (formai és tartalmi feltárással);
- állományba vétele;
- az állomány apasztása, engedélyeztetése, selejtezés utáni folyamatos árusításra bocsátása, valamint az évenkénti – vagy évente többszöri – könyvvásárok teljes körű megszervezése, lebonyolítása.

2. Ajándékkönyvek (szerzői/kiadói, az NKA által juttatott, olvasói) fogadása, nyilvántartása, szortírozása.

3. Időszaki kiadványok érkeztetése, számlák kezelése. Az időszaki kiadványok tartós megőrzésére történő előkészítése, állományba rögzítése, törlése. (2019-ben a központi könyvtárnak 268-féle 2.664.384 Ft értékű, a fiókoknak 183-féle 1.631.881 Ft értékű időszaki

kiadvány előfizetésével járó teendőit intézte osztályunk munkatársa. 108-féle címből 117 évfolyam került tékázásra.)

4. A központi könyvtár kölcsönzői szolgálatának (nyitvatartási időben történő) folyamatos biztosítása, és az ezzel járó adminisztrációs feladatok elvégzése (késedelmes olvasók megkeresése, előjegyzések kezelése, e-mailen történő olvasói kapcsolattartás, olvasói adatok nyilvántartása stb.).
5. A fiókkönyvtári olvasók felszólítással kapcsolatos teendői, a dokumentumok fiókkönyvtárakba történő ki- illetve beszállítása.
6. Beszámolói kötelezettség teljesítése havonta az olvasói tartozásokról a Tatabányai Gazdasági és Műszaki Ellátó és Szolgáltató Szervezet felé.
7. A központi könyvtár olvasóinak, látogatóinak internet- és számítógép-használatának adminisztrációja, alkalmankénti (tudásunk szerinti) számítógép-használatban való segítségnyújtás ügyeleti kölcsönzői szolgálatunk során.
8. Statisztikák gyűjtése, készítése
  - könyvtári állománnyal (gyarapodás, apasztás) összefüggő adatok szolgáltatása;
  - forgalommal (használói) összefüggő adatok szolgáltatása.
9. Öt fiókkönyvtárunk szakmai gondozása, kollégáink (és esetenként megyén belül és megyén kívül működő könyvtárak) munkatársainak szakmai tanácsadás nyújtása.
10. Fiókközi kölcsönzés gördülékeny lebonyolítása, adminisztrációja, esetenkénti könyvtárközi kölcsönzés lebonyolítása.
11. Az osztályon folyó szabályzatok gondozása, aktualizálása.
12. Szolgáltatásunk folyamatos működéséhez szükséges nyomtatványok (olvasójegyek, adatlapok, látogatójegyek stb.) beszerzése, szerkesztése, tervezése, előállítása.
13. Az osztály vezetője fogadja és koordinálja a használói észrevételeket, javaslatokat, kezeli és kivizsgálja az esetleges panaszokat.

Az év során két alkalommal fogadtunk és egy alkalommal mentoráltunk is gyakornokot.

Szakmai segítségnyújtásra két kollégánk utazott Ácsra, a Bartók Béla Művelődési Ház, Könyvtár és Városi Sportcsarnokba, hogy az állományellenőrzésről tartson szakmai felkészítést, valamint az Edutus Egyetem Könyvtárának munkatársa is állományellenőrzéssel kapcsolatban kért módszertani segítséget egyik kollégánktól.

A legnagyobb kihívást a 2019-es esztendőben a könyvtár költözése, és az ideiglenes helyen történő működtetésének megszervezése jelentette. A megszokott szakmai színvonalon kellett meglévő feladatköreinket ellátni, miközben gondoskodni kellett a központi könyvtár állományának lényegesen kisebb területű, és szétszabdalt részlegekre való elhelyezéséről; biztosítani kellett a megváltozott körülmények között is a könyvtári szolgáltatások zavartalanságát.

A költözés során az Osztály munkatársai a következő munkafolyamatokban vettek részt:

- szűkített állomány elhelyezése, csúsztatása a részlegek ideiglenesen kijelölt helyszínein;
- kölcsönzőpultok takarítása, berendezése, munkába állítása;
- a számlázóprogram beüzemelése az ideiglenesen kialakított részlegeken;

- kertrendezés az ideiglenes könyvtáráépület körül;
- a szabadpolcos állományba kerülő dokumentumok aktuális raktárának adminisztrálása az integrált könyvtári rendszerben.

Könyvtárunk sikerrel pályázott az EMMI digitalizációs pályázatán. Szakmai tapasztalatszerzés céljából 2019. december 2-án a győri Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Térbe látogattunk. A tanulmányutat Osztályunk szervezte meg, és teljes munkatársi gárdájával vett részt rajta.

2019-ben személyi változások is voltak az osztályon, melynek következtében az osztály újragondolta és átütemezte bizonyos munkatársak feladatköreit. Az osztályvezető egészségügyi okokból adta át helyét a Tájékoztatói és Bibliográfiai Osztályról átkerülő kollégának. Az ő helyére került át Osztályunkról egy fő. A feladatkörök újraszervezése némileg enyhíteni tudott a feldolgozó munkát végző két fő helyzetén, mert a DVD-k formai és tartalmi feldolgozását egy kolléga átvette tőlük, de csak 2019 szeptemberétől.

A Tájékoztató és Bibliográfiai Osztály feladatkörébe tartozik:

- a tájékoztató olvasószolgálat ellátása,
- állománygondozás (javaslat gyarapításra, frissítésre, pótlásra, kivonásra),
- az új dokumentumok tartalmi és analitikus feltárása, tárgyszavazása,
- a napilapok és szakfolyóiratok repertorizálása és analitikus feltárása,
- analitikus és cikkbibliográfiák készítése,
- bibliográfia- és kiadványkészítés, -kiadás,
- építi a JAMVK saját adatbázisait (műfaji és műfajelemzési),
- témafigyelést végez,
- gondozza a megyei folyóirat-katalógust,
- eleget tesz a megye könyvtáraitra vonatkozó adatváltozás-bejelentési kötelezettségnek,
- végzi a könyvtárközi kölcsönzéssel járó feladatokat,
- programokat (könyvtárhasználati órák, klubfoglalkozás, előadás és -sorozat, vetélkedő, tábor, digitális továbbképzés, konferencia, kiállítások, filmvetítések; író-olvasótalálkozók) szervez és bonyolít le,
- pályázati (könyvtári és olvasói) tevékenységet folytat,
- felelős a megyei könyvtár arculatáért és ellátja a PR-tevékenységgel járó feladatokat,
- szerkeszti a megyei könyvtár honlapjának tartalmát,
- szerkeszti és továbbítja az olvasói hírleveleket,
- szervezi a megyei könyvtár kapcsolatait,
- publikációs tevékenységet folytat,
- szervesen részt vesz városi, városkörnyéki, megyei, országos rendezvényeken,
- raktári rend biztosítása és raktári dokumentum-ellátás,
- zöld könyvtárként folytatja a már közismert komplex-öko könyvtári szolgáltatásait.

Ezen belül raktárosi teendők:

- A napilapok kihelyezése, a periodikák átnézése, raktári rendben való gyűjtése. A kölcsönzésből visszahozott dokumentumok besorolása, az olvasók által igényelt dokumentumok felkutatása szabadpolcon és raktárban.
- Heti kétműszakos ügyelet a nyitvatartási időben. Könyvek rendezése a zárvatartási napokon.
- A tájékoztató könyvtárosok tehermentesítése, segítségnyújtás az olvasóknak, útbaigazítás. Az olvasók számára kiemelt „újdonság válogatás”, ül. a közösségi oldalakra felkerülő állomány népszerűsítésében való részvétel.
- Állandó feladat a szabadpolcos és a raktári könyvek rendben tartása, csúsztatása.
- A megyei könyvtárban szolgálatot teljesítő iskolai közösségi szolgálatos diákok felügyelete, munkájuk koordinálása.
- Heti rendszerességgel a könyvújdonságok kiszállítása a fiókjainkba.
- Reprográfiai szolgálat ellátása: olvasói kérésre szkennelés, fénymásolás, spirálozás.
- Könyvek szerelése, állapotuk figyelése, javaslatuk kivonásra.

A Helyismereti részleg feladata:

- részvétel az olvasói tájékoztató szolgálatban,
- a helyismereti és helytörténeti dokumentumok gondozása (gyarapítása),
- muzeális gyűjtemény kezelése, feltárása, gondozása,
- a napilapok és szakfolyóiratok repertorizálása és analitikus feltárása,
- megyei cikkbibliográfia készítése,
- bibliográfia- és kiadványszerkesztés, -kiadás (JAMK. évkönyv, helyismereti kiadványok),
- gyarapodási jegyzék gondozása, összeállítása,
- kapcsolattartás a helyi nyomdákkal és kiadókkal, kötelespéldányok felügyelete,
- kapcsolatot keres és épít a helyi vonatkozású szerzőkkel, szervezetekkel, intézményekkel,
- szerzői jognyilatkozatok bekérése, kezelése,
- digitalizálási munkafolyamatok (aprónyomtatványok, megyei napilap, egyéb),
- az e-könyvtár tartalmának egyeztetése, továbbítása,
- helyi, megyei adatbázisok építése, gondozása,
- helyismereti/helytörténeti programszervezés (előadás, -sorozat, kiállítás, vetélkedő, helyismereti séta, helytörténeti óra),
- kapcsolattartás a helyi és megyei értéktárral, figyelemmel kíséri a helyi értékeket és javaslatot tesz az értéktárba történő felvételhez,
- publikációs tevékenységet folytat,

- frissíti és szerkeszti a helyismereti/helytörténeti tartalmat a megyei könyvtár honlapján,
- pályázati tevékenységet folytat,
- erősíti a megyei könyvtár szerepvállalását a helyismeretei értékek és tudás gyűjtésében, gondozásában.

Gyerekkönyvtár

Az oktatási nevelési intézményekkel való kapcsolattartás az egyik fontos eleme a tevékenységünknek. Sajnálatos módon, egy kolléganő távozása, illetve az ideiglenes helyre való költözés a csoportos látogatások számának csökkenéséhez vezetett 2019-ben. 35 alkalommal tartottunk könyvtárhasználati és tematikus foglalkozásokat, papírszínházi foglalkozásokat iskolások és óvodások részére. Igény szerint felkészülve, illetve kiejánlók készítésével is elébe mentünk az igényeknek.

Meghirdettük a Betűkaland című olvasópályázatot: kidolgoztuk a kiválasztott mesék feladatlapját, 5 fordulóban javítjuk a beérkező munkákat, pontszámösszesítőt vezetünk a verseny részeredményeiről, az eredményhirdetésre 2020 júniusában kerül majd sor.

Gyermekkönyvtári programokat, kiállításokat szerveztünk és bonyolítottunk (ld. melléklet!). A Janikovszky Emlékkiállítás egy vándorkiállítás, Szerencsi Edina kolléganő folyamatos, hónapokig tartó kapcsolattartása nyomán hozzánk is eljutott 2019 májusában. Telegdi Ágnes Mackókiállítás 2019 októberében került ideiglenesen könyvtárunkba.

Egy új programsorozat, a Zoom Klub tervei alapján megpróbálkoztunk a tinédzser korosztály bevonásával, sajnos, eredménytelenül. Emberi erőforrás hiánya is eredményezte, nagyon kevesen vagyunk nagyon sok feladatra, így nem sikerült akkora energiát fordítani a PR munkára. Természetesen nem adjuk fel, az új könyvtárban, ahol kifejezetten nekik szóló teret kapnak majd, remélhetőleg sikerül fölvennünk az elszakadt szálát.

Biztosítottuk a gyermekkönyvtárban és annak raktárában a raktári rendet, pótoltuk a színcsíkokat, javítottuk az elhasználódott/szakadt könyveket, az Új Könyvek alapján folyamatosan javaslatot tettünk beszerzésre, elvégeztük az új könyvek érkeztetését.

Figyelemfelkeltő könyvkiemeléseket készítettünk. Rendszeresen posztoltunk könyvajánlót, rendezvények híreit, események fotóit a gyerekkönyvtár facebook oldalán. Bejegyzések száma 79.

Kapcsolatot tartottunk az olvasókkal az elektronikus postán keresztül.

Kapcsolatot tartottunk az Iskolai Közösségi Szolgálatban részt vevő diákokkal, rendezvényekre, programokra segítséget szerveztünk.

Bekapcsolódtunk városi rendezvényekbe is, így részt vettünk a Nyitott Kapuk rendezvénysorozaton, A Vértes Agorája gyermeknapi rendezvényén, kitelepültünk a Bányásznapi ünnepség helyszínére.

Pályázatot nyújtottunk be Mesehíd címmel a Nemzeti Kulturális Alaphoz, és Barangoló VI. címmel Tatabánya Város Önkormányzatához. A Mesehíd című pályázatot megnyertük, 403 000,- Ft igényelt támogatási összegből 400 000,- Ft-ot biztosított az NKA. A TMJV Környezeti Nevelési Pályázat 2019-ben sikertelen lett. Ettől függetlenül a tábor megrendezésre került – gyalogtúra a Kő-hegyre: Turul Emlékmű, Rantzinger Vince Kilátó, Gerecse Kapuja Látogatóközpont. A második-harmadik nap tematikája alapján vendégeink voltak Zobor Anett, és Simon Szilvia környezeti nevelők.

A gyermekkönyvtár 2019. évi rendezvényei

Rendezvény címe	Időpont	Előadó/k	Együttm. partner	Célcsoport	Alk. sz.	Résztv. száma
Mesesarok	2019.03.19.	Mikolasek Zsófia	saját rendezvény	minden korosztály	1	12 fő
Húsvéti szöszmötölös alkotónapok	2019.04.16-18.		saját rendezvény	minden korcsoport	3 nap	46 fő
Anyák napi szöszmötölös alkotónapok	2019.04.30-05.04.		saját rendezvény	minden korcsoport	4 nap	98 fő
Író olvasó találkozó	2019.05.06.	Berg Judit	Kihelyezett rend. Óvárosi Ált. Isk.	alsó tagozat	1	70 fő
Kányádi '90	2019.05.10.	Mikolasek Zsófia, Szerencsi Edina	saját rendezvény	alsó tagozat, felső tagozat	2	42 fő
Kányádi '90. Összenőtt a föld az éggel rajzpályázat eredményhirdetése	2019.05.10.		saját rend.	alsó, felső tagozat	1	48 fő
Kányádi '90 Összenőtt a föld az éggel kiállítás	2019.05.10-06.15.		saját rend.	alsó, felső tagozat		94 fő
Janikovszky Emlékkiállítás megnyitója	2019.05.23.	Horváth Lili	saját rend.	alsó tagozat	1	24 fő

Janikovszky Emlékkiállítás	2019.05.21-06.17.		saját rend.	minden korosztály		299 fő
Városi Gyereknapi	2019.05.25-26.		A Vértesszőlő Ágorája rendezvényéhez csatlakozva	minden korosztály	2	212 fő
Nyitott Kapuk rendezvény-sorozat zárórend.	2019.05.24.		Tatabánya Megyei Jogú Város	óvodások	1	40 fő
Mese, mese, mátká olvasópályázat eredmény-hirdetése	2019.06.03.	Fabók Mancsi Bábszínháza	saját rend.	1-2 osztályosok	1	102 fő
Író-olvasó találkozó	2019.06.13.	Csapody Kinga	saját rend.	óvodások	1	25 fő
Barangoló tábor	2019.06.24-26.	Simon Krisztina, Zokob Anett	Gerecse Kapuja Látogatóközpont	általános iskolások	3	20 fő
Szünidei szöszmötölő	2019.06.19-2019.08.28.		saját rend.	minden korcsoport	11	203 fő
Játékpont	2019.06.20-2019.08.22.		saját rend.	minden korcsoport	11	64 fő
Zoom Klub	2019.09.20.	Kertész Sándor	saját rend.	felső tagozat, középiskolás korosztály	1	12 fő
Országos Könyvtári Napok - előadások, A Szemét-szobor alkotó pályázat eredményhirdetése	2019.10.01-2019.10.04.	Zantleitnerné Szébenyi Zsuzsanna, Simon Krisztina, Dr. Sugta Klára (és Dr. Simon kutya)	saját rend., ill. Múltunk és jelenünk Egyesület	általános iskola, középiskola	5	122 fő
Szemét-szobor kiállítás	2019.10.02-11.28.		saját rend	általános iskola		75 fő

Könyves vasárnap Papírszínház, interaktív mesejáték, író- olvasó találkozó	2019.10.06.	Zantleitnerné Szebenyi Zsuzsanna, Mikolasek Zsófia, Telegdi Ágnes	saját rend.	minden korosztály		28 fő
Telegdi Ágnes Barnabás mackó hétköznapi c. kiállítás	2019.10.06- 11.15.		saját rend.	minden korosztály		218 fő
Őszi szöszmötölő	2019.10.29-31.		saját rend.	minden korosztály	3	57 fő
Adventi szöszmötölő	2019.12.03-07.		saját rend.	minden korosztály	5	102 fő

A képzésben, továbbképzésen részt vett dolgozók száma:

2019. április 17-május 3. Felkészülés a fogyatékkal élők könyvtári ellátására - 1 fő

2019. szeptember 2-október 6. A könyvtárosok szerepe a tanulást támogató könyvtári szolgáltatások megvalósításában - 1 fő

2.1 Gyűjteményfejlesztés

A Megyei Könyvtár nyilvános, települési feladatokat is ellátó könyvtár. Az Országos Dokumentumellátó Rendszer tagjaként a Ktv.55., 65. és 66.§-a alapján, valamint Gyűjtőköri Szabályzata szerint szervezi gyűjteményét.

A szerződött települési könyvtárak száma **2019-ban már 60-ra emelkedett**, állománygyarapítását külön megállapodás alapján a KSZR keretein belül végzi a könyvtárak igényei szerint.

Az állománygyarapítás a könyvtárhasználók érdeklődési körének megfelelően, a nemzetiségi szempontok figyelembe vételével, a nevelési-oktatási tevékenység, a tanulás és a kutatási tevékenység támogatására, a helytörténeti dokumentumok felkutatásával és beszerzésével, a kötelezpéldányokra, valamint az ökológiai dokumentumokra vonatkozóan, különösen ügyelve történik.

A könyvtár minden dokumentumtípust gyűjt. A papíralapú hozzáférés mellett egyre több az online előfizetett folyóirat, ill. vásárolt elektronikus dokumentum.

A példányszámok az ODR feladatok figyelembe vételével meghatározottak. Ahogy a könyvek és a nem hagyományos dokumentumok, úgy az időszaki kiadványok kínálata is kiegészül a világ- és

nemzetiségi nyelvűekkel. Utóbbiak gyarapítása az Országos Idegennyelvű Könyvtár által biztosított keretből történik.

A könyvtár öko-arculatának megfelelően különös gonddal gyarapítjuk a fenntarthatósággal és a környezeti neveléssel foglalkozó szép- és szakirodalmat - minden dokumentumtípust, a vonatkozó folyóirat-állomány különösen bőséges.

A 2019-ben egy ideiglenes gyarapítási stratégia szerint nem tudtunk a szolgáltató helyek korlátozott befogadóképessége miatt némely állományrészről, így a szépirodalmi állományrészünk sikerkönyveit és az ajánlott irodalmakat említve, megfelelő kínálatot biztosítani, viszont a fiókokon keresztüli gyors átkölcsonnázással vagy odairányítással enyhíteni tudtuk ezen. A gyarapítási stratégia újragondolásával a beszerzést a minőségi irodalomra koncentráltuk.

A központi könyvtár állományának gyarapítására (az állománnyal történő behasonlítást követően) a tájékoztató, a helyismereti és a gyermekkönyvtárosok tesznek javaslatot, majd a Tájékoztató és Bibliográfiai Osztály vezetője összesíti és hagyja azt jóvá. A fiókkönyvtárak gyarapítása az Állományfejlesztési és Olvasószolgálati Osztály munkatársának felelőssége a fiókkönyvtárosok igényei szerint. A rendelési adminisztráció lebonyolítása már az Állományfejlesztési és Olvasószolgálati Osztályon történik.

A gyarapítás rendszerint a Könyvtárellátó Nonprofit Kft. kéthetente megjelenő *Új Könyvek gyarapítási tanácsadói* alapján, a könyváruházak hírlevelei, a kiadók és a szerzők közvetlen megkeresései, a kereskedelmi akciók, elektronikus hírlevelek, egyéb ajánlatok, az OSZK főlépéldány-jegyzékei, a Mikes-program kínálata, a Márai-jegyzék, valamint az OIK nemzetiségi jegyzéke alapján történik. A helyismereti gyűjtemény gyarapítása esetén az antikváriumok ajánlatából is válogat, gyarapodása **2019-ben 202 db** volt, muzeális dokumentum beszerzésére nem került sor.

A kiadók és szerzők 2019-ben is rendszeresen, közvetlenül küldték meg a megyei könyvtárnak az NKA által támogatott dokumentumokat, amelynek nyilvántartása, adminisztrálása, a visszaigazoló levelezés mindig többletfeladatot jelent.

Külön jegyzék alapján gyarapítottuk a DVD és CD gyűjteményt (zenei CD-k és hangoskönyvek).

A dokumentumtípusok rendelésénél is figyelembe vesszük használóink igényeit, s elmondható, hogy olvasóink elsősorban a nyomtatott könyveket keresik, s azt követik a dvd-n lévő filmek, melynek minden évben igyekszünk is eleget tenni - melynek gátat, csak a gyarapítási keret összeg szab határt.

A helyismereti gyűjtemény állománygyarapodása nagy mértékében függ attól is, hogy a KELLŐ az Új Könyvek jegyzékén mit ajánl. így sajnos ezen állományrész fejlesztése, gyarapítás nem tervezhető. Hogy a megye településein milyen helytörténeti vonatkozású dokumentum jelenik meg, arról sem tudunk sajnos minden esetben, illetve csak nagy késéssel értesülünk róla annak ellenére, hogy a kiadók, nyomdák figyelmét folyamatosan felhívjuk a kötelepéldány-szolgáltatás betartására. Ily módon a helyismereti jellegű dokumentumokat elsősorban a személyes ismeretség, számtalan telefonhívás és levélváltás hatására kapjuk csak meg.

A Helyismereti részleg 2019. évi gyarapodási jegyzéke 202 db művet sorol fel.

Nemzetiségi katalógus folyamatos építésével: 1192 rekordot értünk el.

2019. május 29-én az Országos Idegennyelvű Könyvtár felé a gyarapítási igényünket elküldtük a megadott paraméterek alapján és 2019. október 15-én 52 db könyv érkezett 212.425 Ft értékben.

Ebből: szlovák 16, cigány 5, görög 10, német 21 könyv

65 db szlovák nyelvű ajándékkönyv érkezett a Nyitrai Karol Kmetko Kerületi Könyvtárból 2019 év elején.

Összes gyarapodás 2019-ben: 113 kötet volt.

A megye nemzetiségi kistelepülései számára a Megyei Ellátási és Módszertani Osztály gyarapította a dokumentumokat, elsősorban a Könyvtárellátó Nonprofit Kft. kínálatából és ajándékok útján.

A folyóirat-előfizetéseket felülbírálv 2019-ben kevesebb lemondás mellett a kínálatot bővítettük, nőtt az e-folyóirat-előfizetések száma.

Gyarapodott az online elérésű adatbázisok száma, ezzel növelve a távoli hozzáférés esélyét a tanulás terén is.

Néhány számmal gyarapodott e-könyveink száma, a KSH e-polcáról férhetnek hozzá olvasóink a statisztikai évkönyvekhez. A vásárolt e-dokumentumok IKR-ben történő feldolgozása és az opacban láthatóvá tétele egyelőre még nem megoldott, a feladatot a rendszergazda napirenden tartja. Ezek a dokumentumok külön nyilvántartás mellett e-book olvasón helyben hozzáférhetővé tehetők, illetve az eszközhasználatot a Digitális Jólét Program keretében a könyvtár DJP-mentorai tanítják.

Az olvasói ajándékként érkezett dokumentumokat a Megyei Könyvtár a Modern Városok Program keretében napirenden lévő költözésre való tekintettel 2019-ben csak időpont egyeztetéssel fogadtuk el és csak az ideiglenes helyünkre költözés után. **Könyvbefogadás:** 10 esetben 650 könyvet jelentett. Ebből mintegy 120 kötet saját állományunkba, 300 kötetet testvérkönyvtárunkba, az érsekújvári városi, családi könyvtárba ajándékoztuk tovább. A maradékot olvasóinknak és programjainkban aktívan résztvevőknek adtuk tovább.

Gyarapítás

A Megyei Könyvtár nyilvános, települési feladatokat is ellátó könyvtárként és az Országos Dokumentumellátó Rendszer tagjaként a Ktv.55., 65. és 66.§-a alapján, valamint Gyűjtőköri szabályzata szerint szervezi gyűjteményét.

Az állománygyarapítás a könyvtárhasználók érdeklődési körének megfelelően, a nemzetiségi szempontok figyelembe vételével, a nevelési-oktatási tevékenységet, tanulást segítve minden szinten, valamint kutatási tevékenység támogatására elsősorban a helytörténeti dokumentumok felkutatásával és beszerzésével, a kötelezpéldányokra különösen ügyelve történik.

Valamennyi könyvtári dokumentumtípust gyűjtjük. Papíralapon és elektronikus formában (a szerzői jogokra ügyelve) egyaránt hozzáférhetővé tesszük állományunkat.

A példányszámokat az ODR feladatok figyelembe vételével határozzuk meg. Az időszaki kiadványok kínálata kiegészül a világ- és nemzetiségi nyelveken megjelenő folyóiratokkal.

A megyei könyvtár ökoarculatára tekintettel különös gonddal gyarapítjuk a fenntarthatósággal és a környezeti neveléssel foglalkozó szép- és szakirodalmat - minden dokumentumtípus, kiemelten a folyóiratok köréből.

A központi könyvtár állományának gyarapítására a tájékoztató kollégák teszik meg javaslatukat, majd az osztályvezető jóváhagyása utáni rendelési adminisztráció lebonyolítása már az Állományfejlesztési és Olvasószolgálati Osztályon történik, míg a fiókkönyvtárak gyarapítása az osztályunk egy munkatársának felelőssége, a fiókkönyvtárosok igényei szerint.

Ez évben is tovább folytattuk a sikerkönyvek gyors, soron kívüli beszerzését, e művek feldolgozása elsőbbséget élvezett, s a piacon történő megjelenését követően egy-két héten belül már nálunk is kölcsönözhetővé tettük a keresett címeket.

A központi könyvtár állományának gyarapítására a tájékoztató kollégák teszik meg javaslatukat, majd az osztályvezető jóváhagyása utáni rendelési adminisztráció lebonyolítása már az Állományfejlesztési és Olvasószolgálati Osztályon történik. A fiókkönyvtárak gyarapítását az osztály egyik munkatársa végzi, a fiókkönyvtárosok által jelzett igény szerint.

Magyei hatókörű nyilvános városi könyvtárként működünk, települési feladatokat is ellátunk, és tagja vagyunk az Országos Dokumentumellátási Rendszernek. Mindennek figyelembevételével a kulturális törvény 55., 65., és 66. §-a alapján, valamint Gyűjtőköri szabályzatunk szerint szervezzük gyűjteményünket.

Az állománygyarapítás a könyvtárhasználók érdeklődési körének megfelelően, a nemzetiségi szempontok szem előtt tartásával, a nevelési-oktatási tevékenységet, tanulást segítve történik. Támogatjuk a tudományos kutatókat elsősorban a helytörténeti dokumentumok beszerzésével. Őrizzük a kötelespéldányokat.

Valamennyi könyvtári dokumentumtípust gyűjtjük, és papíralapon, vagy elektronikus formában (ügyelve a szerzői jogokra), hozzáférhetővé tesszük olvasóink számára.

A gyarapított példányszámok meghatározásánál az olvasói igényeken túl az ODR-feladataink ellátását is figyelembe vesszük.

Az időszaki kiadványok kínálata kiegészül a világ- és nemzetiségi nyelveken megjelenő folyóiratokkal.

Könyvtárunk öko-arculatára tekintettel különös gonddal gyarapítjuk a fenntarthatósággal és a környezeti neveléssel foglalkozó szép- és szakirodalmat.

Ebben az évben is tovább folytattuk a sikerkönyvek gyors, soron kívüli beszerzését, e művek feldolgozása elsőbbséget élvezett, s a piacon történő megjelenését követően egy-két héten belül már nálunk is kölcsönözhetővé tettük a keresett címeket.

Dokumentumok rendelése				
	2018		2019	
	darab	érték (bruttó Ft)	darab	érték (bruttó Ft)
Központi Könyvtár	6.234	14.631.107	3.689	8.834.046
Fiókkönyvtárak	3.098	6.400.420	2.707	6.230.602
Összes rendelés	9.332	21.031.727	6.396	15.064.648

A könyvtár költöztetése miatti közel három hónapos leállás sajnos, rányomta bélyegét a központi könyvtár rendelési statisztikáira. Összességében a 2019-ben rendelt dokumentumok száma 32%-kal kevesebb, mint 2018-ban volt. A rendelésre fordított összeg is 28 %-kal kevesebb, mint a 2018-ban erre felhasznált keret volt. A központi könyvtár időszakos zárva tartása miatt megnövekedett a fiókok szolgáltatásának jelentősége, ezért igyekeztünk nagy hangsúlyt fektetni állományuk gyarapítására. Törekvésünket tükrözi, hogy a 2018-as esztendőhöz hasonló összegben és darabszámban gyarapítottunk a számukra. Ezt csak azáltal tudtuk elérni, hogy a könyvtár időszakos leállása alatt sem állt le a fiókok dokumentumokkal történő folyamatos ellátása.

Rendelések dokumentumtípusonként				
	2018		2019	
	darab	érték (Ft)	darab	érték (Ft)
Könyv, CD	8.570	19.455.909	6.372	14.923.618
DVD	762	1.575.618	24	141.030
Összes rendelés	9.332	21.031.527	6.396	15.064.648

Dokumentumtípusok szerinti bontásban jól látszik, hogy a 2019-es esztendőben elsősorban a könyv és CD-rendelésre koncentráltunk, a DVD-beszerezés elenyésző volt. Mindenre nemcsak a 2018-as évhez képest jóval kisebb rendelési összeg kényszerített minket, hanem figyelembe vettük azt is, hogy a könyvtár ideiglenes központi szolgáltatóhelyeihez hű maradó látogatók elsősorban a friss, nyomtatott irodalmat fogják keresni, ezért ennek beszerzésére koncentráltunk.

Gyarapodás módja szerint -	2018. év		2019. év	
összes könyvtár	Darab	Érték (Ft)	Darab	Érték (Ft)
VÉTEL útján	7.007	14.655.131	8.646	19.274.062
MÁS módon	2.333	6.300.001	1.397	4.047.437
ÖSSZES állományba került	9.340	20.955.132	10.043	23.321.499
Időszaki kiadványok (tartós megőrzésre szánt)	176	751.007	117	761.955
GYARAPODÁS ÖSSZES időszakival	9.516	21.706.139	10.160	24.083.454

A tavalyi évhez képest csökkenő rendelés ellenére könyvtárunk dokumentumállománya kis mértékben nőtt. Ennek az az oka, hogy az előző év végi rendeléseinket idén év elején vettük állományba. (A fennakadást az okozta, hogy a 2018-as közbeszerzési pályázat első nyertese visszalépett, és az új eljárás lefolytatása miatt tavaly másfél hónapot csúszott a rendelés és az állományba vétel. Így a 2018. negyedik negyedévében megrendelt dokumentumok nagy részének állományba vétele átcúszott a 2019-es esztendőre.)

Az ajándékozás útján állományunkba kerülő dokumentumok száma csökkent 2018-hoz képest, mivel a könyvtár ideiglenesen működtetett szolgáltatóhelyein – a hely szűke miatt – korlátozni voltunk kénytelenek az olvasói ajándék-felajánlások befogadását.

A Nemzeti Kulturális Alap Könyvkiadás Kollégiuma által támogatott ajándékkönyvek folyamatosan érkeztek könyvtárunkba. Összesen 336 példányt vettünk állományba 2019-ben.

Mutatók	2018. évi tény	2019. évi terv	2019. évi tény	változás %-ban előző évhez képest
Gyarapításra fordított összeg (bruttó Ft)	48.483.000	28.100.000	43.397.000	90
- ebből folyóirat (br. Ft)	7.150.000	8.965.000	7.287.000	102
- ebből CD/DVD/elektronikus dokumentum (br. Ft)	761.000	1.651.000	156.000	20
Kötelezpéldányként kapott és nyilvántartásba vett dokumentumok száma (db)	57	150	91	160
Gyermekkönyvtárba/részlegbe bekerült dokumentumok száma (db)	2.224	2.300	2.251	101
Helytörténeti gyűjteménybe bekerült dokumentumok száma (db)	166	200	216	130
Nemzetiségi gyűjteménybe bekerült dokumentumok száma (db)	103	100	6	5
Zenei gyűjteménybe bekerült dokumentumok száma (db)	0	0	0	0
A könyvtári állomány éves gyarapodása összesen	9.516	9.500	9.926	104
A gyűjteményből apasztott dokumentumok száma	8.408	2.000	2.138	25

Az Országos Idegennyelvű Könyvtár által koordinált nemzetiségi dokumentum-beszerzési lehetőség révén könyvtárunk is több dokumentummal gyarapodott, de 2019-ben csak 6 könyvet vettünk állományba. A többi dokumentum állományba vételére 2020-ban fog sor kerülni.

Nemzetiségi cikkgyűjteményünket viszont folyamatosan bővítjük.

Állományapasztás				
	2018		2019	
	Darab	Érték (Ft)	Darab	Érték (Ft)
Fiókkönyvtárak	6.126	1.276.797	2.007	1.130.635
Központi Könyvtár	2.282	2.152.843	131	424.402
ÖSSZES:	8.408	3.429.640	2.138	1.555.037
	Állományapasztás – dokumentumtípusonként			
	2018. év		2019. év	
	Darab	Érték (Ft)	Darab	Érték (Ft)
Könyv	8.189	2.762.048	1.810	784.036
Hang- és képhordozó	195	509.087	305	596.396
Folyóiratok	19	158.435	23	174.605
Szabvány	0	0	0	0
Kézirat	5	70	0	0
ÖSSZES:	8.408	3.429.640	2.138	1.555.037

Apasztás

Az állományból történő kivonást a Gyűjtőköri szabályzat és a 3/1975. KM-PM együttes rendelet határozza meg. Ezek alapján a tartalmilag elavult, fölös példány, megrongálódott, elveszett, valamint megtérített jogcímen töröljük az állományból leválogatott dokumentumokat – a központi könyvtárban a szaktájékoztatók, a helyismereti könyvtárosok és a gyermekkönyvtárosok javaslatai alapján, a fiókkönyvtárakban az adott könyvtáros végzi a selejtezést.

Az apasztás nem érinti a helyismereti és muzeális gyűjteményt, a kötelespéldányokat, a pályázati támogatásból beszerezett dokumentumokat, és csak indokolt esetben selejtezhetők az ODR-forrásból vásároltak is.

A folyóiratokat a megőrzésükre vonatkozó külön szabályozás alapján selejtezzük.

Az állományból történő kivonás adminisztrációját, a könyvtári szoftverből történő törlését, a törlési jegyzékek kezelését, és a selejtezett dokumentumok csomagolását az Állományfejlesztési és Olvasószolgálati Osztály végzi.

2019-ben a megelőző évhez képest lényegesen kisebb mértékű volt a törlés. A nagy különbség egyik oka, hogy 2018-ban a Felsőgallai Fiókkönyvtárban nagyszabású selejtezés zajlott, ami megemelte a tavalyi törlési számokat. Másrészt a központi könyvtár költözése előkészítéseként is 2018-ban nagyobb mértékben vontuk ki állományunkból az elhasználódott, rongálódott dokumentumokat.

2019-es évben a központi könyvtár költözése miatt, csak az elhasználódott, rongált kötetek kerültek törlésre.

A 2017-2018. évi nagyarányú leválogatásokat követően selejtezésre csak az elhasználódott, rongálódott dokumentumok esetén került sor. Az év során csak novemberben, decemberben, a könyvtár számára ideiglenes otthont nyújtó épületek befogadóképessége és terhelhetősége miatt vált leválogatás szükségessé. Az így forgalomból kikerült dokumentumok nem selejtezésre, hanem csomagolás után deponálásra kerültek a Modern Városok Program keretében felújítás alatt álló könyvtár számára biztosított külső raktárépületben. A körülmények nem teszik lehetővé az olvasói hozzáférést addig, amíg a megújult megyei könyvtár működését meg nem kezdi, azaz 2019. második félévében.

Itt jegyezzük meg, hogy az a szemlélet, miszerint az éves gyarapodás mértékével azonos mértékben kell selejtezni, messze nem fogadható el. A szépirodalom, a regények, novellák, versek nem elavuló tartalmak, ahogy számos szakirodalom, tanulmánygyűjtemény, a diszciplínák alapvető művei sem. Utóbbiak adott esetben elavulásukat követően a visszatekintést szolgáló, történeti jelentőséggel bírnak a kutatók és mások számára.

A 21. század digitalizálódó világában a szerzői jogok, az e-dokumentumok hozzáférését korlátozó jogszabályi háttér vagy akár az előfizetéssel hozzáférhető e-dokumentumok, adatbázisok szolgáltatási, előfizetési ára akadályozza a megjelenő dokumentumok, tartalmak széles körű elérését, különösen egy költségvetési szerv fenntartásában működő közművelődési könyvtár számára.

E mellett meg kell említeni olyan szempontokat is, mint hogy

- az e-dokumentumok előfizetésével (épp a szerzői jogok és jogszerű hozzáférés miatt), meglétével részben vagy teljesen fizikailag korlátozott, helyhez (a könyvtárhoz) kötött az olvasói igények kielégítése, az idősebb korosztály nem preferálja az e-dokumentumokat, az elektronikus felületeket a „könyvszagú” dokumentumokkal szemben,
- a betűvel, olvasással, írással ismerkedő gyermekek számára az információbefogadás és -értelmezés más jelleget ölt, elegendő a PISA-felmérés eredményeit nyomon követni,

Az ajándék címszó alatt bekerülő dokumentumok száma elenyésző mértékben esett vissza, melyben közrejátszott a feldolgozói létszámhiány mellett az olvasói felajánlások visszaszorítása (a költözésre készülve) is. A köteleespéldány állományba vételi csökkenése szintén a feldolgozó könyvtáros hiányra mutat vissza.

Viszont a Nemzeti Kulturális Alap támogatásának köszönhetően az ily módon állományunkba kerülő dokumentumok száma egyre növekszik, folyamatosan kerülnek feldolgozásra az ajándékba érkezett címek is, bár kicsit háttérbe szorulnak a rendeltékekkel szemben, ez évben 336 db NKA által támogatott címet sikerült leltárba vennünk.

2.2 Gyűjteményfeltárás

A Tájékoztató és Bibliográfiai Osztály, valamint a Helyismereti részleg naponta repertorizálja az előfizetett napilapokat, havonta a szakok szerint számukra kiosztott időszaki kiadványokat, folyóiratokat. A repertorizáló tevékenység (175 periodika folyamatos figyelésével) eredményeként épül a helyismereti és a nemzetiségi cikkadatbázis, valamint a válogatott ökológiai cikkbibliográfia - utóbbi saját tárgyszókészlettel. Az irodalmi analitikákból a könyvtár saját adatbázist épít:

28 folyóirat és az állományba került könyvek alapján gyűjtjük a vers-, novella-, dráma- és regényelemzéseket, amelyek így közvetlenül on-line elérhetők a katalógusainkban.

Ugyanakkor a Helyismereti részleg feltáró, kutatást és ismeretszerzést szolgáló munkájának köszönhetően épülnek az alábbi adatbázisok:

2019-ben összesen 6312 bibliográfiai tétel került be a katalógusainkba a helyismeret jóvoltából.

Ebből:

- *Megyénekről írták*, annotált cikkadatbázis - **6139 db** bibliográfiai tétel (rekord)
- *Emlékhelyek* (köztéri alkotások, szobor, emléktábla stb.) – **54 db** bibliográfiai rekord
- Tatabányai kronológia, a város fejlesztésével összefüggésben **104 db** tényadat
- Közigazgatástörténeti adatbázis, a megyei vonatkozású adatokkal **103 db** tényadat
- A Helytörténet menüből elérhető a *Megyei évforduló naptár*, amely új adatokkal ugyan nem gyarapodott 2019-ban, azonban a kutatók és a tanulók tevékenységét, vetélkedők szervezését magalapozó adatokkal szolgálja az ismeretszerzést, tájékozódást.

Sajtófigyelés: Könyvtári sajtófigyelés: **267** rekord. A Helyismereti részlegünkben Márku Mónika helyismereti könyvtárosunk végzi.

A Helyismereti részleg folyamatosan készen áll, hogy a Megyei Értéktárba felvenni kívánt művek jelentőségét a meglévő helyismereti, helytörténeti dokumentumok és adatbázisok tényadataival alátámasszák.

A Tájékoztató és Bibliográfiai Osztály a Helyismereti részleg könyvtárosaival szoros együttműködésben tesz eleget a külön szerződés alapján az „Agora Sajtófigyelő szolgáltatásnak. A megyei napilapokból az Agora Nonprofit Kft. és divízióira vonatkozó cikkek a repertorizálás eredményeként havonta, valamint éves összegzett tartalom-szolgáltatásként PDF formátumban kerül teljesítésre, miközben opac-szintű keresési lehetőséget nyújt, egyben lehetővé teszi az adott cikkek megtekintését PDF formátumban. **2019 folyamán összesen 490 tétel reprezentálta az Agora tevékenységét a megyei könyvtár előfizetésével érkező papíralapú feltáró munka nyomán.**

4 éves előkészület, adatgyűjtés és szerkesztés után megjelent a Fenntartható Művészet – Öko-esték sorozatban és a Népház úti fiókkönyvtárban június 2-án bemutattuk az Ünnepi Könyvhét keretében a

Képző-, fotó-, és iparművészeti kiállítások Komárom- Esztergom megyében 1986-2000. sajtóbibliográfia szerk: Nász János kiad: József Attila Megyei és Városi Könyvtár című kiadványunkat Könyvbemutató: **WEHNER TIBOR** művészettörténész és **NÁSZ JÁNOS** szerkesztő, könyvtáros bemutatja a kiadványt

cikk: Nagyné Sári Aliz: Képzőművészeti bibliográfia 2.0. = JAMK Ökohírek 2019. július-augusztus
<http://www.jamk.hu/?q=hu/node/7344>

Képző-, ipar- és fotóművészeti kiállítások Komárom-Esztergom megyében 1986 – 2000 Sári Aliz Imola <http://kemplib.jamvk.hu/wp-content/uploads/2019/09/Kemplib-2019-4-5-6.pdf>
<https://youtu.be/hoynKdhiTIQ>

Galéria: <http://www.jamk.hu/galeria/index.php?/category/759>

2019. március 26. Az 50 éves Új Forrás köszöntése során Mikolasek Zsófia igazgató asszony szimbolikusan átadta a két osztályunk által feldolgozott *Új Forrás analitika* 2009-2016 közötti időszak rekordjait, amelyet azóta a lapszámok megjelenésével egyetemben folyamatosan feltárunk.

A Tájékoztató és Bibliográfiai Osztály, valamint a Helyismereti részleg munkatársainak repertorizáló tevékenysége nyomán összesen **6729 rekordbevitel** történt a TextLib integrált könyvtári rendszerben. Ebbe belefoglaltak az ökokiktárba bevitt 152 tétel is, időarányosan, hasonló minta az elmúlt évben.

A József Attila Megyei és Városi Könyvtár a Textlib integrált könyvtári rendszerben dolgozza fel, és teszi visszakereshetővé dokumentum-állományát. A feltárás mélységét a szaktájékoztatók és a helyismereti könyvtárosok határozzák meg.

Osztályunkon hosszú ideje okozott problémát, hogy a központi könyvtár állományába kerülő dokumentumok formai és tartalmi feldolgozását teljes munkaidőben mindössze egy kolléga végezte. További egy fő a fiókok állományának gyarapítása, rendelése és állományba vétele mellett látott el feldolgozói feladatokat. A 2019-es évben bekövetkező személyi változások következtében átszervezésre kerültek a munkakörök is, ezért 2019 szeptemberétől még egy fő végez feldolgozói feladatokat. Kollégánk más munkafadatai mellett a könyvtárunkba érkező DVD-k tartalmi és formai feldolgozásáért lett felelős.

2018-hoz képest a bevitt rekordok száma csökkent. Ez annak tudható be, hogy a könyvtár költöztetése miatt nem volt teljesen zavartalan a feldolgozó munka. A módosított rekordok száma viszont két és félszerese a 2018-as adatnak. A nagy eltérés azzal magyarázható, hogy az ideiglenes szolgáltatóhelyeken nem lehetett a teljes könyvtári állományt elhelyezni, ezért az integrált könyvtári rendszerünkben jeleznünk kellett, hogy mely dokumentumok vannak a szabadpolcos állományban, s melyek távoli raktárban. Mindez pedig jelentős rekordmódosítással járt.

Formai feltárás bevitt és módosított rekordjai			
Év	Bevitt rekordok	Módosított rekordok	Összesen
2018	9.582	11.255	20. 837
2019	8.392	27.826	36.218

Állományfejlesztési és Olvasószolgálati Osztály – részletes feldolgozói munkája		
Bevitel (formai feltárás)	2018	2019
Könyv közös adatok	68	37
Könyv kötet adatok	1.600	1.145
Időszaki bevitel	71	20
Térkép	11	39
Audiovizuális közös	29	16
Audiovizuális részegység	436	361
Audiovizuális analitika	64	4
Program közös	0	0
Program részegység	15	20
Disszertáció	0	0
Segédállományok (mű, testület, alkotó, földrajzi név, sorozat, cég)	789	852
Cikk	n.a.	434
Análitika	474	688
Időszaki szám bevitel (napi érkeztetés)	5.341	4.628
Időszaki gyűjtés (téka)	174	116
Sorozat	n.a.	32
Összesen:	9582	8.392
Időszaki példány bevitel (napi érkeztetés)	2.172	2.180
Időszaki gyűjtés példány (téka)	176	117
Könyv példány	9.522	9.380
AV példány	636	610
Program, térkép, kotta, egyéb példány	43	81
Példány összesen:	12.549	12.368
Bizonylat	604	662
Bizonylat sora	8.785	9.483
Szerzeményezés összesen:	9.389	10.145
Könyv közös adatok (módosítás, ÚK)	141	99

Könyv kötet adatok (módosítás, ÚK)	8.116	23.743
Időszaki módosítás (kiegészítés, javítás)	385	783
Térkép (módosítás)	14	70
Disszertáció módosítás	1	3
Segédállományok módosítása (mű, testület, alkotó, földrajzi név, sorozat, cég,)	2.051	1.917
Audiovizuális közös	43	18
Audiovizuális kötet	504	875
Sorozat	n.a.	36
Program részegység	n.a.	6
Cikk	n.a.	276
Összesen:	11.255	27.826
Feldolgozás összesen:	20.837	36.218

Mutatók	2018. évi tény	2019. évi terv	2019. évi tény	változás %-ban előző évhez képest
Épített elektronikus katalógusokban/adatbázisokban rögzített rekordok száma	20.837	20.800	36.218	174
Magyarországi Közös Katalógusba (MOKKA) betöltött tételek száma	6.733	6.730	6516	97
Országos gyűjtőkörű cikkadatbázisba betöltött rekordok száma	0	0	0	0
Feldolgozás időtartama (egy dokumentum feldolgozásának átlagos időtartama órában kifejezve)	0,3	0,5	0,5	166
Beérkező új dokumentumok olvasók számára történő hozzáférhetővé válásának időtartama napokban kifejezve (átlagosan)	10	15	10	0
A gyűjtemény elektronikus feldolgozottsága (az elektronikus katalógusban feltárt dokumentumok száma a gyűjtemény egészének %-ában)	99	100	99	0

A 2019-es esztendőben bekövetkező, a könyvtár költöztetésével összefüggő változások nem tették lehetővé, hogy a bakelit-állományunkat az integrált könyvtári katalógusunkba emeljük. Így könyvtárunk állománya 2019-ben megmaradt a 99 %-os feldolgozottsági szinten.

2.3 Állományvédelem

Örvendetes, hogy 2019-ben – ha csak 1 %-kal is –, de növekedett féltve őrzött muzeális dokumentumaink száma.

2019-ben köttetésre lehetőség és forrás továbbra sem állt rendelkezésre. Az állagmegóvás érdekében az 1975 előtt bekötött folyóiratok, valamint az 1945 előtti dokumentumok másolását nem engedjük meg. A költözésünk miatt egy nagy raktárba deponált könyveinket lefóliáztuk és folyamatosan figyelünk arra, hogy rendben is kapjuk vissza azokat.

A megyei könyvtár muzeális gyűjteményét 4 db pánccs szekrény őrzi, mégpedig a Népház úti fiókkönyvtárunkban, megtekintésüket, használatukat előzetes bejelentkezést követően, külön előírások szerint lehet igényelni felügyelet mellett.

A megyei Értéktárba 2017-ben felvett muzeális gyűjtemény több darabja szorulna restaurálásra, 2018-ban szakértő segítségével felmértük több kötetünk restaurálásának költségét. Az árajánlatokat felhasználva és Schmidt Csaba, Tatabánya polgármesterének támogatásával Tatabánya Város Mecénás programjában, valamint a Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat segítségével októberben, a megyei könyvtári héten rendhagyó programot hirdettünk, „Fogadj örökbe!” címmel kezdeményeztük muzeális darabjaink restaurálásának támogatását. Erre irányuló felhívásunkat széles körben tettük közzé, eredményeként magánszemélyek és cégek, valamint a könyvtár kollektívája összesen 5 kötetet fogadtak örökbe.

A „Fogadj örökbe!” kezdeményezés folyamatos felhívásként van közzétéve a könyvtár honlapján, így nyitott a lehetőség a muzeális gyűjtemény további darabjainak restaurálását is támogatni.

Mutatók	2018. évi tény	2019. évi terv	2019. évi tény	változás %-ban előző évhez képest
Tárgyévben fertőtlenítés, kötés, javítás, restaurálás, savtalanítás vagy egyéb aktív állományvédelmi intézkedésben részesült dokumentumok száma	0	0	0	0
Muzeális dokumentumok száma	1241	1241	1241	0
Restaurált muzeális dokumentumok száma	1	0	0	0
Az állományvédelmi célból digitalizált és a konvertált dokumentumok száma	0	0	0	0
Biztonsági jellel ellátott dokumentumok száma	0	0	0	0
A könyvtári dokumentumok állagának védelmét szolgáló gépek száma	0	0	0	0

2.4 Tudományos kutatás

2.4.1. TÁJÉKOZTATÓ ÜGYELET, REFERENZ SZOLGÁLAT, IRODALOMKUTATÁS

A tájékoztató és referenz szolgálat minden állampolgár számára biztosított. Ügyeleti időben az ideiglenes szolgáltatóhelyek elkülönülése miatt egész napos, vagy délelőtti és délutáni ügyelettel tudunk rendelkezésre állni olvasóinknak, valamint a Népház úti fiókkönyvtárban ahol a helyismereti részlegünk található, heti beosztás szerint végezzük az ügyeletet, valamint a szombati ügyeletek során is 2 tájékoztató könyvtáros (szép- és szakirodalom) látja el az olvasótérben szolgálatát. Adott esetben egyszerű kereséseket, útbaigazítást a raktáros kollégák is végeznek, valamint a közösségi szolgálatra jelentkező tanulók és önkéntesek feladatellátásába is beletartozik az opac alapján történő segítségnyújtás.

Nyitvatartási időn kívül az e-mailekben történő megkeresésekre **2019-ben 47 esetben**, illetve a telefonos megkeresésekre **2019-ben 73 esetben** válaszoltak a kollégák.

A tájékoztató szolgálat folyamatos fenntartása alapfeladat, amelynek az év során a létszámhiány és folyamatos raktáros-helyettesítés mellett kellett megfelelni. A szombati ügyeletet négy csoport, forgó

rend szerint látja el - az év során az adott ügyeleti napokon sokszor eseti helyettesítéssel, átszervezéssel kellett pótolni.

Tájékoztató ügyelettel rendelkezésre álltunk a könyvtár rendkívüli és rendhagyó programjai alkalmával is (gyereknap-, könyves vásárnap).

A referenzszolgálat egyidejűleg elégíti ki a közérdekű általános és tudományos információszolgáltatást. Felveszi a fiókközi kölcsönzés és a helyben el nem érhető dokumentumok esetén a könyvtárközi kéréseket, segítséget nyújt az irodalomkutatás, kutató tevékenység, oktatás támogatásában, valamint sajtó- és témafigyelést végez. A hatékonyság érdekében egy-egy kérdést/témát az adott szaktájékoztató vagy helyismereti könyvtáros válaszolja meg, aki az adott szakot preferálja. Az adott diszciplínák iránti érdeklődés, információszolgáltatás esetszámát az alábbiakban összegezzük az elmúlt öt év tükrében csak a felnőtt könyvtár központi könyvtárban:

Évek:	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Szakok:						
⁰	192	195	214	178	142	58
1	898	1027	988	872	889	337
2	223	231	216	183	189	49
3	1664	1866	1920	1596	1558	635
5	347	321	321	293	290	169
6	1203	1417	1511	1382	1308	541
7	595	625	666	622	647	220
8	705	784	776	752	640	291
9	1076	1134	1338	1220	1218	471
Szépirodalom	3034	3906	4553	4008	4149	3527
Összesen:	9937	11506	12306	11106	11030	6298

A gyermekkönyvtár referenzszolgáltatának 2019. évi adatai:

Évek:	2017	2018	2019
Szakok:			
0	35	25	7
1	37	37	23
2	31	49	17
3	126	152	87
5	364	360	196
6	285	341	267
7	148	170	125
8	61	73	26
9	220	182	105
Szépirodalom	2648	2932	1976
Összesen:	3955	4321	2829

A felnőtt és gyermek referenzszolgálat együttesen tehát 9127 esetben nyújtott tájékoztatást. Az adatok azt mutatják, hogy míg a felnőtt részlegben mintegy 40%-os mértékben csökkent a kérdések, kérések száma, a gyermekkönyvtárban is hasonlóan ez volt a tendencia a kényszerű bezárás, átköltözés és az olvasói távolmaradások, a régi szokott hely megszűnése miatt. Ez az eredmény magyarázható azzal, hogy több helyre költöztünk, számos olvasó ragaszkodott a régi helyünkhöz, nem tudtuk a teljes állományunkat kínálnunk a felnőtt olvasók számára 2019-ben kevesebb online elérhető adatbázishoz biztosíthattunk hozzáférést a helyszűke miatt, kevesebb gép állt rendelkezésünkre, míg a gyermekek számára kiemelkedő és több rendhagyó program során nyílt lehetőség tájékoztatást kérni, könyvtárat használni, illetve a *Nyitott kapuk* városi rendezvénysorozatra ezúttal is feladatokkal, feladatlappal készültünk.

A helyismereti szaktájékoztatókat 9 esetben keresték meg olvasók, kutatók szaktájékoztatásért (bibliográfia, információnyújtás), az egyéb referenzkérdések számai az alábbiakban láthatók az elmúlt 6 év tükrében, a helyismereti tájékoztatást három fő látta el, valamint a Modern Városok Program keretében megújuló megyei könyvtár ideiglenes helyre költöztetésével a helyismereti gyűjtemény látogathatósága és a tájékoztatás, a 2018 utolsó negyedétől 2019. március közepéig a Népház Úti Fiókkönyvtárba költözés miatt, átmenetileg időszak alatt szünetelt. A gyermekkönyvtárban helyismereti jellegű kérdést a kollégák nem regisztráltak 2018-ban. **A helyismereti tájékoztatók munkájának összefoglalását lásd: 2.4.3. pontnál**

Évek:	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Helyismeret	252	228	197	255	237	125

A megyei könyvtár szemléletéből adódóan kiemelt **ökológiai szaktájékoztatást érintő referenzs kérdések száma** kizárólag a felnőtt részlegben lett regisztrálva, **2019-ben összesen 95 alkalommal**. Itt ismételt a könyvtár költöztetésével összefüggő folyamatokkal függ össze a megkeresések mértéke. 2019-ban személyes segítségnyújtásra, tájékoztatásra is jelentkezett könyvtárunkba felsőoktatási hallgató, valamint intézmény is, akik a megyei könyvtár, mint zöld könyvtár funkciójával, szolgáltatásaival kívántak megismerkedni.

A fentiekén túl és **össességében 188 alkalommal** elégtettük ki a könyvtárhasználóink **irodalom-kutatással összefüggő kéréseit**.

Művészeti tájékoztatás, benne a képzőművészeti kiállításaink és fotódokumentációk

Képzőművészeti kiállítások: Tari-Székely Karola művészeti szaktájékoztató munkaterülete: A tárgykörbe tartozó könyvek rendelése, a kiállítások megszervezése, képek felrakása, levétele, plakátkészítés, meghívókészítés, nyomtatás, kiosztás. Kiállítás megnyitón való részvétel, fotózás. Esetenként cikkek írása és a galériánkba a dokumentációk felrakása. Ebben az évben 5 kiállítás valósult meg és ezen felül még 7 azaz összesen 12 fotódokumentációs munka, 5 kiállításról szóló tudósítás is jelent meg.

Fotódokumentációs munkák, amelyek részben a galériánkban is elérhetőek Tari- Székely Karola jóvoltából

2019.04.16. Nyitott kapuk című városi rendezvénysorozat, amelyen résztvevők voltunk

2019.09.01. Bányász napi rendezvényen fotóztam. Fotók elérhetőek:

https://www.facebook.com/pg/kemjamk/photos/?tab=album&album_id=2444359099171130

2019.10.02. Szemétszobor kiállítás anyagáról. OKN. Fotók elérhetőek:

https://www.facebook.com/pg/kemjamk/photos/?tab=album&album_id=2419999564940417

2019. 10. 04. Kutyaterápiás foglalkozáson. OKN.

Fotók elérhetőek: <http://www.jamk.hu/galeria/index.php?/category/783>

2019.11.06. Mindenütt gomba című rendezvényen. Öko-esték

Fotók elérhetőek: <http://galeria.jamvk.hu/piwigo/index.php?/category/19>

2019.10.12. Horváth Szabolcs Humorpercek című könyvének bemutatóján.

2019.10.03. Hírességek és zöld kampányaik című rendezvényen. Fotók elérhetőek:

<http://www.jamk.hu/galeria/index.php?/category/781> OKN (Országos Könyvtári Napok, 2019.)

2.4.2. ADATBÁZISÉPÍTÉS, REPERTORIZÁLÁS, SAJTÓFIGYELÉS, BIBLIOGRÁFIAI TEVÉKENYSÉG

A tájékoztató, valamint a helyismereti könyvtárosok a tartalmi feltárás során figyelembe veszik a megyei könyvtár sajátosságait, olvasói körét, a felmerült kutatási igények sajátosságait, a gyarapított dokumentumokat tárgyszavazzák, illetve analitikus feltárást is végeznek. Tevékenységük során kiemelt szempont a helyismereti, ökológiai és fenntarthatósággal összefüggő, a megyét jellemző nemzetiségi vonatkozású ismeretek, információk.

A tartalmi feltárás nyomán épített saját adatbázisokról, IKR-ben feldolgozott rekordmennyiségről, bibliográfiai tevékenységről és sajtófigyelésről a **2.2. Gyűjtemény feltárás** pont alatt adtunk számot.

2019-ban a megyei könyvtár központi könyvtárába előfizetéssel, kötelezpéldányként, ajándékként összesen **304 folyóirat (cím) érkezett**. A figyelt ETO-főosztályok szerint, tudományterületenként kiosztott lista alapján repertorizált időszaki kiadványok megoszlása az idő közben távozott munkatársaktól átvett folyóiratokat követően év végére:

Hatvani István	45
Dr. Horváth Géza	20
Nagyné Sári Aliz	15
Márku Mónika	19
Tari-Székely Karola	25
Nász János	33
Varga-Duba Réka	25
Magaláné Kovács Andrea	5
Szikszai Edina	10
Összesen:	197

Ennek alapján elmondható, hogy a könyvtárba érkező időszaki kiadványok 60 %-át repertorizáljuk, tartalmilag és analitikusan feltárjuk. Ez a munka a tavalyi adatokhoz (190 repertorizált folyóirat) képest továbbra is állandó és folyamatos, azonban a kevesebb létszámhoz viszonyítva jelent nagyobb terhet.

Az előzőekben említettek kiegészítésére jegyezzük meg, hogy e tevékenység során 2019-ben **6312** tétellel bővült a **helyismereti-**, **152 tétellel az öko-**, **73 tétellel pedig a nemzetiségi cikkadatbázis**.

267 tétellel bővült a megye könyvtáiról szóló cikkek adatbázisa.

A Tájékoztató és Bibliográfiai Osztály, azaz Nász János munkáját dicséri, hogy 2018-ban elkészült a *Képző- és iparművészeti kiállítások Komárom megyében, 1945-1985. c. bibliográfia* folytatása. A

nyomdakész kiadvány az 1986-2000. közti időszakot dolgozta fel a Komárom-Esztergom megyei 24 Óra és a Komárom-Esztergom megyei Hírlap feltárásával mutatókkal **414 kéziratoldal terjedelemben 1813 tétel feltárását eredményezte**. Nász János szerkesztésében, korrektúrázva, Wehner Tibor lektorálásával és előszavával nyomdakész, *Képző-, ipar- és fotóművészeti kiállítások Komárom-Esztergom megyében 1986-2000. Sajtóbibliográfia* címen 2019-ben az Ünnepi Könyvhét alkalmából, megjelentettük és bemutattuk.

A Helyismereti részleg munkatársainak szerkesztésében a részleg és a Tájékoztató és Bibliográfiai Osztály publikációs tevékenységének köszönhetően a *József Attila Megyei és Városi Könyvtár évkönyve, 2018.* megjelenését az Ünnepi Könyvhét keretében tettük lehetővé, amely az elmúlt három év jelentős fejlesztéseiről, a saját és a társszakmák eredményeiről adott számot.

2.4.3. HELYISMERETI TEVÉKENYSÉG

A helyismereti részleg munkájáról

A helyismereti részlegünket ideiglenesen a Népház úti fiókkönyvtárba költöztettük 2019 januárjában. Ezt nagyban indokolta a gyűjtemény védelme és használatának felügyelete. A részlegünket három fő működtette. Ifjabb Gyüsi László igazgatóhelyettes, helytörténész, Dr. Horváth Géza, történész és Márku Mónika történész-könyvtáros. Utóbbi kettő, heti rendszerességgel egy-egy napi alkalommal szaktájékoztató ügyeletet láttak el a Béla király körtéri szakrészlegünkben. A fennmaradó napokon meghatározott időpontokban viszont a napi munkájuk mellett helytörténeti tájékoztató szolgálatot láttak el. Munkájuk során gyarapították, gondozták a helytörténeti dokumentum állományrészünket. Sajtófigyelést, katalogizálást, szaktanácsadást, adatbázis-építést végeztek, láttak el. Folyamatosan fejlesztették, bővítették tudásukat. Szervesen részt vettek intézményünk tájékoztató és bibliográfia munkájában. Referálták a történelem, társadalomtudományok, helytörténet állományrészeket és részt vettek a szakmai továbbképzéseken. Elmondható az is hogy országosan elismert értékekkel bír helytörténeti gyűjteményünk és a megyei értéktárba felkerültek az ott lévő régi könyveink és nyomtatványaink. Az intézményünk megléte óta folyamatosan gyarapszik a megyei sajtóbibliográfiánk, amely ilyen tekintetben országos hírű. Ennek gyarapodást **172 folyóirat** feltárásával, **napi munkafolyamattal, 7 fővel végezzük** a tájékoztató kollégák segítségével. 1994-ig kötetben megjelent repertóriumok folytatása immár számítógépen történik a helyismereti cikk katalógusba, amely napjainkban meghaladja a **90.000 rekordot**. A megyei értéktár vetélkedőjének, döntőjének anyagát is ők állították össze és részt vettek annak lebonyolításában. Ezt és a megyei helytörténeti munkát a megyei önkormányzat is írásban is elismerte. A tervek szerint az új tudásközpontunkban méltó helyet kap a gyűjtemény és számos szakmai munka beérése is kíséri majd, amelyek most előkészületben vannak. Az itt folyó munkák során központi szerepet kapott a gyűjteményünk tematikus digitalizációja. Olyan művek, dokumentumok, aprónyomtatványok kerülnek

feltárássra és digitális közreadásra melyeket a könyvtár használói, kutatók közvetlenül is majd el tudnak érni honlapunkon, vagy adatbázisainkon keresztül.

A helyismereti munkákról rövid összefoglalóval.

1. A helyismereti könyvvállomány gyarapodása, a 2019-ben bekerült művek 202 db (2020 01.13-i adat)
2. Helyismereti cikkek gyarapodása 6312 db
3. Tájékoztató eszközök bővülése, adatbázisok:
  - a. megyénkről írták 6139 db
  - b. köztéri alkotások 54 db
  - c. közigazgatás történet 103 db
  - d. Tatabánya történeti kronológia 104 db
  - e. Agora sajtófigyelés 490 rekord
  - f. Könyvtári sajtófigyelés 267 rekord

Pályázatok: 3 megvalósulás

1. „Fogadj örökbe!” program befejezése 2 könyv restaurálása, háttér munkák.
2. NKA muzeális pályázat elkészítése, altéma száma 204111/314-áthúzó bonyolítás 2020-ra.
3. HACS pályázat Köztéri alkotásokra, - nem adtuk be
4. Digitalizálási pályázat - 24,8 millió forint digitalizáló eszközökre és a helytörténeti állomány digitalizálására 3 témában

József Attila Megyei és Városi Könyvtár évkönyve 2018.

Az évkönyv szerkesztése, bemutatója június 12. Lásd: Ünnepi Könyvhét rendezvényeinél

Tatabánya történeti kronológia 1947-2019: anyaggyűjtés, kiegészítések, és előkészületek a mutató elkészítéséhez

2019. április 16. 10:00 Esztergom: **Megyei Értéktár on-line vetélkedő** döntője

Megyei értéktár vetélkedő anyagának összeállítása,- részvétel és zsűrizés a döntőn

Napi, heti, havi sajtószemlézés, repertorizálás.

Új Forrás analitikus feldolgozása. Folyamatosan történik az aktuális lapszámok analitikájával és rögzítése a katalógusba

Aprónyomtatványok kiválogatása, szelektálása, rendezése a digitalizáláshoz és a digitális pályázatunk megvalósításához.

Karácsonyi kiemelések (könyvek, audiovizuális dokumentumok) az ügyeleti helyszíneken.

Referenz kérdések, ügyeleti szolgáltatón kívül adott tájékoztatási kérdések/irodalomkutatások megválaszolása:

1. Tatai tó növényvilága
2. Tatabánya rövid története
3. Oroszlányi szlovák néprajz –Oroszlányi Füzetek
4. Mocsai zsidóság (Szűcs József könyvéhez)
5. Pál utcai fiúk népházi bemutató
6. Táti gyorsulási autóversenyek
7. Wehner Tibornak 157 db szobor, műalkotás esetében több száz információt szolgáltatunk
8. Bányászattörténeti TOTÓ összeáll. a Bányásznapra
9. Irodalomkutatás Dr. Andirkó Péter bíró úrnak a Tatabányai Városi Bíróság történetéről.

Továbbképzések, konferenciák:

dr. Horváth Géza:

Megyei értéktár vetélkedő anyagának összeállítása - részvétel és zsűrizés a döntőn a TSZC Bottyán János Szakgimnáziumban, Esztergom, Főapát u. 1. 2500 – nagyterem.

2019. április 26. Komárom, Monostori erőd: 1848-49-es történész-tanácskozás,

2019. szeptember 25.-27., október 14.-16., 24.-25. Országos Széchenyi Könyvtár Könyvtári Intézet Budapest, Budavári palota F épület: Korszerű helyismereti munka alapjai – tanfolyam

2019. november 2. Győr, Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér: Kisfaludy Károly Könyvtár digitalizálási tapasztalatcsere

2019. november 15. Dorog, József Attila Művelődési Ház: Kovács Lajos emlékest

2019. november. Tata, Kuny Domokos Múzeum: 18. megyei kutató műhelyek konferencia

Márku Mónika:

2019. április 17. Budapest, Országos Széchenyi Könyvtár: Könyvtárak kincsei digitális formában – konferencia a magyar könyvtárak digitalizálási stratégiájáról

2019. augusztus 29. Budapest, ELTE Egyetemi Könyvtár: Hagyományok és kihívások VIII. - a Könyvtáros kompetenciák a 21. században című konferencia

2019. október 25. Budapest, ELTE Egyetemi Könyvtár: Az ELTE Muzeális gyűjteményeinek jelene és jövője

2019. november 7. Budapest, Magyar Nemzeti Múzeum: Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégiai Workshop

2019. november 14. Budapest, Országos Széchenyi Könyvtár: 404 Not Found – Ki őrzi meg az internetet? című workshop

2019. december 2. Győr, Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér: szakmai tanulmányút és tapasztalatcsere a digitalizálásról

2019. december 3. Tatabányai Múzeum: Szent Borbála Hagyományörző Emlékülés

2019. december 5., 11. Budapest, Országos Széchenyi Könyvtár: KDS-K oktatás

2019. december 16. Budapest, Országos Széchenyi Könyvtár: KDS-K pályázati egyeztetés

Publikációs jegyzék:

dr. Horváth Géza:

Nekrológ és bibliográfia Kovács Lajosról- a honlapon

1 megjelent cikk a KEM-Libben: lásd cikkösszesítőt

Márku Mónika:

Jégbefagyott sikoly - könyvismertető

A „Könyvtárak kincsei digitális formában – a magyar könyvtárak digitalizálási stratégiája” – konferencia beszámoló

Riezing Norbert: Fa matuzsálemek – könyvbemutató: lásd Öko-esték rendezvénysorozat, az Ünnepi Könyvhét rendezvényeként

JAMK Évkönyv 2018 – könyvbemutató: lásd az Ünnepi Könyvhét rendezvényeként

Hagyományok és Kihívások VIII. – Országos könyvtárszakmai rendezvény az Egyetemi Könyvtárban – konferencia beszámoló

Rangos elismerés ifj. Gyüsi Lászlónak – cikk igazgatóhelyettes Kehila Haver díjának kapcsán: lásd elismerések

Múltunk és Jövőnk – avagy hagyományörzők a könyvtárban – cikk a könyvtári szakmai hét általam szervezett programjáról: lásd OKN rendezvényeinél

404 Not Found – Ki őrzi meg az internetet? 2019 – konferencia beszámoló

Közyűjteményi Digitalizálási Stratégia Workshop – Eredmények és lehetőségek – konferencia beszámoló

Az ELTE muzeális gyűjteményeinek jelene és jövője – konferencia beszámoló

Szent Borbála hagyományörző emlékülés a Tatabányai Múzeumban – konferencia beszámoló

2.4.4. ÖKOTEVÉKENYSÉG

A József Attila Megyei és Városi könyvtár

Komplex ökológia könyvtári szolgáltatásainak elemei

Környezettudatosítás könyvtári eszközökkel 2010-2019.

(hagyományos és nem hagyományos könyvtári tevékenységek)

Küldetésnyilatkozatunkban megfogalmazott egyik kiemelt célunk: *Az ökológiai gondolkodás, a környezettudatosság terjesztése, erre való szemléletformáló nevelés, programok szervezése, a környezeti információk kiemelt gyűjtése és ezekből való szolgáltatás.* Alapvetően ez határozta meg, irányadója volt a 2019-es könyvtári ökológiai programunk tervezetének megvalósításának.

Az intézményünkben folyó könyvtári környezettudatosítással kapcsolatos munkánk, melyet 2010-ben kezdtünk el, mára már nemzetközi és országos és helyi ellátás-szolgáltatás és hatókörzeti elismertséggel rendelkezik. Köszönhetően, hazánkat képviselve az 2018-as IFLA (Nemzetközi Könyvtári Egyesülés) pályázatunknak, mely során oklevéllel ismerték el ez irányú munkáinkat és használhatjuk a **Green Library Award 2018.**címet. Az IFLA hivatalos közleménye a Zöld Könyvtár Díj 2018. győzteseiről:

https://www.ifla.org/files/assets/environmental-sustainability-and-libraries/news/pressrelease_greenlibraryaward2018.pdf, valamint a könyvtárunk

szerepléséről: <https://www.ifla.org/node/60935> linkeken nyújt bővebb tájékoztatást. Másrészt ugyanabban az évben e részterület képviselőjét, Tatabánya megye jogú város Zöld-ág díjban részesítette. Elért eredményeink és zöld-könyvtári elismertségünk arra sarkallt bennünket, hogy még a szűkebb körülmények között is megfelelő hangsúllyal jelenjen ebbéli tevékenységünk. A 2019. évi környezetnevelési környezettudatosító öko-információs munkánkat 16 pontban foglaltuk össze. Ez a komplex programunk, amely nemzetközi, országos és városi elismerésben is részesült.

Ökotevékenységünk részterületeiről röviden:

- **1. Ökosarok-ökotéka kialakítása** és ennek a folytatása az ideiglenes helyünkön is a Béla király körtéri szakirodalmi részlegünkben.

2010 óta folyamatosan, kiemelten figyeljük a fenntarthatóság, környezetvédelem, környezeti nevelés, a környezettudatosítás, a természettudományok, a megújuló energiák és ökológiai témakörökben az országos könyvajánlatokat, valamint az ezekhez kapcsolódó sajtótermékeket, információkat, eseményeket, könyvtárszakmai programokat, rendezvényeket. A beszerzett könyveket, külön zöld pötty, jelzéssel különböztetjük meg. 2010 óta mintegy 6000 dokumentum és mintegy 30 periodika alapbázisa az ökotékánknak. **2019 év végén: 5931 dokumentum tartozott ide. 109 címmel gyarapodtunk.**

Az állománygyarapításban a gyarapítást végző tájékoztató kollégákkal konzultálva Nász János figyeli a hazai könyvtermésből az ökológiai állományrészünkbe valókat.

- **2. Öko-hírlevél /Öko-hírek (on-line)**

Ökohírek: On-line ajánlónknak, **2019-ben a költözés miatt, 5 összevont száma jelent meg:** 2010 óta ajánlunk e témákban, eddig 104 számban, a világhálón megjelent írásokat, tanulmányokat, fontosnak vélt híreket. A tárgyévben összesen: 44 link ajánlót, 8 cikket öko-est bemutatónkról, 3 cikket öko-könyvbemutatóról, 2 cikket külső öko-rendezvényen való megjelenésünkről, összesen: 13 cikket adtunk közre. Hírlevelünk a honlapunkon érhető el, feliratkozási, értesítési lehetőséggel. A hírlevelek látogatottsága/közvetlenül 310 rákeresés.

Az öko-híreket: Nász János szerkeszti, de a tartami és formai megvalósításban a tájékoztató osztály több munkatársa is szerepet játszik.

Öko-hírek - 2019. január-március

<http://www.jamk.hu/?q=hu/okohirlevel/okohirek1901>

<https://zoldkonyvtar.jamvk.hu/2019/05/01/oko-hirek-2019-1-2-3/>

Öko-hírek - 2019. április-június

<http://www.jamk.hu/?q=hu/okohirlevel/okohirek1902>

<https://zoldkonyvtar.jamvk.hu/2019/06/15/oko-hirek-2019-4-5-6/>

Öko-hírek - 2019. július-augusztus

<http://www.jamk.hu/?q=hu/node/7344>

<https://zoldkonyvtar.jamvk.hu/2019/09/18/oko-hirek-2019-7-8/>

Ökohírek 2019. szeptember-október

<http://www.jamk.hu/?q=hu/node/7404>

<https://zoldkonyvtar.jamvk.hu/2019/10/20/oko-hirek-2019-9-10/>

Öko-hírek – 2019. november – december

<https://zoldkonyvtar.jamvk.hu/2019/12/02/oko-hirek-2019-november-december/>

- **3. Öko-cikktár (on-line):**

2010-től folyamatosan szemlézzük a könyvtárunkba járó, napi, heti, havilapokat és más periodikákat. A legérdekesebb és széles körbe érdeklődésre számot tartó írásokat, cikkeket, tanulmányokat katalogizáljuk, öko-cikk megjelöléssel a katalógusunkban. A feltárt adatokat annotáljuk, tartalmi kivonatokat készítünk és tárgyszavazzuk. 2019. december 31-ig: 1011 tételszámot értünk el, **a tárgyévben 152 cikk került feltárássra**, katalogizálva.

Öko-cikktárunk a már megújult honlapunkon a Zöld Könyvtár lapunkon is lehetséges.

<http://opac.jamk.hu/cgi-bin/tlwww.cgi?index1=kat&value1=%F6ko+cikk&xperpage=50>

Öko-cikktárunkat Nász János szerkeszti, de az adatok feltárássában és bevitelében a tájékoztató osztály munkatársai is részt vesznek.

- **4. Öko-esték előadássorozat**

2010-től folyamatosan, nagyrészt NKA-s pályázati támogatással, valamint saját forrásból rendezzük a már hagyományosnak tekinthető programsorozatunkat. Fontosnak tartjuk a programsorozat holisztikus rendezőelvét, ami azt jelenti, hogy a való élet lehető legszélesebb rétegeiből hívunk meg előadókat, együtt gondolkodókat a környezeti állapotunkkal és annak fenntartásával, javításával kapcsolatosan.

2019-ben, 10 előadás megtartására, a 84-93. előadásokra került sor. Remélhetően a jubileumi rendezvényünkre már az új könyvtárunkban kerül majd sor, 2020 végén. Sajnos a más helyre költözés nem tett jót a látogatottságunknak, amely csaknem a fele a réginek, de ettől függetlenül fenntartjuk naprakészen a lakóhelyünk érdeklődését. Az esték keretében két könyvbemutatót is tartottunk. A fiatalabb korosztály megszólítására öko-slam poetry szerveztünk, az idősebbeknek, az *Olvasólámpa* körünk keretében pedig *Verszöldítés* címen a magyar és világirodalomból szerkesztettek saját maguk egy tartalmas estét a környezettel kapcsolatos versekből. Riesing Norbert könyvének bemutatóját az Ünnepi Könyvhét keretében tettük meg így összekapcsolt a könyv ünnepét a környezeti értékeink bemutatásával.

Az előadások szervezése és házigazdája Nász János ökológiai tájékoztató volt, de ebben az évben Feketsné Kisvarga Anita, mint szervező és ifjabb Gyüszli László igazgatóhelyettes, mint megnyitó szerepet vállaltak és tudósítókként Sári Aliz Imola valamint Márku Mónika segítette környezettudatosító munkánkat.

Előadásainkról tömören:

84. 2019. MÁRCIUS 20. Népház úti fiókkönyvtár

SZÁMADÓ EMESE régész-múzeumigazgató: Hygiene a római korban

cikk: S.(ugár) G.(abriella): *Tisztasági kérdések a római korban.* = 24 Óra, 2019. 03. 23. 4. p.

cikk: Nász János: *Mit adtak nekünk a rómaiak.* = JAMK ökohírek, 2019. jan.-márc. összevont szám., = <http://www.jamk.hu/?q=hu/okohirlevel/okohirek1901>

Nász János (Tatabánya): Mit adtak nekünk a rómaiak? – Szamadó Emese előadásáról, 8-9. oldal

<http://kemlib.jamvk.hu/2019/07/24/2019-1-2-3/>

<http://www.jamk.hu/?q=hu/okohirlevel/okohirek1901>

Galéria: <http://www.jamk.hu/galeria/index.php?/category/745>

85. 2019. ÁPRILIS 17. Népház úti fiókkönyvtár

BILEJ KORNÉLIA aktivista-koordinátor: Greenpeace

cikk: Nász János: Értékek, kampányok és önkéntesség = KEMLib 2019. 4-6. sz. 5-6. oldal

<http://kemlib.jamvk.hu/wp-content/uploads/2019/09/Kemlib-2019-4-5-6.pdf>

Galéria: <http://www.jamk.hu/galeria/index.php?/category/750>

86. 2019. ÁPRILIS 26. Népház úti fiókkönyvtár

BORSOS BENCE költő: JAMK-ÖKO-POETRY – TATABÁNYAI SLAM POETRY

Slam-poetry: Slam-Parnasszus Börzsei Dávid slammer felvezetésében, Turczi István költő, műfordító, lapszerkesztő, kritikus mentorálásával

cikk: Horváth Szabolcs: Formabontó slam poetry a Népház Úti Fiókkönyvtárunkban - ÖKO Poetry

<http://www.jamk.hu/?q=hu/okohirlevel/okohirek1902>

Galéria: <http://www.jamk.hu/galeria/index.php?/category/749>

87. 2019. MÁJUS 15. Népház úti fiókkönyvtár

NÉMETH LAJOS meteorológus: Mi lesz veled Föld, mi lesz veled éghajlat? című előadása

cikk: Németh Lajos az időjárásról / Sugár Gabi. - In: Komárom-Esztergom Megyei

24 Óra. - 3. évf. 232. sz. (1992. okt. 1.)- ISSN 0863-9168. - 30. évf. 116.

sz. (2019. május 21.), p. 1. , 6. - ill.

Tartalom: Még soha nem gyilkolták ennyien a környezetünket: Mi lesz veled

Föld? - ÖKO-estén tartott előadást Németh Lajos

Galéria: <http://www.jamk.hu/galeria/index.php?/category/756>

88. 2019. JÚNIUS 12. Népház úti fiókkönyvtár

Fenntartható Művészet – Öko-esték sorozatban

Képző-, fotó-, és iparművészeti kiállítások Komárom- Esztergom megyében 1986-2000. sajtóbibliográfia szerk: Nász János kiad: József Attila Megyei és Városi Könyvtár

Könyvbemutató: **WEHNER TIBOR** művészettörténész és **NÁSZ JÁNOS** szerkesztő, **könyvtáros** bemutatja a kiadványt

cikk: Nagyné Sári Aliz: Képzőművészeti bibliográfia 2.0. = JAMK Ököhírek 2019. július-augusztus <http://www.jamk.hu/?q=hu/node/7344>

Képző-, ipar- és fotóművészeti kiállítások Komárom-Esztergom megyében 1986 – 2000 Sári Aliz Imola <http://kemlib.jamvk.hu/wp-content/uploads/2019/09/Kemlib-2019-4-5-6.pdf>
<https://youtu.be/hoynKdhiTIQ>

Galéria: <http://www.jamk.hu/galeria/index.php?/category/759>

89. 2019. JÚNIUS 14. Népház úti fiókkönyvtár

RIEZING NORBERT élővilág védelmi szakértő, erdőmérnök: *Vértesi matuzsálemek* című könyvének bemutatója, ismertetője az öko-esték sorozatban

Riezing Norbert: Famatuzsálemet a Vértés északi előterében - könyvbemutató az Ünnepi Könyvhét keretében

cikk: Márku Mónika: Riezing Norbert: Famatuzsálemet a Vértés északi előterében - könyvbemutató az Ünnepi Könyvhét keretében =JAMK Ökohírek 2019. július-augusztus
<http://www.jamk.hu/?q=hu/node/7344>

Famatuzsálemek a Vértés északi előterében – könyvbemutató Márku Mónika

<http://kemlib.jamvk.hu/wp-content/uploads/2019/09/Kemlib-2019-4-5-6.pdf> 52-53. l.

Galéria: <http://www.jamk.hu/galeria/index.php?/category/766>

90. 2019. JÚNIUS 26. Szent Borbála téri gyermekkönyvtár

ZANTLEITERNÉ SZEBENYI ZSUZSANNA, gyermekkönyvtáros, dietetikus:
Egészséges táplálkozás.

cikk: Tudatos táplálkozás - tudatos ÉN gyermekeknek: Sári Aliz Imola.=JAMK Ökohírek 2019. július-augusztus <http://www.jamk.hu/?q=hu/node/7344>

Sári Aliz Imola: Tudatos táplálkozásról gyermekeknek=KEMLib 2019 4-6. sz. 10-11. oldal

<http://kemlib.jamvk.hu/wp-content/uploads/2019/09/Kemlib-2019-4-5-6.pdf>

Galéria: <http://www.jamk.hu/galeria/index.php?/category/765>

A 84-90. előadásain a **NKA 201108** pályázatunk támogatásával valósult meg. Azt ezt követőek saját forrásból vagy forráshiány esetén az előadók jóindulatából és könyvtárunk szeretetéből.

91. 2019. SZEPTEMBER 23. Béla király körúti szakirodalmi részleg olvasóterme

Öko-est Verszöldítés HODÓSSY ILDIKÓ előadóestje Az Olvasólámpa klub és az **JAMK öko-est közös** rendezvénye Hódossy Ildikó előadóművész közreműködésével.

cikk: Nász János: **Verszöldítés Olvasólámpával megvilágítva**=JAMK Ökohírek 2019. szeptember-október <http://www.jamk.hu/?q=hu/node/7404>

Galéria: <http://www.jamk.hu/galeria/index.php?/category/769>

92. 2019. NOVEMBER 6. Népház úti fiókkönyvtár

Gombák szerepe az ökoszisztémában. FÜZI SÁNDOR biológus, a tatabányai Gombászklub klubvezetőjének előadása Öko-esték sorozatban.

cikk: Nász János: **A gombák szerepe az ökoszisztémában.**=

<https://zoldkonyvtar.jamvk.hu/2019/12/02/gombak-szerepe-az-okoszisztemaban/#more-663>

Galéria: <http://galeria.jamvk.hu/piwigo/index.php?/category/15>

93. 2019. NOVEMBER 27. Népház úti fiókkönyvtár

K2 Himalája expedíció. Apa és lánya az alaptáborig kísérték a magyar hegymászókat. FÜSSY ATTILA és FÜSSY KINGA BRIGITTA élménybeszámolója

cikk: megjelenés előtt

Galéria: <http://www.jamk.hu/galeria/>

5. Ökotáborok

2019. augusztus 12. (hétfő) – 17. (szombat) VII. Környezetismereti-, környezetnevelési Öko-Olasótábor 14-18 éves fiataloknak hagyományos és nem hagyományos könyvtári eszközökkel. Komárom-Koppánymonostor

13 középiskolás tanuló és 2 könyvtáros részvételével szerveztük meg. Táborainkat 2012 óta rendezzük először TÁMOP-os majd a többi NKA-s pályázataink alapján. Tatabánya város két olyan iskolájából válogattuk ki a résztvevőket, amelyek szociális értelemben vett hátrányos helyzetű tanulókat oktat. Kezdetben az általános iskolák felső tagozatosából, akik érdeklődnek a természettudományok irányába. Augusztusban ököfal, Bajna Gerecsevidék, Kóspallag Börzsöny szíve és négy alkalommal a Komárom- Koppánymonostori Fenyves tábor volt az otthonunk. Tematikánkat minden esetben a négy elemű világunk megközelítésére fűztük fel. Nem titkolt célunk volt az, hogy évek során egy olyan csapatot alakítsunk ki, akik a lakóközösségünkben felnőttként is hatással lehetnek majd a környezetükre öko-tudatos életmódjukkal

Az öko-olasótáborunk célja: A környezettudatosságra nevelés az iskolán kívüli nevelés keretében, kapcsolódva az iskolához, valamint a kulturális intézményekhez, így a könyvtárakhoz is. A fenntartható, természet közeli életmód átélése, az olvasás, a szövegértés, a kommunikáció, vizuális látásmód, a könyvtárhasználat népszerűsítése szakmai tábor keretén belül. Ökológiai szempontú életmód érzékenyítése és kapcsolódás Magyarország Köztársasági Elnökének, Áder Jánosnak a 2015-ös nemzetközi klímavédelmi felhívásához és annak, eszmeiségének továbbviteléhez. A tábor adott tematikájának feldolgozása, könyvek, folyóiratok, kézikönyvek, határozók segítségével. Hazánk, Magyarország természeti értékeinek felfedezésén keresztül a hazaszeretetre, az egészséges magyarságtudatra nevelés erősítése.

Célunk olyan ökológiai szemléletmód kialakítása, amely megéretteti, megérteti a gyerekekkel, hogy a természetben mindenfajta élőlényre szükség van, nincs káros és hasznos.

Kiemelten foglalkozunk a fenntartható életmód és fejlődés kérdéseivel. A bolygónk jelenlegi állapotával és a jövőbeli teendőkkel. A megújuló energiák, az energiatakarékosság, hulladékkezelés környezeti és otthoni lehetőségeivel, a természetes étkezés, táplálékok bemutatásával, valamint a boltokban kapható ám nem természetbarát, nem természet-azonos italok, ételek, vegyi áruk, háztartási cikkek ismertetésével a felelős magatartási forma kialakítására nagy hangsúlyt fektetünk. A foglalkozásokhoz, a kirándulások előkészítéséhez könyves felkészülést biztosítunk könyvtári szakember segítségével. Fontosnak tartjuk a személyes és közösségi kommunikációt, kifejezőmódokat, és az olvasás- és szövegértésre épülő közösségi szervező módszereket. E tábor egyik lényeges humán-ökológiai témaköre a „jó-érzéssel” és a „jó-léttel” kapcsolatos érzékenység felkeltése, amelyen az „Együttélés” alapszik. A táborozást előkészítjük, majd azt követően összegző megbeszélést tartunk a könyvtárunkban. Az elmúlt öt év során egy igen aktív kis környezettudatos csoportot tudtunk kialakítani, akik folyamatosan részt vesznek városunk és környékünk természetbarát eseményein, és mint iskolai közösségi szolgálat korába lépők rendszeresen segítenek könyvtári programjainkban, rendezvényeinken. Pályázatunk alapját a József Attila Megyei és Városi Könyvtár hagyományos, már a 2010 óta tartó, komplex ökológiai programjának részét képezi.

A tábor könyvtári-ökológiai háttere: József Attila Megyei és Városi Könyvtár, Tatabánya. Könyvtárunk 2010-ben a küldetésnyilatkozatába vette, és sarkalatos kiemelt feladatának tekinti a környezeti nevelés, környezettudatosság segítését, az ökológiai életszemlélet kialakítását könyvtári eszközökkel. A könyvtár ökológiai tevékenységéről kiadványt is készítettünk,

amely

megtekinthető,

http://www.jamk.hu/letoltesek/agora_cikk/Okofuzet_A5_interaktiv.pdf

- **6. Zöld olvasóterem/Ökoterasz kialakítását**

Az ideiglenes szolgáltató helyünk adta szűkebb lehetőségeink ellenére, kialakítottunk különálló kishelyiséget az öko-különgyűjteményünk válogatása számára, ezzel is fenntartva a lehetőségeink szerint a környezeti olvasótermünket, amely része a programunknak.

- **7. Zöld polcrendszer a könyvtárunk részlegeiben**

A zöldpolc rendszerek kialakítása azt jelenti, hogy nem csak az anyaintézményben kiemelt állományrész az ökológiával kapcsolatos dokumentumok a szabadpolcon, hanem a fiókokban (5 fiókunk), sőt a KSZR kiskönyvtáraiban is.

- **8. Zöld polcrendszer kialakítása a Kistérségi Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerünk (KSZR) segítségével**

Jelenleg 60 megyei kiskönyvtár tagja az ellátásnak és a belépők mindig vállalják a zöld polcrendszerük kialakítását.

- **9. Részvétel a városi és országos öko-nagyrendezvényeken, konferenciákon:**

A tavalyi évben kevés eseményen tudtunk részt venni, főleg a költözés és a több havi zárva tartás miatt. De nem maradhatott el a lakóhely szolgáltatóinak folyamatos évente megrendezendő bemutatkozása, így a mi részvételünkkel, benne a gyermekkönyvtárosaink közreműködésével.

2019. április 16-17. Nyitott Kapuk rendezvénysorozaton intézményünk öko-információs tevékenységét mutattuk be, a záró versenyre pedig az intézményünkről szóló totót készítettünk: 2019. május 24. záró verseny 9-11: ovisok, 13-15. iskolások

- **10. Saját, könyvtári Öko-pályázatok**

Öko-esték rendezvénysorozat 2019. március-júniusi programjai: a 84-90. előadás a NKA 201108/1876 pályázatunk támogatásával valósult meg. Lásd részletesebben 4. pontunkban.

VII. Ökotábor **2019. 201108/2220** Lásd részletesebben 5. pontunkban.

- **11. Gyermekrészlegünk környezettudatosító munkájáról:** A gyermekkönyvtár ökotevékenységei: lásd a gyermekkönyvtár beszámolójában
- **12. Külső előadások, prezentációk megtartása, más szervezetek által rendezett előadásokon, workshopokon, konferenciákon való részvétel**

2019. február 19. Balatoni Regionális Történeti Kutatóintézet,

Könyvtár és Kálmán Imre Emlékház Siófok: Könyvtárzöldítés címmel prezentációt tartott Nász János ökológiai tájékoztató

cikk. Nász János <http://www.jamk.hu/?q=hu/okohirlevel/okohirek1902>

2019. április 8. 16:40 A Vértes Agorája: Felkérés a Vértes monográfia (Pro Vértes) könyvtárosi méltatására: Viszló Levente – Egy Cseppnyi Magyarország -A Vértesi Natúrpark monográfiája A könyv és szerzőjének méltatása, Tatabánya, Szent Borbála tér 1. I. em. Kamaraterem

ifj. Gyüszti László a József Attila Megyei és Városi Könyvtár igazgatóhelyettese

Nász János a József Attila Megyei és Városi Könyvtár ökológiai szaktájékoztatója mutatta be a kötetet a polgármesteri hivatal felkérésének eleget téve.

A méltatás és bemutatás szövegrészlete megtalálható a JAMK Öko-hírlevél, 2019 4-6. számában. (Nász János: Egy térből valók vagyunk.

<http://www.jamk.hu/?q=hu/okohirlevel/okohirek1902>)

2019. április 24. Zágrábi öko-könyvtári kiállításra (IFLA öko-pályázat nyertesei közül) felkérést kaptunk egy dokumentumkiállításra az intézményünkben folyó öko-könyvtári tevékenységünkről. Erről az anyagot: Mikolasek Zsófia és Török Csaba állította össze és küldte el és ott bemutatták több külföldi könyvtár anyaga között.

- **13. Könyvtármozi öko-filmek vetítése és megbeszélése a KSZR kistelepülésein**

2019. szeptember 27. Császár Községi Könyvtár: Könyvtármozi

Vad Magyarország vizek birodalma című öko-film levetítése és megbeszélése. Vezette: Nász János

Célközönség: felső tagozatos iskolások voltak. Ez már a 20. kistelepülés volt ahol sikerült öko-filmekkel megjelennünk a KönyvtárMozi országos programsorozat keretében.

- **14. Komárom-Esztergom megyei klímaplatform szervezet tagja**

2017 óta vagyunk tagok más megyei szervezetekkel, amelyek a saját munkaterületükön végzett zöldítésekkel a közöset szolgáljuk: A megyei önkormányzat által pályázati forrásokkal támogatott szervezet aktív tagjai vagyunk továbbra is. Évente várhatóan 4 gyűlést terveznek és hírlevelet adnak ki.

2019. Június 20. KEM platform Komárom-Esztergom megyei klímastratégia 2017-2030. bemutató sorozata, A platformon az intézményünket: Nász János ökológiai szaktájékoztató képviseli.

- **15. Önálló honlaprész Zöld Könyvtár címmel a hivatalos honlapunkon**

2019 év végén a megújult honlapunk részhonlapjaként: Zöld Könyvtár rovattal bővültünk. Szilassi Andrea tervezete jóvoltából.

- **16. Én Könyvtáram mintaprogram keretében FSZEK pályázat elnyerésével**

2018. augusztus 15. EFOP pályázati bemutatója megtörtént: Az Én Könyvtáram mintaprogram: Nagy Könyvtári Beavatás 3 modulban: 2019-ben felkerült a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár honlapjára, módszertani anyagként.

Múzeumi és könyvtári fejlesztések mindenkinek

EFOP-3.3.3-VEKOP/16-2016-00001 Az én könyvtáram

A fejlesztő neve: Nász János ökológiai szaktájékoztató

Tatabánya, József Attila Megyei és Városi Könyvtár

Nagy Könyvtári – Környezetismereti Beavatás

1. modul címe: Nagy Könyvtári – Környezetismereti Beavatás. On-line és könyvtári környezetismereti vetélkedő a tatabányai oktatási intézmények 5-8. osztályosok számára.

Időtartama: 6 óra

2. modul címe: Öko-olvasótáborok szervezése, lebonyolítása, hagyományos és nem hagyományos könyvtári eszközökkel, 10-16 éves, szociálisan hátrányos helyzetű fiatalok számára. A 4 elemű világunk.

Időtartama: 6 óra

3. modul címe: KönyvtárMozi: A természet körforgása. A víz életető ereje: *Vad Magyarország – Vizek Birodalma* című film alapján.

Időtartama: 2 óra

<https://www.youtube.com/watch?v=ciNQdLzLcsk>

Könyvtári bemutató: 2018. június 16. Nagykanizsa Halis József Városi Könyvtár

EFOP-3.33-VEKOP/16 „Az én könyvtáram” pályázata az olvasáskultúra fejlesztésére általános és középiskolásoknak országos módszertani pályázat ökológiai tudatosság fejlesztésével kapcsolatos részfeladatát, módszertani kidolgozását intézményünknek ajánlották ki. A kulturális kormányzat kiemelt szerepet tulajdonít az iskoláskorúak és így a középfokú oktatási-nevelési intézményeinkben tanuló fiatalok környezettudatosító nevelésének oktatásának és ahhoz kapcsolódva az iskolán kívüli megerősítésének.

2.4.5. E-TANÁCSADÓ MUNKA

Digitalizációs kompetenciafejlesztés 2019.

A Béla király téri szép- és szakirodalmi részlegünkbe heti 8 illetve 12 órában összesen 20 órában biztosítottuk szakképzett mentoraink, *Szilassi Andrea és Hatvani István* segítségadását az érdeklődőknek. Ennek köszönhetően immár kedden és csütörtökön is fordulhattak hozzánk a digitális eszközök használatában járatlan érdeklődők, illetve az e-közigazgatási ügyeiket önállóan lebonyolítani nem képes látogatók.

Emellett teljes nyitvatartási időben rendelkezésre álltak számítógépeink a látogatók számára -adott esetben a tájékoztató könyvtárosok nyújtottak segítséget, útbaigazítást.

Az olvasótereink DJP pontján faliújságra és brossura tartóba rendszeresen kihelyezzük az aktuális, fontos információkat, anyagokat: például az Erzsébet üdültetésről, az Otthon Melege Program hűtő-, fagyasztó- és mosógép pályázatáról, illetve a közelő lakáskorszerűsítési pályázatról. Ugyanitt olyan kiadványokat is kitettünk, amelyek a digitális világgal kapcsolatos lehetőségekről, veszélyekről, az elektronikus egészségügyről és közigazgatásról adnak tájékoztatást.

DJP mentori segítségnyújtás 2019-ben összesen 185 alkalommal történt. 2018-ban ez az érték 253 volt.

Felhasználóképzések: Szilassi Andrea

Digitális Jólét Pont		
mentorainak képzése (DJP		
mentorálás és	2 kurzus	
közönség szervezés	12 alkalom	210 fő
Külső szervező által		
megrendelt, könyvtárainkban		
lebonyolított tanfolyamok.		

Okostelefon-használat a szenior korosztálynak (saját tanfolyamunk)	2 tanfolyam 4 alkalommal	30 fő
Tablet-használat a szenior korosztálynak (saját tanfolyamunk)	1 tanfolyam 1 alkalommal (2019-re áthúzódó képzés volt)	11 fő
Összesen	5 tanfolyam	251 fő

Előadásaink

Digitális kompetenciákat fejlesztő előadások könyvtárainkban <i>(Részletezve)</i>	11 alkalom	215 fő
Digitális kompetenciákat fejlesztő előadások, foglalkozások városunkon kívül <i>(Részletezve)</i>	12 alkalom	184 fő
ÖSSZESEN:	23 ALKALOM	399 FŐ

Online információkereső vetélkedő

Internet Fiestá - Kulturális kalandozások 2019.03.21-25-ig	1 ötnapos esemény	40	FŐ

Felhasználóképzések

2019-ben helyet biztosítottunk két külső szervezésű, 60 órás, blended learning típusú kurzushoz, melynek címe: *DJP mentorálás és közönségszervezés*. A megrendelő a Katedra Nyelviskola volt. A képzések a Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökség által kiírt GINOP 3.3.1 pályázat keretében kerültek megvalósításra. A résztvevők a DJP pontokon dolgozó mentorok voltak, akik főállásukat tekintve zömmel könyvtárosok, pedagógusok, informatikusok és művelődési szakemberek. A két tanfolyam összesen 35 jelentkezővel, a 12 napot figyelembe véve 210 fővel valósult meg.

Saját szervezésben összesen 3 ingyenes, digitális kompetenciát fejlesztő, kiscsoportos kurzust indítottunk az okostelefon és tablet használatának elsajátítására könyvtárainkban. Ezek közül az egyik egy 2018-ról áthúzódó tanfolyam utolsó alkalma volt. Tapasztalataink szerint nagy igény mutatkozik a modern digitális technológiákkal kapcsolatos, különösen az okostelefonok használatára

vonatkozó tudásmegosztásra. A képzésekhez írott, illusztrált ismeretanyagokat is készítettünk, amelyeket a résztvevők térítésmentesen megkaptak. A három tanfolyam 2019-re eső résztvevőinek száma 41 fő volt. Ilyen képzéseket Komárom-Esztergom megyei kistérségeken is tartottunk a községi könyvtárosok kérésére Mocsán, Tokodon, Vértesszőlőn és Kecskén, összesen 85 fő részvételével

Információkereső vetélkedő

Az idei Internet Fiesta volt a harmadik, amelyekre online információkereső vetélkedőt hirdettünk. Címe ezúttal *Kulturális kalandozások* volt. A feladatok jelentős részét a Street Art művészeti ág különféle alkotásaira építettük. Célunk ezúttal is az volt, hogy a résztvevők próbára tegyék információkereső tudásukat, miközben érdekes dolgokat fedezhetnek fel a rendelkezésre álló öt napon át. A feladatlapot a Redmenta feladatlap-készítő alkalmazásával szerkesztettük meg, ezért gyorsan megszülettek az értékelések, így az eredményhirdetés is. 2019. március 28-án kisorsoltuk a 6 ajándékkönyvet a maximális pontszámot elérő versenyzők között. 40 érvényes kitöltés érkezett feladatlapunkra. A díjakat idén is a JAMK Megyei Ellátási és Módszertani Osztálya biztosította. A nyerteseket az általuk megadott email címen értesítettük. A díjak átvétele hiánytalanul megtörtént.

Előadások, foglalkozások részletezve

Szilassi Andrea előadásai Tatabányán és más településeken különböző résztvevői csoportoknak.

DÁTUM	HELYSZÍN	ALKÖZÖNSÉG	PROGRAM	RÉSZTVEVŐ K SZÁMA
2019.01.07.	Bokod, Általános Iskola	diákok	Áldás és átok – az okostelefon	26
2019.01.30.	Tatabánya, JAMK Népház Úti Fiókkönyvtára	nyugdíjasok	Tabletsuli a senior korosztálynak 2/2.	11
2019.02.15.	Tatabánya, JAMK Kertvárosi Fiókkönyvtára	nyugdíjasok	Okostelefon-suli a senior korosztálynak 2/1.	17
2019.03.14.	Tatabánya, JAMK Népház Úti Fiókkönyvtára	DJP mentorok	Hasznos Office sablonok és applikációk	12

2019.03.20.	Tatabánya, JAMK Kertvárosi Fiókkönyvtára	nyugdíjasok	Okostelefon-suli a szenior korosztálynak 2/2.	13
2019.03.27.	Tatabánya, JAMK Kertvárosi Fiókkönyvtára	nyugdíjas korosztály	Szenzorok és okoskarkötők az idősek védelmében	10
2019.04.04.	Tokod, Községi Könyvtár	aktív korú felnőttek	Hivatali ügyintézés otthonról online	13
2019.04.26.	Mocsa, Községi Könyvtár	nyugdíjas korosztály	Okostelefon-suli a szenior korosztálynak 2/1.	11
2019.04.30.	Mocsa, Községi Könyvtár	nyugdíjas korosztály	Okostelefon-suli a szenior korosztálynak 2/2.	11
2019.05.08.	Tatabánya, JAMK Kertvárosi Fiókkönyvtára	aktív korú felnőttek	Hasznos okostelefon alkalmazások	10
2019.05.15.	Tokod, Községi Könyvtár	nyugdíjas korosztály	Okostelefon-suli a szenior korosztálynak 2/1.	16
2019.05.22.	Tokod, Községi Könyvtár	nyugdíjas korosztály	Okostelefon-suli a szenior korosztálynak 2/2.	12
2019.05.27.	Komárom, Jókai Mór Városi Könyvtár	könyvtárosok, pedagógusok	„Az én könyvtáram” projekt szakmai napján a „Digitális világunk – ismeretterjesztő előadások” című mintaprogram bemutatása	45
2019.06.07.	Tatabánya, JAMK ideiglenes központ	aktív korú felnőttek	Digitális testőreink – Okoseszközök és alkalmazások	9
2019.06.17.	Tatabánya, JAMK ideiglenes központ	kistelepülési könyvtárosok	Megújult a KSZR honlapja – bemutatás. Hivatalos könyvtári email fiókok beállítása, használata	13

2019.06.17.	Tatabánya, JAMK ideiglenes központ	aktív korú felnőttek és nyugdíjasok	Ne félj a kütyüktől!	9
2019.06.20.	Tatabánya, KPVDSZ Művelődési Ház	nyugdíjasok	NetNagyi Klub: Online láttnivalók a nyárra	15
2019.06.26.	Tatabánya, JAMK Népház Úti Fiókkönyvtára	nyugdíjasok	Okostelefon-suli a szenior korosztálynak 2/1.	13
2019.07.03.	Tatabánya, JAMK Népház Úti Fiókkönyvtára	nyugdíjasok	Okostelefon-suli a szenior korosztálynak 2/2.	11
2019.09.09.	Tatabánya, JAMK ideiglenes központ	könyvtárosoknak	Okostelefon-használat gyakorlati kérdései, hasznos alkalmazások	9
2019.09.16.	Tatabánya, KPVDSZ Művelődési Ház	nyugdíjasok	NetNagyi Klub: Családfakutatás	28
2019.09.26.	Vértestolna, Községi Könyvtár	nyugdíjasok	Okostelefon-suli a szenior korosztálynak 2/1.	7
2019.09.27.	Vértestolna, Községi Könyvtár	nyugdíjasok	Okostelefon-suli a szenior korosztálynak 2/2.	7
2019.09.30.	Tatabánya, Edutus Egyetem	könyvtárosok	Időskorúak az infokommunikációs sztrádán	30
2019.10.17.	Kecskéd, Művelődési Ház	nyugdíjasok, aktív felnőttek	Tabletsuli 2/1.	11
2019.10.24.	Kecskéd, Művelődési Ház	nyugdíjasok, aktív felnőttek	Tabletsuli 2/2.	10
2019.10.28.	Tatabánya, JAMK ideiglenes központ	könyvtárosok és vendégek	Az új honlapcsalád bemutatása	25

2019.11.11.	Tatabánya, KPVDSZ Művelődési Ház	nyugdíjasok	NetNagyi Klub: Érdekességek a svéd, a japán és az amerikai szeniornet klubok életéből	18
2019.11.18.	Budapesti Művelődési Központ, EzüstNet Egyesület	nyugdíjasok	A családfakutatás online és hagyományos forrásai, eszközei	15
	ÖSSZESEN		29előadás / foglalkozás	470 fő

Hatvani István előadásai:

Dátum	Előadás címe	helye
2019.02.26.	Ne félj a kutyáktól 2.	Bánhidai Fiókkönyvtár
2019.03.18.	A Google és ami mögötte van	Felsőgallai Fiókkönyvtár
2019. 03.25.	Hogyan és mire használhatjuk az okoseszközöket?	Újvárosi Fiókkönyvtár
2019.04.02.	Ne félj a kutyáktól 3.	Bánhidai Fiókkönyvtár
2019.04.12.	A Google és ami mögötte van	Dad, József Attila Műv. Ház
2019.05.13.	Utazás, közlekedés, turisztikai információk	Újvárosi Fiókkönyvtár
2019.06.04.	Video-szerkesztés ingyenes programokkal	Bánhidai Fiókkönyvtár
2019.06.20.	Ne félj a kutyáktól	Felsőgallai Fiókkönyvtár
2019.08.13.	Öko-internet	Ökotábor, Koppánymonostor
2019.09.24.	Utazás, közlekedés, turisztikai információk	Bánhidai Fiókkönyvtár

A két DJP mentor összesen: 39 előadást tartott

Részvétel továbbképzéseken, konferenciákon - Hatvani István:

1. Oknyomozás workshop: *újságírói információgyűjtés közösségi oldalakról*
2019.02.01. Szervező: Magyar Információbrókerek Egyesülete, Direkt36
Helyszín: Budapest, ELTE Könyvtár
2. DJP Menorképzés
2019.02.20. – 03.21. Népház Úti Fiókkönyvtár
3. Okos városokban okos könyvtárak K2 konferencia
2019.11.05. Budapest, OSZK Díszterem
4. Hatékony Kommunikáció a Közintézményekben EFOP tanfolyam
2019.11.29. – 2019.12.13. Budapest, FSZEK Oktatási Központ

Mutatók	2018. évi tény	2019. évi terv	2019. évi tény	változás %-ban előző évhez képest
Kutatómunka éves időalapja (munkaóra/év)	200	200	200	0
Tudományos kutatások száma	7	10	7	0
A könyvtár összes tudományos publikációinak száma és ebből a könyvtár szakemberei által készített, nyomtatott vagy elektronikus formában megjelent publikációk száma az MTMT alapján ¹	100	100	91	91
Az intézmény MTMT azonosítója vagy a tudományos kutatók MTMT azonosítói ²				
Idegen nyelvű publikációk száma	0	0	0	0
Nemzetiségi nyelvű kiadványok, publikációk száma	0	0	0	0
A könyvtár által kiadott kiadványok száma	2	2	2	0
A könyvtár szakemberei által tartott előadások száma	50	57	43	86
A könyvtár szakemberei által elvégzett szakértői tevékenységek száma	4	2	0	-
A könyvtár által szervezett konferenciák száma	7	7	7	0

¹ A csak a tévyszámoknál kell MTMT (Magyar Tudományos Művek Tára) adatokat megadni. 2019-re az MTMT alapú adatszolgáltatás ajánlott, 2020-tól kötelező.

² Nagyobb intézményeknél kérjük az intézmény MTMT azonosítóját megadni. Amennyiben az intézményben csak néhány kutató közöl tudományos publikációkat, az intézményi azonosító hiányában az ő azonosítóik is megadhatóak.

A könyvtár által szervezett konferenciákon résztvevők száma	318	370	183	58
A könyvtár szakembereinek konferencián való részvételének száma	76	83	79	104
A képzésben, továbbképzésen részt vett dolgozók száma	14	13	19	136

3. Megyei hatókörű városi könyvtár területi feladatellátása

Az egykori Tatabányai Városi Könyvtár és a József Attila Megyei Könyvtár összevonása óta működik könyvtáraink között a fiókközi kölcsönzés, amely egy különálló, díjköteles szolgáltatás. A fiókközi kölcsönzés alkalmával az olvasó átkérheti egyik könyvtárunkból a másikba a kívánt címet.

A kérések száma évről évre emelkedik, 2018. évben összesen 392 ilyen kérést teljesítettünk, 2019-ben már 531-et.

3.1 Kötelezpéldány szolgáltatás

A 60/1998. (III. 27.) Korm. rendelet „A sajtótermékek kötelezpéldányainak szolgáltatásáról és hasznosításáról” alapján a megyei könyvtár részesül a megye nyomdáiban készült dokumentumok egy-egy példányából.

2019-ben 17 helyről 497 darab kötelezpéldány került könyvtárunkba. Az állományba vett kötelezpéldány-dokumentumok száma: 19-féle időszaki és 91 db könyv.

3.2 ODR tevékenység

A Nemzeti Kulturális Alap (NKA 204104/1533) Közgyűjteményi Kollégiumának a XIX. Országos ODR konferencia az Országos Dokumentumellátási Rendszer (ODR) tagkönyvtárainak szakmai továbbképzéséről.

2019. október 14.

2019. október 14-én 19. alkalommal szervezhettük meg az Országos ODR konferenciát az Országos Dokumentum-ellátási Rendszer tagkönyvtárainak szakmai továbbképzését, ebben az évben immár másodszor nem a József Attila Megyei és Városi Könyvtár épületében, hanem a tatabányai Edutus Egyetemen. A helyszínváltoztatásra könyvtárunk újrakepítése miatt került sor, amit már évek óta

vártunk. A résztvevőket köszöntötte, a konferenciát megnyitotta és moderálta **ifj. Gyüsi László**, a József Attila Megyei és Városi Könyvtár igazgató-helyettese.

2019-ben az ODR konferencia fókuszában az ODR szakkönyvtárai álltak, akik közül idén az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum, a Magyar Mezőgazdasági Múzeum és Könyvtár, a HM-HIM Hadtörténeti Könyvtár, az Országgyűlési Könyvtár, a Központi Statisztikai Hivatal Könyvtára, az MTA Könyvtár és Információs Központ és az Országos Idegennyelvű Könyvtár mutathatta be intézményét és az országos dokumentum-ellátásban betöltött szerepét.

Csillag Beátától, az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum munkatársától néhány történeti információt követően megtudhattuk, hogy a kölcsönzésben, így a könyvtárközi kölcsönzésben is kizárólag a törzsgyűjtemény (a neveléstudomány és a szorosan vett társtudományok - pszichológia, szociológia - magyarországi ill. magyar vonatkozású) kölcsönözhető dokumentumai vesznek részt. A pedagógiai szakkönyvtár évi közel 400 körüli kérést teljesít, 70%-os hatékonysággal, aminek oka az lehet, hogy sok olyan könyvet kérnek tőlük, amit állományvédelmi szempontból nem kölcsönöznek. Három különgyűjteményük van (Tankönyvtár, Iskolai értesítők különgyűjteménye, Gyermekek- és ifjúsági irodalom különgyűjteménye), mindegyik unikum, melyből nem kölcsönöznek, kutatók számára őrzik.

Kosztolnyik Krisztiántól, a Magyar Mezőgazdasági Múzeum és Könyvtár kollégájától megtudtuk, hogy könyvtáruk 2015-től hat részből áll: Mezőgazdasági Múzeum - Budapest; Országos Mezőgazdasági Szakkönyvtár és Dokumentációs Központ - Budapest; Georgikon Majortörténeti Kiállítóhely - Keszthely; Blaskovich Múzeum - Tápíószele; Közérdekű Muzeális Kiállítóhely, Tanyamúzeum - Lajosmizse és Közérdekű Muzeális Kiállítóhely, Tájház - Cece. Több fotón mutatta be könyvtárukat, beszélt a magyar mezőgazdasági szakkönyvtárakról, külföldi és magyar adatbázisaikról és az intézményi összevonás keretében hozzájuk csatolt gyűjteményekről (volt VIZDOK Könyvtár, ami egy vízügyi gyűjtemény, az Agrárminisztérium Házi Szakkönyvtára, a Húsipari Kutatóintézet Szakkönyvtára, a Cukoripari Kutatóintézet gyűjteménye és a malomipari gyűjtemény).

Részből a könyvtárközi kölcsönzésnek köszönhetően zajlik az 1945 előtti szakirodalom digitalizálása, ezek listája és maga a tartalom Aleph rendszerű katalógusukon keresztül kereshető.

Mohácsi Zoltántól, a HM-HIM Hadtörténeti Könyvtár munkatársától nagyon érdekes előadást hallhattunk. Állományuk több mint 300 ezer dokumentumból áll, melyből 6 ezer muzeális, nem kölcsönözhető, viszont nagy részük már digitalizált. 100 hadtörténeti folyóiratot fizetnek elő, amely teljes egészében digitalizált. Különleges a 22 ezer darabból álló katonai szabályzatok gyűjteménye, és szintén kiemelendők olyan helyismereti kiadványaik, melyek a misszióra induló katonákat készítik fel az adott ország történetéből, szokásaiból, helyi viszonyokból. Az ODR-en keresztül évente 200-300 kérést teljesítenek, elsősorban honvédségi nem nyilvános könyvtáraknak, szorosan együttműködnek a Nemzetvédelmi Egyetem Könyvtárával.

A negyedik előadásban **Orosz Adrienn**től, az Országos Idegennyelvű Könyvtár kollégájától megtudhattuk, hogy több mint 400 ezer kötet van a könyvtárukban, 148 nyelven, valamint több mint 30 ezer folyóirat, 32 nyelven. Zeneműtárában 32 ezer kotta található, amit egy elektronikus zongorán ki is lehet próbálni. Fajsi Károly Eszperantó gyűjteménye közel 12 ezer kötet, és egyedülálló a 2014-ben kialakított Kínai Sarok is, 800 dokumentummal. Könyvtárközi kölcsönzési statisztikájuk 450-500 között mozog, főként szépirodalmi kölcsönzésekkel. Az előadás végén összefoglalta a könyvtárközi kölcsönzések trendjeit 2016-2019 között: az összes kérések számának általános csökkenése mellett az elektronikus dokumentumok számának erőteljes növekedése észlelhető. Kiemelte a nem teljesíthető kérések számának emelkedését, okként megfogalmazva, hogy az MOKKA-ODR adatbázisa gyakran nincs párhuzamban a saját katalógusukkal: a kérő könyvtár nem ellenőrzi a dokumentum státuszát az OIK saját katalógusában.

A következő előadásban **Parti Ádám**, az Országgyűlési Könyvtár munkatársa elsőként arról mesélt, hogy hozzájuk bejutni mennyire hosszú tartó folyamat, nem lehet csak úgy az utcáról egyszerűen bemenni. Előbb telefonálni kell, majd a parlament őreinél igazolni magunkat, aztán átvilágítani magunkat és csomagunkat, majd bejutás után villámgyorsan az előkészített könyvtárközi könyvet már hozhatjuk is, végül kifelé ugyanúgy következik az átvilágítás. A könyvtár története, szervezeti felépítése után megtudtuk, hogy több mint 600 ezres az állományuk. A digitalizálás náluk annyira kiemelt projekt, hogy a digitalizáló műhelyükben 3 komoly automata is van. Könyvtárközi kölcsönzéssel 1300 feletti könyvet szolgáltatnak évente, és a korábbi 700 körüli digitális kérésük is megduplázódott. Az Országgyűlési Könyvtárban a Szakreferensi és Állománygyarapítási osztály is segíti a könyvtárközi szolgáltatást. A hozzájuk fordulóknak igyekeznek egy nap alatt teljesíteni a kéréseket (belső raktárból, olvasóteremből). Külső raktárból hetente kétszer hoznak be köteteket. Az ODR 17. legtöbbet szolgáltató könyvtára az Országgyűlési Könyvtár.

Szabó Katalintől, a Központi Statisztikai Hivatal Könyvtárának munkatársától megtudtuk, hogy 1897 óta nyilvános könyvtár, fokozatosan vált kölcsönző könyvtárrá és kezdetektől fogva ODR tagkönyvtár. Mint szolgáltató könyvtár gazdag könyv- és folyóirat-állománnyal rendelkezik, kötelezpéldányokból 1-1 példányt kapnak, KSH kiadványaiból pedig 3-5 példányt őriznek meg. Igyekeznek még a beérkezés napján teljesíteni a kéréseket a Központból, a törökbálinti raktárból pedig másnap. 2010 óta 24 ezer kérést kaptak, évente megközelítőleg 3 ezret, ami nagyon magas szám. Előadásának végén tapasztalatait és javaslatait is megfogalmazta. Az ODR portálban jól követhető az adminisztráció státuszváltásokkal, lehetőség van az olvasónak saját kérés indítására és nagyon sok könyvtár tag, viszont a kollégák/olvasók nem használják ki megfelelően, nem mindig állítják a státuszokat, nem jól töltik ki a felületet, sajnos sokszor nem működik a portál és még sok könyvtár állománya hiányzik, hiányos. Szükséges lenne a sürgős kérés jelölésére, üzenetek olvasatlanná állítására, valamint annak beállítására is, hogy az e-mail értesítések csak bizonyos módosításokról érkezzenek.

A szakkönyvtárak közül utolsóként a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ hazai szerepét ismerhettük meg **Tömöry Páltól**. Az olvasók főként felsőfokú vagy annál magasabb végzettséggel rendelkező kutatók. Egy példányos könyvtár, mindenből egy példányuk van. Könyvtárközi statisztikájuk 1000 körüli beérkezett kérést jelent évente, hárman foglalkoznak könyvtárközi szolgáltatással (egy kolléga az olvasók kéréseivel, kettő pedig a könyvtáraktól érkezett kérésekkel). Az előadás végén kiemelte, hogy a MOKKA-ba a rekordok feltöltése folyamatos, de még nem 100 %-os az állományuk fellelhetősége, ezért szükséges a másodlagos ellenőrzés a katalógusukban.

A konferencia ezt követően egy perces néma megemlékezéssel folytatódott... A tragikus hirtelenséggel elhunyt szakmai tekintélyre, az „ODR szülőanyjára”, **Koltay Klárára** emlékeztünk.

A megemlékezés utáni előadásban az EISZ COMPASS adatbázisát mutatta be **Sütő Péter**, az MTA KIK EISZ Titkárságának munkatársa. A COMPASS egy rendkívül hasznos online, ingyenes adatbázis. Az EISZ Titkárság és az MTA KIK fejleszti és üzemelteti. Az EISZ konzorciumban több mint 240 intézmény számára közel 50 szolgáltató/kiadó 180 adatbázis csomagja érhető el. Segítségével meg lehet tudni, hogy egy adott adatbázis melyik könyvtárban van előfizetve, de nem csak adatbázisokra lehet keresni, hanem folyóiratokra is. Az olvasónk által keresett folyóirat melyik EISZ-es adatbázisban érhető el, és az adatbázis hol van előfizetve. Az előadó szerint még mindig nem ismerik eléggé a könyvtárosok, mert pl. a Katalisten vagy közös levelezőkön is olyan kérések kerülnek fel, amiket egyszerűen meg lehetne találni a COMPASS-ban. Ezt bizonyította az is, amikor az előadás elején az ODR konferencián résztvevőket is megkérdezte, hogy mennyien használták már a COMPASS-t, és a közönség fele tette csak fel a kezét. A COMPASS adatbázis használata a minőségi könyvtárközi kölcsönzési gyakorlat alappillére kellene, hogy legyen a MOKKA-ODR mellett.

A közös ebéd után „GYIK élőben”: *konzultáció a MOKKA-ODR felület használata során felmerülő problémákról* címmel **Novák Csaba Balázs**, a Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár munkatársa a MOKKA-ODR felület kérésadminisztrációján belül a státuszok állításának problémakörét részletezte, valamint kitért a kéréstovábbítás lehetőségére. Előadása után a felmerülő kérdésekre készséggel válaszolt a konferencián résztvevőknek.

A XIX. Országos ODR konferenciára az előző évekhez hasonlóan is az ország minden tájáról érkeztek az ODR tagkönyvtárak könyvtárközi kölcsönzéssel foglalkozó kollégái, de nem csak ők, hanem szakkönyvtárakban, városi könyvtárakban dolgozó könyvtárosok is évről-évre nagy érdeklődést tanúsítanak a tanácskozás iránt. A konferencia résztvevői minden évben számos tapasztalattal, a gyakorlatban használható tudással távoznak a színvonalas előadások és konzultációs lehetőség révén.

A konferencián készült fényképek a könyvtárunk honlapján található galériában (<http://www.jamk.hu/galeria/index.php?category/787>) tekinthetők meg, a továbbképzésről szóló publikáció a KemLib folyóirat (<http://kemlib.jamvk.hu/>) januárban megjelenő számában lesz olvasható. Az előadásokról készült videofelvételek megtekinthetők a videotorium.hu oldalon az előadások anyagával együtt.

3.3 Területi ellátó munka – szervezési megoldások, szakmai tanácsadás, közös fejlesztések, dokumentum- és információszolgáltatás, a normatíva és az érdekeltségnövelő támogatás felhasználása. (szöveges ismertető, tendenciák bemutatása)

A Komárom-Esztergom megye területén lévő - nem KSZR-hez tartozó – nyilvános (városi és települési) köz- és szakkönyvtárakat folyamatosan tájékoztattuk a lehetséges pályázati lehetőségekről, valamint jogszabályi változásokról.

Bevontuk a kollégákat az **Országos Könyvtári Napok** programjainak szervezésébe, meghívtuk őket **ODR konferenciánkra** és a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár által koordinált „**Az én könyvtáram**” projekt szakmai workshopjaira is.

Rendezvényeinkről folyamatosan informáljuk a többi könyvtárat e-mailben és Facebook bejegyzésben is, és mi is értesülünk a környéken zajló eseményekről.

Megszerveztük és lebonyolítottuk a Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzattal együttműködve a megyei értékekre fókuszáló **Megismerem - Megőrzöm – Megszeretem 2** vetélkedőt, melynek során az általános- és a középiskolás korú csapatok közül is a *Tatai Református Gimnázium* diákjai végeztek az első helyen.

A nyilvános könyvtárak 2018. évi beszámolójának és 2019. évi munkatervének összegyűjtése és feltöltése a Könyvtári Intézet adatbázisába a Megyei Ellátási és Módszertani Osztály közreműködésével történt.

Tatabánya területén belül 2019-ben is működtettük a fiókközi kölcsönzés rendszerét az egyes telephelyek között, míg a megye többi könyvtárának biztosítottuk a könyvtárközi kölcsönzés lehetőségét.

Külön kérésre szakmai módszertani segítséget nyújtottunk a leltározással és a Textlib használatával kapcsolatosan több városi könyvtárnak.

3.4 A kistelepülési könyvtári ellátás megszervezése – rövid összefoglaló, hiszen a KSZR szolgáltatás bemutatása külön dokumentumban történik

A Megyei Ellátási és Módszertani Osztály 60 kistelepülést lát el a KSZR keretein belül.

Működésünk 4 fő területre terjed ki:

1. **Dokumentum-beszerezés:** a kistelepülési könyvtárosok igénye szerint 2019-ben 8 alkalommal rendeltünk dokumentumokat (könyveket, folyóiratokat, audiovizuális dokumentumokat). Egy településre – nagyságtól függően – kb. 100-300 új cím került beszerzésre.

2. **Tárgyi és dologi eszközök beszerzése:** 2019-ben több településen is lecseréltük az elhasználódott könyvtárosi számítógépeket és multifunkcionális nyomtatókat, valamint pótoltuk a hiányzó eszközöket (pl. fényképezőgép, vonalkód-olvasó, blokknyomtató). Beszereltünk még néhány

kiegészítő bútort (pl. fogas, fellépő) és egyéb dekorációt (pl. szőnyeg, függöny) is, amelyekkel barátságosabbá, komfortosabbá tudtuk tenni a könyvtári helyiségeket.

Az irodaszerek és a könyvtári foglalkozásokhoz szükséges kézműves anyagok, valamint a nyomtatópatronok/tonerek beszerzését központilag, nagy árengedménnyel valósítottuk meg.

3. Információellátás: A kistéleplési könyvtárakat tájékoztattuk az őket érintő pályázatokról, lehetőségekről. Folyamatosan építjük a közös TextLib katalógust, a települési könyvtárak állományának 97 %-át retrospektíven már feldolgoztuk, vagy más rendszerekből áttöltöttük. Az információellátást (áramlást) megkönnyíti a 2019-ben létrejött új honlapunk (www.kem-kszr.hu) és a Facebook-on létrehozott zárt csoportunk, valamint folyamatosan tartjuk a kapcsolatot a kollégákkal e-mailen és telefonon is. 2019-ben egységesítettük a települések e-mail elérhetőségeit is (pl. dag.konyvtar@kem-kszr.hu), így szabályozottabban tudjuk kezelni a könyvtáros-váltásokat, valamint a Könyvtárellátónál is megkönnyíti a kollégák belépését az új rendszer.

Öt alkalommal szerveztünk szakmai tájékoztatót/továbbképzést kistéleplési könyvtárosainknak a megyei könyvtárban: Könyvtárak az emberért – Országos Könyvtári Napok, ODR-konferencia, KSZR szakmai nap – kiemelt témaként az új honlapunk bemutatása, KönyvtárMozi szakmai nap, Évzáró szakmai nap – díjak átadása.

Összegyűjtöttük a kistéleplési könyvtárakról a sajtóban megjelent cikkeket, valamint közzétettük a kollégák írásait szakmai folyóiratunkban (KemLib) és honlapunkon is.

4. Rendezvényszervezés: 2019-ben az 60 településen 310 rendezvényt szerveztünk - természetesen a kistéleplési könyvtárosok aktív részvételével. A résztvevők száma összesen 14.273 fő volt, ez 46 fős átlagléttszámot jelent programonként. (A szórás természetesen nagyon nagy – 5 főtől 200 főig változó volt a létszám rendezvényenként.)

4 rendezvénytípusra koncentráltunk 2019-ben is:

- ismeretterjesztő előadások (ide tartoztak a digitális kompetenciafejlesztő előadások és tanfolyamok is),
- író-olvasó találkozók,
- könyvtárhasználati és olvasásfejlesztő foglalkozások,
- könyvtárnépszerűsítő programok.

Készítettünk ajánlókat is a kollégák számára külön a gyermek és külön a felnőtt közönségre fókuszálva, továbbá ösztönöztük őket a helyi alkotók és kutatók, valamint a települési értékek bemutatására.

Kiemelt projektjeink:

- KönyvtárMozi módszertani anyagok kidolgozása – úgynevezett Filmpakk kidolgozása gyermek és felnőtt nézőink számára (új belépők 2019-ben: Kömlőd, Vértesszőlős).

- Falunapi kitelepülésekre 2019-ben már nem volt szükség, hiszen egyedül is megoldották a települési könyvtárosok a feladatokat, de szóróanyagokkal és kisebb játékokkal segítettük a munkájukat továbbra is.
- Olvasótábor Pilismaróton 19 gyermek részvételével – fő tematikánk a Reneszánsz volt.
- Befejezett könyvtárfelújítás Annavölgyön, Dunaszentmiklóson, Neszmélyen, Tarjánban és Únyon – Vértesszőlősen NKA támogatás segítségével költözött új épületbe a könyvtár, ehhez nyújtottunk szakmai és némi pénzügyi segítséget.
- „Az év kitelepülési könyvtára 2019” díj kiosztása 3 kategóriában (lakosságszám alapján): Bakonysárkány, Súr és Tokod részére; „Az év kitelepülési könyvtárosa” vándordíj odaítélése *Emmer Edinának*, a dunaszentmiklósi könyvtár vezetőjének.

A Tájékoztató és Bibliográfiai Osztály munkatársa, *Nász János*, a Megyei Könyvtár ökoarculatát, valamint a környezet- és természettudatosság, a fenntarthatóság eszméjét terjesztette a császári KönyvtárMozi foglalkozáson, a Vad Magyarország című film vetítésével, amelyet foglalkozás, beszélgetés és vita kísért a filmben látottakkal kapcsolatban.

Folytattuk az „öko-polcok” gyarapítását is a települési könyvtárakban, amelyhez igyekeztünk beszerezni a legújabb természettel és környezetvédelemmel kapcsolatos irodalmat.

Szilassi Andrea és *Hatvani István* segítségével a kitelepülésekre is eljutottak olyan hasznos információk, mint pl. mire jó az okostelefon és a tablet; hogyan tudjuk otthonról kényelmesen intézni hivatali ügyeinket; hogyan keressünk megbízhatóan és hatékonyan az interneten.

3.5 Nemzetiségi könyvtári ellátás (lásd még 4.5 pontban)

A 2011-es népszámlálási adatok alapján valamely nemzetiséghez tartozónak 20.631 fő vallotta magát, ami a megye lakosságának közel 7 %-a. A 2018-ra vonatkozó nemzetiségi adatok során nem a magukat nemzetiséghez vallónak, hanem a nemzetiségi önkormányzatokkal rendelkező települések népességszámát vettük alapul. A KSH adatai alapján 2018. január 1-jén Komárom-Esztergom megye lakónépességének száma 297454 fő (297381 fő/2017 év) és 39 településen működik német, szlovák, lengyel, görög, roma nemzetiségi önkormányzat. Ezek lakónépességének számát tekintve az ellátandók száma 2018-ban 244409 fő volt. A 2017. évi népességszám alapján az ellátandók száma alig emelkedett, (az előzőek szerint) a megye lakosságának 82 %-ára vonatkozik a könyvtári ellátás.

A nemzetiségi dokumentum-beszerzés fő forrása az Országos Idegennyelvű Könyvtár nemzetiségi gyarapítási kerete, egyéb dokumentum-beszerzés ajándékokból és a Könyvtárellátó Nonprofit Kft. kínálatából, a kiadók ajánlatából az eddigi mértéket meghaladni nem fogja.

Nemzetiségi ellátás 2019-ben a nagyobb részt a könyvek beszerzésére korlátozódott, az új könyvtárunkban tervezzük nemzetiségiek számára kiemelt állományrészek megvalósítását, valamint a kultúrájukat reprezentáló bemutatókat, találkozókat. Fiókjaink közül jelenleg a Felsőgallai a német, míg a Bánhidai a szlovák nemzetiségeknek kínál könyveket, irodalmat.

Nemzetiségi katalógus folyamatos építése: 1192 rekord eddig, cikkbibliográfiánk 67 tétellel bővült

2019. május 29. Országos Idegennyelvű Könyvtár: gyarapítás: szlovák, német, cigány, görög könyvekre leadtuk az igényünket a megadott paraméterek alapján.

2019. október 15. Országos Idegennyelvű Könyvtártól érkezett 52 db könyv 212.425 Ft értékben: szlovák: 16, cigány: 5, görög: 10, német: 21 könyv

65 db szlovák nyelvű ajándékkönyv érkezett a Nyitrai Karol Kmetko Kerületi Könyvtárból 2019 év elején.

Összes gyarapodás: 113 kötet

3.6 Statisztikai adatszolgáltatás

A statisztikai adatszolgáltatásnak a törvényi kötelezettségünknek megfelelően eleget tettünk. Koordináltuk a megyei települési könyvtárak statisztikai adatszolgáltatását.

4. Mutatók

4.1 Könyvtárhasználat

2019-ben a beiratkozott olvasók száma csökkent a 2018-as évhez képest. A csökkenés várható volt, hiszen a központi könyvtár költözése miatti két és fél hónapos bezárás és a részlegek átmeneti szétszabdaltsága kedvezőtlenül befolyásolta a látogatottságot. Idő kellett, mire az olvasók megszokták, hogy a korábban egységes központi könyvtár részegységei hol üzemelnek a városban. Könyvtári állományunk elérhetősége becslésem szerint a hatodára csökkent, hiszen a legnagyobb állományrészt becsomagolva, külső raktárban kellett elhelyeznünk az új könyvtáráépületbe történő visszaköltözésig. Az ideiglenesen kialakított részegységeken – különösen a felnőtt szépirodalmi és szakirodalmi részlegen – a működési körülmények sem szolgálták ki teljes mértékben az olvasói igényeket. Kényelmetlenül kicsire zsugorodott a folyóiratolvasó, nem tudtunk biztosítani elegendő asztalt a helyben használathoz, mindössze 1-1, falra szerelt számítógép szolgált az olvasókat a katalógusunkban való önálló keresésben.

Mindezeket figyelembe véve a 11 %-os csökkenés a beiratkozottak számában nem olyan nagymértékű. Könyvtárunk 2019-ben is sokat tett annak érdekében, hogy olvasóit megtartsa. A számtalan könyvtári

program és használóképzés mellett beiratkozási akciókat is szerveztünk. Ezen akciók lebonyolítója minden esetben az Állományfejlesztési és Olvasószolgálati Osztály volt:

- 2019. május 25-26-a között a város Gyermeknapi élményfesztivál című programjához kapcsolódva iratkozhattak be könyvtárunkba gyermekkel érkező felnőtt olvasóink. Összesen 27-en váltottak éves tagságot nálunk.
- 2019. május 31-től június 8-ig a pedagógusoknak szerveztünk ingyenes éves tagságváltási lehetőséget. Összesen 44 fő élt ezzel a lehetőséggel.
- A 2019. augusztus 31. és szeptember 1. között városunkban megrendezésre kerülő Bányásznapon a helytörténeti TOTÓ-hoz kapcsolódóan nyerhettek az olvasók ingyenes éves beiratkozási lehetőséget. 14 fő élt vele.
- Kertvárosi fiókunk 2019. szeptember 7-én, a Kertvárosi Napok rendezvénysorozat keretében várta ingyenes tagságváltással az olvasókat. 24 fő iratkozott be ekkor.
- A JAMK Bánhidai Fiókkönyvtára 2019-ben is bekapcsolódott a városrész Bánhidai Bizsergető című programjába. 2019. szeptember 28-án ingyenes éves könyvtári tagságot válthattak az érdeklődők. Összesen 27-en iratkoztak be.
- Az Országos Könyvtári Napok eseménysorozat keretében 2019. szeptember 30. és október 6. között 351 fő iratkozott be könyvtárunkba.

Összesen tehát 487-en lettek olvasóink a beiratkozási akcióknak köszönhetően.

Sajnos, nemcsak a beiratkozók, hanem a könyvtári látogatások száma is csökkent 2019-ben igen jelentősen. Mindez az előbb említett okokkal magyarázható. 2019-ben – hely szűke miatt – könyvvásárt sem tudtunk szervezni, ami szintén népszerű program városunkban, és a látogatók számát növelhette volna.

Könyvtárhasználat (KSZR nélkül)	2018. évi tény	2019. évi terv	2019. évi tény	változás %-ban előző évhez képest
Beiratkozott olvasók száma (fő)	7.604	7.400	6.766	89
A tárgyévben a könyvtárat aktívan használók száma (fő)	7.604	7.400	6.766	89
A könyvtári látogatások száma (db)	95.206	95.200	60.818	64
Ebből csoportok (db)	82	12	91	111

	Beiratkozott olvasók		Regisztrált látogatók		Összes aktív olvasó
	Felnőtt	Gyermek	Felnőtt	Gyermek	
2018	4.906	1.596	742	360	7.604
2019	4.138	1.460	99	1.069	6.766

4.2 Dokumentumforgalom

Elsősorban minőségi kínálatra és választékbővítésre fókuszáltunk a 2019-es évben a dokumentumajánlataink bővítése, gyarapítása során a szolgáltató helyeink szűk befogadó képessége volta miatt. Egyes címek példányszámemelését visszamenőleg majd a visszaköltözésünket követően tudjuk megvizsgálni, teljesíteni. Ennek tudható be az is, hogy rengeteg előjegyzésünk és könyvtárközi kölcsönzésünk volt. A könyvtárközi kölcsönzésnél figyelembe vettük a lefóliázott raktárba tartott állományunkat, így azok kérését könyvtárköziként, de díjmentesen szolgáltattuk.

Sajnos, ahogy ez várható volt, a látogatói számok csökkenésével párhuzamosan a kölcsönzött és a helyben használt dokumentumok száma is jelentős mértékben csökkent 2019-ben. Ezeket a számokat egyértelműen a könyvtár költöztetése miatti időszakos bezárás, illetve a központi könyvtár ideiglenes szolgáltatóhelyeinek szűkössége, az olvasók által elérhető csökkentett dokumentumállomány magyarázza.

Könyvtárhasználat (KSZR nélkül)	2018. évi tény	2019. évi terv	2019. évi tény	változás %-ban előző évhez képest
Kölcsönzött dokumentumok száma (db)	183.959	183.000	136.225	74
E-dokumentumok kölcsönzése (db)	0	0	0	0
Helyben használt dokumentumok (db)	59.055	50.000	56.185	95
Könyvtárközi kölcsönzés - küldött dok. (db)	1516	1000	1677	168
Könyvtárközi kölcsönzés - kapott dok. (db)	300	6000	399	133

A József Attila Megyei és Városi Könyvtár forgalmi statisztikája							
2019. (zárójelben a 2018-as adatok)							
14 éven aluli				14 éven felüli			
kölszönzők (fő)		általuk kölcsönzött példány		kölszönzők (fő)		általuk kölcsönzött példány	
Központi	Fiókok	Központi	Fiókok	Központi	Fiókok	Központi	Fiókok
4.056 (7.232)	1.492 (1.171)	20.173 (32.651)	5.045 (3.425)	14.772 (29.107)	12.036 (7.928)	64.600 (117.289)	46.407 (30.594)
A kölcsönzők száma összesen: 32.356 fő (45.438)							
Központ: 18.828; Fiók: 13.528							
Az általuk kölcsönzött állományegységek száma: 136.225 példány (183.959)							
Központ: 84.773; Fiók: 51.452							

A dokumentumforgalmat részletező táblázatunkból kitűnik, hogy a központi könyvtárban közel a felére esett vissza mind a kölcsönzők, mind pedig a kölcsönzött példányok száma. Ez a tendencia a 14 éven aluliakra éppúgy igaz, mint a felnőtt kölcsönzőkre.

2019-ben megnőtt viszont a fiókok jelentősége. Közel 50%-kal nőtt a kölcsönzők száma 2018-hoz képest, különösen a 14 éven felüli könyvtárhasználók tekintetében. Ezzel egyidejűleg a fiókokból kölcsönzött dokumentumok száma is 50 %-kal több volt 2019-ben, mint az előző évben.

A teljes könyvtárunkra vetítve a kölcsönzési adatokat, sajnos 30 %-os csökkenést tapasztalunk a kölcsönző olvasóink számában, és 26 %-os csökkenést a kölcsönzött dokumentumok számában 2018-hoz képest.

A helyben használt dokumentumok száma nem jelentősen, de szintén csökkent. Elsősorban a gyermekkönyvtárunkba látogató, és a fiókos olvasók élhettek a helyben használat lehetőségével 2019-ben, mert a központi könyvtár szak- és szépirodalmi részlegében szűkre szabott lehetősége volt az olvasóknak az elmélyült kutatómunkára, az olvasótermi böngészésre. Itt leginkább a folyóiratolvasó biztosított helyet a helyben használatra.

A József Attila Megyei és Városi Könyvtár forgalmi statisztikája			
2019. év (összesített)			
14 éven aluli		14 éven felüli	
kölcsönzők (fő)	általuk kölcsönzött példány	kölcsönzők (fő)	általuk kölcsönzött példány
5.548 fő	25.218 pld	26.808 fő	111.007 pld
A kölcsönzők száma összesen (fő):			
32.356			
Az általuk kölcsönzött állományegységek száma (példány):			
136.225			

Alábbi táblázatunkból a felszólítások és az előjegyzés-értesítések számadatai mellett az olvasók internethasználati szokásairól és a telefonos információkérés gyakoriságáról is képet kaphatunk.

2019-ben megnövekedett az első felszólítások száma. A fiókokban ez a szám megháromszorozódott a 2018-as év adataihoz képest. Ez magyarázható azzal, hogy a központi könyvtár ideiglenes bezárása majd korlátozott működése miatt megemelkedett a fiókkönyvtárak kölcsönzőinek és az onnan kölcsönzött dokumentumoknak a száma. Második felszólítást a központi könyvtár olvasóinak másfélszer kevesebbszer kellett küldenünk a 2018-as évhez képest. A fiókkönyvtárakban viszont – a korábbi éveknél intenzívebb könyvtárhasználat következtében – nőtt a második felszólítások száma.

Az e-mailben kért hosszabbítással nagyjából azonos mértékben éltek olvasóink, mint 2018-ban, de ennél a szolgáltatásnál is elmondható, hogy a fiókok szerepe növekedett.

A központi könyvtárban felvett előjegyzések száma 2019-ben 40 %-kal volt kevesebb, mint az előző évben, ugyanakkor másfélszer többen vették igénybe ezt a szolgáltatást a fiókokban, mint 2018-ban.

Az internethasználat továbbra is csökkenő tendenciát mutat, ami az okostelefonok és a WIFI széleskörű elterjedésével magyarázható.

A telefonos információkérés megnövekedett számait ismét a könyvtár költözésével, ideiglenes bezárásával, majd a szolgáltatóhelyek ismételt elérésével kapcsolatos érdeklődés generálta. Elsősorban azok az olvasóink kerestek minket telefonon, akik nem az interneten tájékozódtak.

	Központi Könyvtár		Fiókkönyvtárak (fő)		2018. évi	2019. évi
	(fő)				összesen	összesen
	2018	2019	2018	2019		
I. felszólítás	7.793	8.207	210	655	8.003	8.862
II. felszólítás	260	101	34	58	294	159
E-mail hosszabbítás	539	481	60	98	599	579
Előjegyzés értesítés	1.150	692	74	199	1.224	891
Internethasználat	2.541	640	809	688	3.350	1.328
Telefonos általános információkérés	350	245	711	1.074	1.061	1.319
ÖSSZESEN:	12.633	10.366	1.898	2.772	14.531	13.138

4.3 Olvasói számítógépek

Az olvasói hozzáférést a számítógépekhez, adatbázisokhoz, katalógusainkhoz nagy részben meghatározta a más többször említett szétköltözésünk és a szolgáltató helyek szűk volta, így inkább a referenz szolgálat segítségével és/vagy on-line eléréssel fértek hozzá olvasóink könyvtárainkon keresztül információkhoz.

Olvasói számítógépek száma helyben használatra	2018. évi tény	2019. évi terv	2019. évi tény	változás %-ban előző évhez képest
Katalógus	21	21	21	0
Olvasói munkaállomás	28	26	8	29

4.4 Online szolgáltatások

Munkatervünkben megfogalmaztuk, hogy a Megyei Könyvtár infrastrukturális eszközfejlesztése, szoftverbővítés és a szerverkapacitás növelése járulhat hozzá az online szolgáltatások terén a pozitív

elmozduláshoz. A könyvtári honlap megújítása elkezdődött, a régi honlapunkat lezártuk, de természetesen hozzáférhető még, a menük szerkezetének átalakításával informálisabbá válhatunk majd használóink számára. Az Android-alkalmazással elérhető online szolgáltatások bővítése, az e-könyvtár, a digitalizálás feltételeinek megteremtése is az IKR fejlesztések függvénye.

Digitalizálásra kiírt pályázat megnyerésével, 3 témakörben, mintegy 12.000 dokumentumoldal digitalizációjának (könyv, plakát, aprónyomtatvány), előkészületeit megkezdtük, beszereztük ennek megvalósításához szükséges eszközöket, gépeket, valamint a már korábban elkezdett rendszerező, kiválogató munkánkkal készen állunk a 2020. februárig tartó határidő teljesítésére.

A 2019-es év során a www.jamk.hu portált **138 alkalommal frissítettük** könyvtári rendezvényekkel, programokkal, akciókkal, pályázati felhívásokkal, Ökohírek hírlevéllel és egyéb közérdekű, nyitvatartással kapcsolatos információkkal.

Honlapfrissítések és látogatottsági adatok

Összefoglaló a változásokról

Ebben az évben intézményünk új honlapokkal tette markánsabbá és sokoldalúbbá megjelenését a digitális világban. Elsődleges célunk olyan, több webhelyből álló honlapcsalád létrehozása volt, amelyek mindegyike mobileszközökre optimalizált, korszerű dizájnnal kialakított, továbbá gyors oldal-letöltéseket tesznek lehetővé. Ugyancsak fontos volt az is, hogy a sokféle tartalom, intézményi szolgáltatások logikusan szervezett, jól áttekinthető formában jelenjenek meg; üzeneteinket célirányosan és esztétikusan közvetítsék mind a honlapokon keresztül, mind pedig a közösségi médiában. Nem utolsó sorban pedig fokozottabb biztonságra törekedtünk. Ennek érdekében változtattunk korábbi gyakorlatunkhoz képest; külső, professzionális webszerver szolgáltatónál tároljuk webhelyeinket. A biztonságra és korszerűsítésre törekvés következménye az is, hogy az eddigi, régi verziójú Drupal honlapszerkesztő helyett a legfrissebb WordPress keretrendszerre, és a létező leggyorsabb PHP motorra váltottunk.

Így készült önálló webhely a fő könyvtári honlap mellett a kistélepuslési könyvtári ellátásnak, a környezetvédelmi tevékenységünknek, a gyermekkönyvtárnak, a helyismereti-helytörténeti tevékenységnek, továbbá a Kemlib folyóiratnak. Mindazonáltal honlapcsaládunk része maradt az előző intézményi honlap, amely jelenleg még archívumként üzemel, de október vége óta nem frissítjük tovább. Honlapcsaládunkhoz tartozik még az előző évben megújult, a digitális kompetenciák fejlesztéséhez kapcsolódó NetNagyí Klub honlap is. WordPress típusú webhelyeink előnye még, hogy cikkeink, híreink a közösségi médiában megosztva látványosak, figyelemfelkeltők. Új fotógalériáink szintén mobileszközökre (is) optimalizáltak. Honlapjainkhoz saját hírlevélszoftverek és feliratkozotti listák tartoznak. Új honlapjaink képesek az előírásoknak megfelelően tájékoztatni az általunk alkalmazott Cookie szabályzatról, továbbá biztosítani a GDPR rendelet által előírt személyes adatok automatizált exportálását és törlését is.

Elsőként a KSZR honlapja készült el április folyamán egy új domain néven (kem-kszr). Ez azért is sürgető volt, mert elődjét biztonsági problémák miatt a rendszergazda már 2018-ban eltávolította a világhálóról. E honlaphoz kapcsolódó újdonság még, hogy a KSZR kistélepülési könyvtárosok számára hivatalos és biztonságos kapcsolatot alkalmazó email fiókokat is létrehoztunk a webhelyhez tartozóan.

A jamvk domain névhez kapcsolódó 5 honlap október végére készült el. Gyermekkönyvtárunk honlapja nemcsak küllemében, hanem tartalmában is sokat változott. Az események, pályázatok mellett olvashatók még beszámolók rendezvényeinkről, továbbá könyvajánlókat írunk kicsiknek, és különféle kézműves tevékenységekhez kapcsolódó ötleteket adunk közre. Környezetvédelmi és helytörténeti, helyismereti tevékenységünknek az elmúlt évek során számos olyan értékes formája, vetülete alakult ki, amelyek miatt érdemes volt ezeket önálló honlapokon, áttekinthetőbben megjeleníteni annak érdekében, hogy valóban értesüljenek róla a látogatók, érdeklődők. Ugyanakkor az is kiemelt szempontunk volt, hogy a könyvtárak intézményi működésére vonatkozó alapvető információk ne szoruljanak háttérbe e sokoldalú tevékenységkör miatt. Ezért új intézményi honlapunknál alapvetően a könyvtári szolgáltatásokkal és szervezett programjainkkal kapcsolatos információkat helyeztük előtérbe, továbbá az intézményre vonatkozó közérdekű adatokat osztjuk meg. Kemlib című, online megjelenésű folyóiratunk új archívumának szintén készült egy önálló honlap. Erre azért is szükség volt, mert sajnálatos okokból kifolyólag megsemmisült a korábbi archívum a korábbi webszerveren a gyermekkönyvtár honlapjával és az elektronikus könyvtár anyagával együtt.

Látogatottsági adatok

Megjegyezzük, hogy a webszerkesztők oldalletöltéseit nem veszi számításba a forgalomszámláló.

Online szolgáltatások	2018. évi tény	2019. évi terv	2019. évi tény	változás %-ban előző évhez képest
Távhasználatok száma				
A könyvtár honlapja (teljes webhely) mely nyelveken érhető el	0	0	0	0
A könyvtári honlap tartalomfrissítéseinek gyakorisága (alkalom/hónap átlagosan)	70	100	241	344
A könyvtári honlap tartalomfrissítésének száma összesen	844	1000	2882	341
A könyvtárban használható adatbázisok száma	12	12	12	-
A Web 2.0 interaktív könyvtári szolgáltatások száma (db)	5	5	6	120

A Web 2.0 interaktív könyvtári szolgáltatásokat igénybe vevő használók száma (fő)	4128	4000	4369	10
A könyvtári OPAC használatának gyakorisága (használat/év) (kattintás az OPAC-ra)			197 745	
Tárgyévben a könyvtár által nyílt hozzáférésű publikációként elérhetővé tett dokumentumok száma (db)	6	6	6	0

4.4. 1. Hírlevelek szerkesztése, kiküldése

Könyvajánlók újdonságainkból (8 hét ajánlója két hírlevélbe szerkesztve)	5
Öko-hírlevél	5
Rendezvényhírlevél	4
Gyerekkönyvtári hírlevél	4
KSZR hírlevél	4
Kemlib hírlevél	4
Egyéb hírlevél (ünnepi nyitva tartás, stb.)	2
NetNagyi Klub hírlevél	8
Hírlevél összesen:	30

2019-ben nem a korábbi évekhez hasonló módon kerültek kiküldésre hírleveleink. Az év nagyobbik részében folytatódott a régi honlap szoftverjével történő kiküldés. 2019 év végétől, az új könyvtári honlapcsalád létrejöttével már új hírlevél-szoftverekkel folytatódott ez a tevékenység.

Megjegyezzük, hogy az Újdonságaink hírlevél kiküldése korábban azért szünetelt, mert a régi honlap hírlevél-szoftverje hibásan jelenítette meg a linkeket a kiküldött emailekben: fölösleges szóközöket és téves karaktereket szűrt be a hivatkozásokhoz. Mindazonáltal honlapunkra ebben az időszakban is felkerült hetente 8-8 könyvajánló.

Az új honlapcsaládhoz kapcsolódó, év végi újdonság még, hogy gyermekkönyvtári hírlevelet is kiküldünk havonta 1-2 alkalommal. Ezekben egyrészt rendezvényeinkre hívjuk fel a figyelmet, másrészt a honlap cikkeiből és könyvismertetőkből szerkesztünk rövid ajánlókat.

Az új hírlevél-szoftverek minden tekintetben rendesen működnek.

Új honlapjainkról a hírlevél-archívumok is elérhetők, a régi honlapról nem.

www.jamvk.hu/hirlevel/

<http://gyerekkönyvtar.jamvk.hu/newsletter/>

<http://kem-kszr.hu/hirlevel/>

<https://zoldkonyvtar.jamvk.hu/newsletter/>

<http://kemlib.jamvk.hu/newsletter/>

<http://www.netnagyiklub.hu/newsletter>

4.4.2 Honlap

Honlap neve	Évi összes oldal-letöltés	Látogatók száma	Időszak	Napi átlag
www.jamvk.hu	6.626	1.888	3 hónap	72
http://gyerekkönyvtar.jamvk.hu	1.440	609	3 hónap	16
www.kem-kszr.hu	8.039	2.554	9 hónap	31
http://helyismeret.jamvk.hu	495	180	3 hónap	5
http://zoldkonyvtar.jamvk.hu	909	309	3 hónap	10
http://kemlib.jamvk.hu	412	111	3 hónap	4,5
www.netnagyiklub.hu	17.063	6.597	teljes év	46,7
ÖSSZESEN:	34.984	12.248		
www.jamk.hu, http://opac.jamk.hu	19 878	5 664	9 hónap	111
Mindösszesen:	54 862	17 912	teljes év	150

Tartalomfrissítések honlapjainknál:

1) Intézményi fő honlap (régi és új)

Könyvajánló (JAMK + JAMVK)	440
Intézményi adat- és dokumentumváltozások (JAMK)	60
Megyéni és Tatabánya könyvtárainak adatváltozásai (JAMK)	29
Új oldalak intézményi információkról (JAMVK)	28
Esemény típusú bejegyzések (JAMVK)	32
Adatbázisainkkal kapcsolatos változások (JAMVK + JAMK)	10
Megyéniokról írták és egyéb helyismereti tárgyú bejegyzések (JAMK)	15
Pályázati beszámolók (JAMVK + JAMK)	14

Hírek (pl. álláshirdetések, rendkívüli zárva tartások, egyéb közlemények) (JAMVK + JAMK)	14
Beszámoló rendezvényeinkről és egyéb bejegyzések (JAMVK)	45
2019. ÉVI TARTALOMFRISSÍTÉS:	687
2018. évi adat	595

2) Megyei ellátás honlapja

Cikkek, hírek	33
Új oldalak	83
Eseménynaptár bővülése	274 esemény
Fotógaléria bővülése	319 album, (1409 kép)
2019. ÉVI TARTALOMFRISSÍTÉS:	709
2017. évi adat a régi honlap alapján	284

3) Zöld könyvtár honlapja

Cikkek, hírek, könyvajánlók	35
Új oldalak	14
Eseménynaptár bővülése	4
2019. ÉVI TARTALOMFRISSÍTÉS:	53

4) Gyermekkönyvtár honlapja

Cikkek, hírek, könyvajánlók, kézműves ötletek, filmajánlók	19
Új oldalak	9
Eseménynaptár bővülése	13
2019. ÉVI TARTALOMFRISSÍTÉS:	41
2018. évi adatok:	21

5.) Helyismereti részleg honlapja

Cikkek, hírek	22
Új oldalak	21
Pdf dokumentumok (Megyénkről írták és egyebek)	17
2019. ÉVI TARTALOMFRISSÍTÉS:	60

6) Kemlib laparchívum

Cikkek, hírek	22
Új oldalak	22
Pdf dokumentumok (Megyénkről írták és egyebek)	29
2019. ÉVI TARTALOMFRISSÍTÉS:	73

7) NetNagyi Klub

Cikkek	19
Események (tanácsadások, előadások, klubrendezvények)	70
2019. ÉVI TARTALOMFRISSÍTÉS:	89

Kemlib – 2019.

	Lapok száma	Terjedelem	Cikkek száma	Szerzők száma
2018.	4	241	152	45
2019.	3 + 1*	185 + 10*	130	34

2019-ban három tripla számmal jelentünk meg 185 oldalon, 34 szerző beküldött írásával, amely 8 településről érkezett, de nemcsak a helyi eseményekre kiterjedően. Ebből az első a 2018 év végéről átszúszó 10-11-12. szám volt. Ugyancsak 2019 elején jelent meg az előző évi számokra vonatkozó összesített tartalomjegyzék. (A * jelzés az éves tartalomjegyzékre és mutatókra, ill. annak oldalszámára utal.)

2019-ben különféle problémák miatt elmaradt a két utolsó lapszám megjelenése. Az ebben az időszakban beküldött cikkek rendelkezésünkre állnak, a szerkesztési munkákat követően, 2020 év elején megjelennek majd.

Központi könyvtárunk költözését követően, egy sajnálatos esemény következtében elérhetetlenné vált korábbi webhelyünkről a laparchívumunk (<http://kemlib.jamk.hu>). Ez idő alatt csak az Országos Széchényi Könyvtár Elektronikus Periodika Archívumából és a MATARKA adatbázisából lehetett hozzáférni korábbi cikkeinkhez, lapjainkhoz.

Az archívumot az év során ismét létrehoztuk egy másik, hasonló URL címen: (<http://kemlib.jamvk.hu>). Ez a laparchívum 2019 októbere óta vált hozzáférhetővé. Előnye, hogy az új

webhelyen a cikkek tartalmára is rá lehet keresni, amely a régi webhelynél megoldhatatlan volt; továbbá a tartalomjegyzékeket a nagy keresőrobotok indexelik.

Lapunk megjelenéséről tájékoztatást adtunk rendszeresen hírlevelekben és a Katalistén. Az új címen létező laparchívumnak saját hírlevél-szoftverje is van, amelybe egy frissített, aktualizált címlistát regisztráltunk be.

Továbbra is szolgáltatja lapunkat az OSZK EPA archívuma erről a címről:
<http://epa.oszk.hu/html/vgi/kardexlap.phtml?id=2762>

A folyóirat rovatai, szerkesztői

Felelős szerkesztő és dokumentumszerkesztő: Szilassi Andrea

- **Megyei körkép** (beszámolók rendezvényekről, konferenciákról, könyvbemutatókról és egyéb, szakmai írások városi és megyei könyvtárak munkatársaitól)
Rovatvezető: *Feketsné Kisvarga Anita*
- **Mi újság a KSZR háza táján?** (Kistelepülési könyvtárakban történt eseményekről szóló beszámolók.)
Rovatvezető: *Fábián Ildikó*
- **Kitekintő** (Megyénk határain túli könyvtári programok, konferenciák; intézményi kapcsolataink; szakmán átívelő, kulturális eseményekről szóló írások)
Rovatvezető: *Szilassi Andrea*
- **Gyereksarok** (Események gyermekkönyvtárunk életéből.)
Rovatvezető: *Suller Ildikó Tünde*
- **Helytörténet, honismeret** (Könyvrecenziók, nekrológok, tanulmányok összefoglalói, helytörténeti események és könyvbemutatók beszámolóit.)
Rovatvezető: *dr. Horváth Géza*
- **Egyesületi élet** (Beszámolók az MKE tanácsuléseiről és egyéb szakmai programjairól; az MKE Komárom-Esztergom Megyei Szervezetének szakmai programjairól.)
Rovatvezető: *Kissné Anda Klára*
- **Sajtófigyelő** (Szerkesztett bibliográfia sajtómegjelenésekről. A cikkek könyvtárakról, könyvtárakat érintő eseményekről szólnak, vagy könyvtárosok egyéb írásai. Tartalmazza az ajánló lapunk előző számában megjelent cikkek adatait is.)
Rovatvezető: *Márku Mónika*

4.5 Szolgáltatások fogyatékkal élők számára

Szolgáltatások száma	2018. évi tény	2019. évi terv	2019. évi tény	változás %-ban előző évhez képest
Fogyatékossgal élők könyvtárhasználatát segítő IKT eszközök száma	1	1	1	0
Fogyatékossgal élők számára akadálymentes szolgáltatások száma	2	2	2	0

4.6 Nemzetiségek számára biztosított dokumentumok

A 2011-es népszámlálási adatok alapján valamely nemzetiséghez tartozónak 20.631 fő vallotta magát, ami a megye lakosságának közel 7 %-a. A 2018-ra vonatkozó nemzetiségi adatok során nem a magukat nemzetiséghez vallónak, hanem a nemzetiségi önkormányzatokkal rendelkező települések népességszámát vettük alapul. A KSH adatai alapján 2018. január 1-jén Komárom-Esztergom megye lakónépességének száma 297454 fő (297381 fő/2017 év) és 39 településen működik német, szlovák, lengyel, görög, roma nemzetiségi önkormányzat. Ezek lakónépességének számát tekintve az ellátandók száma 2018-ban 244409 fő volt. A 2017. évi népességszám alapján az ellátandók száma alig emelkedett, (az előzőek szerint) a megye lakosságának 82 %-ára vonatkozik a könyvtári ellátás.

A nemzetiségi dokumentum-beszerzés fő forrása az Országos Idegennyelvű Könyvtár nemzetiségi gyarapítási kerete, egyéb dokumentum-beszerzés ajándékokból és a Könyvtárellátó Nonprofit Kft. kínálatából, a kiadók ajánlatából az eddigi mértéket meghaladni nem fogja.

Nemzetiségi ellátás 2019-ben a nagyobb részt a könyvek beszerzésére korlátozódott, az új könyvtárunkban tervezzük nemzetiségiek számára kiemelt állományrészek megvalósítását, valamint a kultúrájukat reprezentáló bemutatókat, találkozókat. Fiókjaink közül jelenleg a Felsőgallai a német, míg a Bánhidai a szlovák nemzetiségeknek kínál könyveket, irodalmat.

Nemzetiségi katalógus folyamatos építése: 1192 rekord eddig, cikkbibliográfiánk 67 tétellel bővült

2019. május 29. Országos Idegennyelvű Könyvtár: gyarapítás: szlovák, német, cigány, görög könyvekre leadtuk az igényünket a megadott paraméterek alapján.

2019. október 15. Országos Idegennyelvű Könyvtártól érkezett 52 db könyv 212.425 Ft értékben: szlovák: 16, cigány: 5, görög: 10, német: 21 könyv

65 db szlovák nyelvű ajándékkönyv érkezett a Nyitrai Karol Kmetko Kerületi Könyvtárból 2019 év elején

Összes gyarapodás: 113 kötet

Dokumentumok	2018. évi tény	2019. évi terv	2019. évi tény	változás %-ban előző évhez képest
Könyvek	4661	4800	4682	101
folyóiratok	10	10	10	0
Elektronikus dokumentumok	18	18	18	0
Összesen	4682	4828	4708	101

4.7 Használói képzések száma

Kompetenciaképzés	2018. évi tény	2019. évi terv	2019. évi tény	változás %-ban előző évhez képest
A könyvtár által szervezett digitális kompetenciafejlesztési, információkeresési ismereteket nyújtó nem formális képzések száma	13	13	70	540
A könyvtár által szervezett digitális kompetenciafejlesztési, információkeresési ismereteket nyújtó nem formális képzéseken résztvevők száma	247	300	1280	518
A könyvtár által szervezett engedélyezett képzések, továbbképzések száma	6	6	6	100
A könyvtár által szervezett akkreditált képzéseken, továbbképzéseken résztvevők száma	84	100	96	114
A könyvtár által szervezett könyvtárhasználati foglalkozások száma	21	10	29	138
A könyvtár által szervezett könyvtárhasználati foglalkozásokon résztvevők száma	433	300	746	172
A könyvtár által szervezett hátrányos	4	4	4	0

helyzetűeket, romákat célzó, a társadalmi együttélést erősítő, diszkrimináció-ellenes, szemléletformáló, toleranciára nevelő és multikulturális programok száma				
A könyvtár által szervezett hátrányos helyzetűeket, romákat célzó, a társadalmi együttélést erősítő, diszkrimináció-ellenes, szemléletformáló, toleranciára nevelő és multikulturális programokon résztevők száma	110	130	137	124
A könyvtár által szervezett nemzetiségi közösségi identitást erősítő programok száma	2	2	2	0
A könyvtár által szervezett nemzetiségi közösségi identitást erősítő programokon résztevők száma	85	60	97	114
A könyvtár által szervezett fogyatékkal élők könyvtárhasználatát segítő képzések, programok száma	1	1	1	0
A könyvtár által szervezett fogyatékkal élők könyvtárhasználatát segítő képzéseken, programokon résztevők száma	40	40	40	0
A könyvtár által a nyugdíjas korosztály számára szervezett programok, képzések száma	15	20	12	80
A könyvtár által a nyugdíjas korosztály számára szervezett programokon, képzéseken résztevők száma	212	200	243	114
Összes képzés száma	6 2	5 6	124	200
A képzésen résztvevők száma összesen	1211	1130	2639	218
A könyvtároktatást, képzést, könyvtári tevékenységeket támogató kiadványainak száma	2	2	2	0

4.8 Rendezvény, kiállítás

4.8.1. Könyvtári programok, rendezvények:

A Tájékoztató és Bibliográfiai Osztály és a Gyermekkönyvtár szervezésében **2019-ben 121 program és 5 kiállítás szerveződött 2964 fő részvételével.** A jelenlegi számok alapján itt ismét elsősorban a létszámhiányra hivatkozunk, és a megyei könyvtár újjáépítésével, költöztetésével, az ezzel összefüggésben történő állomány leválogatásával járó feladatok elsőbbséget élveztek a programszervezéssel szemben, hiszen a felsorolt feladatok és programszervezés elsősorban ugyanúgy a Tájékoztató és Bibliográfiai Osztály létszámban megcsappant munkatársait érintették, miközben a napi feladatok és a folyamatos szolgáltatás fenntartása nem szenvedhetett hátrányt. Ugyanezen okokból kifolyólag csökkent a pályázatok száma is, amelyek lehetőséget biztosítottak volna a programszervezés támogatásához.

Nem maradtak el a hagyományos, ökológiai vonatkozású programok (Öko-esték, és öko-olvasótábor), a korábban nagy látogatottságot vonzó Slam Poetry/Jamk Poetry, készültünk az Ünnepi könyvhétre ahol számos városi és megyei író-olvasó találkozókra került sor. A Gyermekkönyvtár aktívan szervezte olvasópályázatait, olvasótáborát, szöszmötölő és könyvtárhasználati foglalkozásait. A megyei könyvtári hét ezúttal kevesebb, de színvonalasabb programokra készült - ismét a fiókkönyvtárak bevonásával.

Több a Tatabánya lakosságát érintő közösségi programhoz is csatlakoztunk a *Nyitott kapukon* kívül, így jelen voltunk a már évtizedek óta megrendezett városi *bányásznapon*, *faszénfesztiválon* is. A hagyományos gyereknap programjainkon kívül megszólítottuk a családokat és gyermekeket rendhagyó vasárnapi nyitva tartás mellett, és számtalan, új és tizenéveseket célzó programmal szerveztük meg a könyves vasárnapot.

Szakmai konferenciát is többet szerveztünk. A hagyományos, megyei könyvtári hetet megnyitó szakmai napon és az országos ODR konferencián túlmenően, megyei továbbképzési napot tartottunk EFOP-3.3.3-VEKOP/16-2016-00001 pályázati konstrukcióban megvalósuló *Az én könyvtáram* projekthez kapcsolódva, valamint arra is történt kezdeményezés, hogy a kollégák szakmai napokon, konferenciákon hallott új ismeretekről, aktualitásokról és fejlődés irányairól számoltak be a munkatársaknak.

A megyei könyvtár klubjai (**NetNagyi, Olvasólámpa**) folyamatosan működtek. Előbbi helyszíne a Népház Úti Fiókkönyvtárból a központi könyvtárba került, utóbbi az állandó klubtagok mellett új érdeklődőkkel is gyarapodott és a Béla király körtéri szakirodalmi részleg olvasótermében lelt otthonra. A NetNagyi klubvezetője Szilassi Andrea, az olvasóklubé és a slam poetry-é Horváth Szabolcs volt.

Szilassi Andrea és Hatvani István DJP mentorként is számos előadást tartottak megyeszerte. Különösen odafigyeltünk az iskolákkal való kapcsolattartásra, az órán kívüli oktatás segítésére, rendhagyó órák megtartására intézményeinkben.

Irodalmi rendezvények, rendhagyó irodalomórák:

2019-ben szétszóratusunk és teremproblémáink ellenére 13 irodalmi rendezvényt tartottunk, ebből két rendhagyó irodalomórát középiskolásoknak (Nyári Krisztián és Kányádi Sándor évforduló)

2019. február 23. *Hangot kérünk!* Könyvtár búcsúztató megszervezése, lebonyolítása: Nagy Ádám, Suller Ildikó, Török Csaba, Hatvani István, ifj. Gyüsi László, Mikolasek Zsófia és Nász János szervezésével.

2019. március 26. Az 50 éves Új Forrás köszöntése. A folyóirat kiadója mi vagyunk. Mikolasek Zsófia igazgató átadja jelképesen: az irodalmi folyóirat feldolgozott számainak megjelentetését analitikusan a katalógusunkban. 2009-2016 évek feldolgozásával.

2019. április 11-12-13. „József Attila” XIII. Nemzeti Vers-, Énekelt Vers és Prózamondó Verseny
Az országos döntő időpontja. 13-án könyvajándékot biztosítottunk: Mikolasek Zsófia igazgató képviselt bennünk.

2019. május 8. Nyári Krisztián: *Írjál és szeressél* író-olvasó találkozó: 14:00 iskolásoknak, 18:00 felnőtteknek Népház illetve Szt. Borbála téri központunk

2019. május 10. Huzella-Gáspár: Kányádi Sándor alkotásai alapján, rajzpályázat délután: Murányi Sándor Olivér: Népház rendhagyó irodalomóra Kányádi Sándorról a kortárs emlékezetével

2019. június 13. 17:00 Népház úti fiókkönyvtár:

***Turczai István* József Attila-díjas, Babérkoszorú-díjas és Prima Primissima díjas magyar költő, író, műfordító, szerkesztő, egyetemi doktor, irodalomszervező, a Parnasszus költészeti folyóirat és kiadó alapító főszerkesztőjének: *Deodatus* című kötetének bemutatója és író-olvasótalálkozó.**

2019. június 14. 17:00 Népház úti fiókkönyvtár:

***Horváth Sándor Zsolt: Jövés-menés Egy Beckett-dráma olvasatai* könyvbemutató. Az Ünnepi Könyvhét keretében**

2019. szeptember 18. Gera Sándor emlékest/Horváth Szabolcs előadásában

Szeptember 18-án, szerda este csendes kis társaság gyülekezett Tatabányán, a Jászai Mari színházban található József Attila Megyei és városi könyvtár kis termében. Barátok, rokonok, ismerősök, költőtársak tették ezen az estén tiszteletüket Gera Sándor (1938 – 2019) költőre emlékezve.

Bakos József: Az örökifjú költő: Gera Sándor költő emlékműsor

https://holnapmagazin.hu/articles.php?article_id=15640

2019. szeptember 23. Öko-est

Verszőldítés Hodóssy Ildikó előadóestje (Béla krt. szakirod. olv. terem. Az Olvasólámpa klub és az JAMK öko-est közös rendezvénye 20 fő Hódossy Ildikó előadóművész

2019. október 3. Kozák Ágnes: Tóbiás és az Angyal könyvbemutató

<http://www.jamk.hu/galeria/index.php?/category/782>

Szent Borbála tér - OKN

2019. október 6. Író-olvasótalálkozó Jáger Dáviddal: Laposüveggel a játszótéren c. kötet bemutatója Szent Borbála tér - OKN rendezvénye

2019. október 6. 17.00 Hajó a ködben – Találkozó és könyvbemutató Závada Pállal

<http://www.jamk.hu/galeria/index.php?/category/786> Szent Borbála tér - OKN rendezvénye

2019. november 29. Szt. Borbála tér

Kolev Ádám: *Hogyan ettek meg* című könyvének bemutatója. Vezeti: Nász János

2019. június 13-17.

90. Ünnepi Könyvhét és 18. Gyerekkönyv Napok rendezvényei a József Attila Megyei és Városi Könyvtárban

2019-ben az Ünnepi Könyvhét országos rendezvénysorozat keretében intézményünkben 7 kiemelt programunkra került sor, ezek között 5 könyvbemutatóra. A könyvbemutatók között 3 irodalmi jellegű, benne egy gyermek, 2 saját kiadású kötetünk jelent meg, míg 1 ökológiai témájú volt. Mindezeket egy illusztris helyi képzőművészeti-történeti kiállítás és egy olvasóköri találkozó foglalt keretben.

2019. június 4. 17:00 Népház úti fiókkönyvtár

Színekbe zárt gondolatok kiállítás megnyitó - Komárom-Esztergom megyei alkotók képeinek válogatása a Sóstai Galériából

<https://youtu.be/2JaSPbTc9V8>

2019. június 7. 18:00 Népház úti fiókkönyvtár

Slam-poetry: Slam-Parnasszus/, Turczi István mentorálásával

2019. június 12. 15:00 Népház úti fiókkönyvtár

***A József Attila Megyei és Városi Könyvtár Évkönyve 2018.* bemutató**

2019. június 12. 17:00 Népház úti fiókkönyvtár

Fenntartható Művészet – Öko-esték sorozatban

Képző-, fotó-, és iparművészeti kiállítások Komárom- Esztergom megyében 1986-2000.

sajtóbibliográfia szerk: Nász János kiad: József Attila Megyei és Városi Könyvtár

Könyvbemutató: Wehner Tibor művészettörténész és Nász János szerkesztő bemutatja a kiadványt

2019. június 13. 10:00 Gyermekkönyvtár: Szent Borbála tér:

Csapody Kinga: Irány Tatabánya című könyvének ismertetője

2019. június 13. 17:00 Népház úti fiókkönyvtár:

Turczi István József Attila-díjas, Babérkoszorú-díjas és Prima Primissima díjas magyar költő, író, műfordító, szerkesztő, egyetemi doktor, irodalomszervező, a Parnasszus költészeti folyóirat és kiadó alapító főszerkesztőjének: Deodatus című kötetének bemutatója és író-olvasótalálkozó.

2019. június 14. 15:00 Népház úti fiókkönyvtár:

Riezing Norbert élővilág védelmi szakértő, erdőmérnök: Vértesi matuzsálemek című könyvének bemutatója, ismertetője az öko-esték sorozatban

2019. június 14. 17:00 Népház úti fiókkönyvtár:

Horváth Sándor Zsolt: Jövés-menés Egy Beckett-dráma olvasatai könyvbemutató

2019. június 17 - Irodalmi kvíz. Olvasólámpa

2019.szeptember 30. – október 6.

14. Országos Könyvtári Napok – 48. Komárom-Esztergom Megyei Könyvtári Hét rendezvényei

„Könyvtárak az emberért – felelősség a Földért”

Könyvtárszakmai konferencia

Időpont: 2019. szeptember 30. – október 6. között

Helyszín: Edutus Egyetem

<http://www.jamk.hu/galeria/picture.php?/22007/category/770>

Központi országos könyvnapok rendezvényei közül: 6 előadás, szakmai konferencia részeként: a helyi közösségek erősítése könyvtárfejlesztéssel, vizuális közösségi terek, robotika és a könyvtár kapcsolódása, egy erdélyi könyvtár (Székelyudvarhely) közösségei, biblioterápia, és az időskorúak infokommunikációs segítése kapott szerepet

Könyvtári héten városi központunkban 13 és fiókjainkban 7 rendezvényünk volt: 20 program, rendezvény, előadás, foglalkozás volt Ezek közül: író-olvasótalálkozó 4.(3 felnőtt, 1 gyermek), mesefoglalkozás: 7, öko/természet/környezet, állatok: 5, filmes rendezvény: 2
Célközönség szerint: baba 3, kölyök 9, tini 6, középiskolásoknak 2, családi 4, felnőtt 5, nyugdíjas 1

Konferencia: szeptember 30. 10.00 –

Meglepetéssel indítottunk: Bukovics János palóc mesemondó ízes előadásában hallgathattunk meg népmesét mai modern motívumokkal tűzdelve. . A mese világnapja is egyben a megnyitó napja. A szakmai konferencia összefoglalója a táblázat alatt található.

1. Köszöntők: **Mikolasek Zsófia** igazgatónő köszöntője, majd a Tatabánya Megye Jogú Város polgármesterének, **Schmidt Csaba** megnyitója 10.10-10.30,
2. **Kovácsné Koreny Ágnes** (Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár, Főigazgató helyettes): Könyvtárral a közösségért, avagy könyvtárfejlesztés a helyi közösségek erősítése érdekében 10.30-11.30,
3. **Békésiné Bognár Noémi Erika** (Országos Széchényi Könyvtár, Könyvtári Intézet, Kutatási és Szervezetfejlesztési Osztálya munkatársa: Virtuális Közösségi terek 11.30-12.20
4. **Sugár Sára és Büti István** (Abacusán Stúdió): A Robotok már a könyvtárban vannak! 12.20-13.00
5. **Szőcs Endre** (igazgató, Nyíró József Városi Könyvtár, Székelyudvarhely): A székelyudvarhelyi könyvtár közösségei 13.30-14.30
6. **Zsigri Mária** (gyermekkönyvtáros, Berzsenyi Dániel Megyei és Városi Könyvtár, Szombathely): Behálózva – biblioterápiás foglalkozások a Berzsenyi Dániel Könyvtárban 14.30-15.00
7. **Szilassi Andrea**: Időskorúak az infokommunikációs sztrádán – A tatabányai NetNagy Klub 15.00-15.30
8. A Tudás Fájának elültetése a konferencia résztvevőivel Tatabánya központi parkjában. 16.00

14. Országos Könyvtári Napok OKN szakmai konferencia összefoglalója

Idén is megrendezésre került, 2019.09.30-án a 14. Országos Könyvtári Napok keretében a **Könyvtár és Közösségi Szakmai Konferenciája** a tatabányai Edutus Egyetem előadótermében.

Szeptember 30-a a Magyar Népmese Napja is egyben, így ez a nap nem csak a könyvtárosok számára volt különleges. Erre való tekintettel a József Attila Megyei és Városi Könyvtár igazgatónője **Mikolasek Zsófia** megajándékozta a konferencián résztvevőket egy hamisítatlan népmesélővel, **Bukovics János** nógrádi népmesélő személyében, aki jó ízes nyelvjárással kezdett bele meglehetősen érdekes felnőtteknek szóló népmeséjébe.

A pikáns népmesét követően, jó hangulatban és felszabadultan vette kezdetét a konferencia, melyet **Schmidt Csaba** Tatabánya Város polgármestere nyitott meg. Beszédében kiemelte, hogy a

könyvtárosok szerepe a közösség formálásban igen jelentős. A könyvtárosok nem csak a kultúrát; hanem a könyvolvasás szeretetét is képviselik, melyet megfelelően, mindenkinek az egyéniségére szabva kell átadni. Köszöntőjében kitért még az új könyvtárunkra is, melynek építkezése jól halad. Az új intézmény már nem csak a szó szoros értelmében vett könyvtár lesz, hanem inkább egy tudásközpont szerepét tölti majd be, a még sokrétűbb szolgáltatásoknak köszönhetően.

A polgármester úr melengető szavai után, rögtön következett is első előadónk *Kovácsné Koreny Ágnes* a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár főigazgató-helyettese, aki a „*Könyvtárral a közösségért, avagy könyvtárfejlesztés a helyi közösségek erősítése érdekében*” című, rendkívül figyelemfelkeltő prezentációja. Az előadás a mi (JAMK) szemszögünkből véve igen aktuális volt, mivel rengeteg ötletet lehetett meríteni, mind berendezés és design, mind könyvtári foglalkoztatás szempontjából egyaránt. Érdekes tény, hogy csak azért, mert új és modernebb arculatot kaptak az intézmények 73%-al nőtt meg a könyvtárba látogatók száma. Ráadásul újra megjelent a tinédzser korosztály ezekben a modern könyvtári épületekben! Reményeink szerint a jelenleg épülő modern könyvtárunk minden korosztály számára vonzó lesz, mind felszereltség, mind szolgáltatások tekintetében, és jelentős szerepet fog betölteni a tatabányai polgárok mindennapi életében.

Másodikként *Békésiné Bognár Noémi Erika* tartott előadást „*Virtuális közösségi terek*” címmel, melyből megtudhattuk, hogy a kamaszok, milyen platformon kommunikálnak leginkább egymással. Döbbenetes volt látni, hogy míg mi, felnőttek leginkább a Facebook-ot használjuk kapcsolattartásra, a 12-18 éves korosztály már csak a Facebook üzenetváltási részlegét a Messenger-t használja, magát az üzenőfalat nem. Képek nézegetésére, lájkolására, üzenetek váltására, már inkább az Instagram-ot részesítik előnyben. Ezen okból kifolyólag a kulturális intézmények kihívó feladat előtt állnak; hol és hogyan tudnak kommunikációs csatornát találni a fiatalokhoz.

A *social media* az elmúlt pár évben hatalmasat változott, aminek következtében megváltozott a fiatalok kommunikációs felülete, viszont nagyon sok állami intézmény nem tud lépést tartani az aktuális trendekkel. Azért az igyekezet észrevehető, jól példázza ezt, hogy a Magyar Rendőrségnek a Facebook profilján kívül már van, Instagram – és Twitter profilja is, nem utolsósorban pedig Youtube csatornája. Így próbálnak közeledni a fiatalokhoz, láthatóan sikerrel.

A soron következő harmadik előadással lejjebb ugrottunk egy korosztályt, és a 9-12 évesek körében találtuk magunkat az előadás alanyait tekintve. Bár őszintén szólva a téma felnőtteknek is érdekes volt. „*A robotok már a könyvtárban vannak!*” címmel *Sugár Sára* és *Büti István* előadásában az Abacusan Stúdiótól. A két előadó fáradtságot nem ismerve tanítja a gyerekeket a robotok programozására, nem utolsósorban pedig a könyvtárosoknak is tartanak képzéseket, hogy a technológia és a könyvolvasás szeretete összekapcsolódhasson. Az Abacusan első mintaprogramjukon a Kis herceg című meséből választották ki részleteket, melyek elolvasása után a gyerekek 2-3 fős csoportokban együttműködve keltették életre a jeleneteket. Ez a program nem csak az olvasási és műszaki ismereteket fejleszti, hanem nagyon erős közösség építő és formáló is egyben. A program felkeltette a gyerekek érdeklődése a mese iránt és elkezdtek a könyvtárból kikölcsönözni a mesét. Többek közt így lehet a könyvtárnak hasznára a technológia.

A József Attila Megyei és Városi Könyvtárban idén is megrendeztük került az Országos Könyvtári Napok rendezvényét, melyen bemutatkozott a székelyudvarhelyi Nyíró József Városi Könyvtár igazgatója, **Szöcs Endre**. Előadása érdekes kérdéseket vetett fel a könyvtár jelenléte, közössége, működése kapcsán. Tudjuk, hogy minden kulturális intézmény igyekszik a jelen korhoz igazodva tevékenységi körét kialakítani. Időnként kénytelen változtatni stratégiáján, akárcsak egy piaci szereplő, aki piackutatást végezve próbál lábon maradni. Mivel minden városnak megvan a saját története, eszerint alakul lakosságának szociális, nemzetiségi összetétele is, ami nagyban befolyásolja kulturális szokásait, igényeit.

Ezekre a kérdésekre kereste a válaszokat Szöcs Endre, könyvtárának bemutatásával.

A Google Maps segítségével helyi tárlatvezetésre invitálta hallgatóközönségét, bevezetve ezzel könyvtárunk rejtelseibe. Alapvető szolgáltatásaihoz tartozik a telefontöltési lehetőség (könyvtári töltővel), mozgóárus helyének biztosítása, nagyító, monitornagyító helyben való használata. Különös, kissé meglepő szolgáltatások is várják az idelátogatókat, mint például szolár teleszkóp, szabaduló szoba, taposó fitneszlabda, 3D mozi, digitális planetárium, digitális preparátumok. Vakoknak és gyengén látóknak tartanak fenn trigonometriai és síkmértani eszközöket.

Az érdekességek tárháza ezzel nem ért véget, az épület otthonosságára nagy hangsúlyt fektetnek az ablakokban megjelenő virágokkal, belső elrendezéssel, lépcsőkön, falakon megjelenő dekorációkkal. A folyosón a székely népviseletről állandó kiállítás várja a belépőket, ezen kívül könyvkötőszoba, és a helyi sajtó történetének bemutatóterme, mindamelllett helyet kapnak a képzőművészek időszaki kiállításai is.

Ezekkel az extra szolgáltatásokkal próbálják a helyi lakosok érdeklődését felkelteni, valamint olvasóközönségét kiszélesíteni. A megújulni vágyó intézmények számára hasznos információkat hordozhat a könyvtár példája, melyet saját közösségéhez igazítva megvalósíthat. Annyi bizonyos, hogy példamutató lehet valamennyi kulturális intézménynek a székelyudvarhelyi könyvtár szolgálatkészsége, mely fennmaradásának kulcsfontosságú tényezője.

Behálózva – Zsigri Mária előadása a Könyvtár és közösségei című szakmai konferencián

Érdeklődve hallgattam a József Attila Megyei és Városi Könyvtár könyvtárszakmai konferenciáján **Zsigri Máriát**, aki a szombathelyi Berzsényi Dániel Megyei és Városi Könyvtár gyermekkönyvtárában vezet biblioterápiás foglalkozásokat. Nehéz témát és kihívást jelentő korosztályt választott a csoportterápiához: az internetes zaklatásról beszélget gyermekekkel.

A példákkal színesített előadás értékét számomra az jelentette, hogy láhattam, miként valósulnak meg a gyakorlatban az irodalmi terápiáról hallgatott módszertani ajánlások. A biblioterápia kifejezést például – ahogy azt én is tanultam – nem használják a szombathelyi könyvtárban, hiszen félreérthető, esetleg negatív töltetű lehet a „biblio” és „terápia” szavakból álló szóösszetétel. Helyette irodalomra épülő, játékos foglalkozásként hirdetik meg a programot, amely persze teljes egészében a fejlesztő biblioterápia metodikájával működik. Az előadás azt is bemutatta, hogyan épül fel egy ilyen terápiás foglalkozás: a bevezető, érzelmi ráhangolódást segítő percek után következik a gondolatébresztő mű

bemutatása, amit az általa indukált beszélgetés követ. Bevezetésként érdekes játéknak bizonyulhat a fonalból történő hálóépítés. A gyerekek megtapasztalhatják „kicsiben” és a fizikai térben, hogyan kapcsolódnak egymáshoz a világhálón virtuálisan. Hasonlóképpen jól alkalmazható a tudatos jelenlét megteremtéséhez, a mindennapi életből való kiszakadás eléréséhez a foglalkozás elején történő kavicskeresés. Minden résztvevő megkeresi azt a kavicsot egy kosárból, amely a leginkább kifejezi az érzéseit, vagy valami miatt tetszik neki. A gyerekek az első beszélgetős körben megmutatják azt a kavicsot, amit kiválasztottak, és megindokolják választásukat. Tinédzsereknél akár a zenehallgatás is segítheti az oldottabb légkör megteremtését. A foglalkozás folytatásaként a csoportvezető, - aki jelen esetben a könyvtáros, - felolvassa azt a művet, vagy - regény esetén - azt a kiválasztott részletet, melynek kapcsán az internethasználati szokásokról és az ebben rejlő veszélyekről folytatódhat a beszélgetés a gyerekek saját tapasztalatai alapján. Shona Innés, Mihálka György, Nógrádi Gábor, Kalapos Éva, Varró Dániel, és természetesen, a foglalkozások címéül szolgáló regénye okán (Behálózva) Kate McCaffrey művei kerülnek terítékre ilyenkor. A diskurzus előhívhat olyan egyéni problémákat, feltárhat olyan érzelmi gócokat, melyekre a mindennapi életben egyre ritkuló családi-baráti beszélgetések talán nem világítanak rá. Zsigri Mária felvillantott néhány konkrét esetet, amikor a biblioterápiás foglalkozás hívott elő internetes zaklatásból fakadó problémákat tinédzser csoportban. Az ilyen helyzetekben a pedagógussal vagy - ha van erre lehetőség, - az iskolapszichológussal kell felvenni a kapcsolatot. Az oldottabb, iskolán kívüli légkör ellenére sem minden gyermeknek sikerül elmondania a véleményét, megosztani a többiekkel esetleges félelmeit, lelki sérüléseit. Erre az esetre jó ötletnek tartom a szókérttyák alkalmazását, melyek áttörhetik ezeket a kommunikációs gátakat. Mária elmondta, hogy tapasztalata szerint a biblioterápia sok esetben nemcsak abban segített, hogy a gyerekek elmondják az őket foglalkoztató problémákat, hanem hozzájárult ahhoz is, hogy az osztálytársak jobban megismerjék egymást. A gyakran felkavaró beszélgetéseket a kisebbek esetében játékkal, a nagyobbaknál idézetekkel tarkított további beszélgetésekkel lehet lezárni. Összességében a biblioterápia hozzájárul az önismerethez, a szociális készségek fejlesztéséhez, a digitális eszközhasználat egészséges mértékének tudatosításához és fényt deríthet internetes zaklatásokra a gyermekközösségben. Másodlagos hozadékként pedig felkeltheti az olvasás és a könyvtárhasználat iránti igényt a gyermekek és családtagjaik körében.

Országos Könyvtári Napok rendezvényeink 2019. október 1-6.

Időpont	Cím	Helyszín	Közönség	Költség	Programfelelős
Október 1.	Az élet vize helyett málnaízű szörp? / Zantleiterné Szebeni Zsuzsanna http://www.jamk.hu/galeria/index.php?/category/775	Szent Borbála tér	köllyök	0	Suller Ildikó

Október 1. 17.00	Rendhagyó szülői - pályaorientációs óra 12+-os gyerekeknek és szüleiknek: Hogyan válasszunk iskolát, hogyan segítsük jól gyermekünket? / Henczer Éva, Cserteg István http://www.jamk.hu/galeria/index.php?category/780	Szent Borbála tér	családi	0	Mikolasek Zsófia
Október 1.	Mese és valóság a hétköznapiakban / Sopotnikné Percze Beáta http://www.jamk.hu/galeria/index.php?category/771	Népház	családi	50 000 Ft/ NKA	Szlatárovics Mónika
Október 2.	Szemétszobor díjátadó Szemétszobor alkotópályázat http://gyerekkonyvtar.jamvku.hu/2019/09/12/szemetszobor-alkotopalyazat/	Szent Borbála tér	családi	50 000 Ft/ saját ktg	Suller Ildikó
Október 2. 17.00	Múltunk és Jövőnk Egyesület http://www.jamk.hu/galeria/index.php?category/776 A hagyományörző egyesület bemutakozása (lovassport, íjászat stb...) kézműves foglalkozás nem csak gyermekeknek, rovasírás, jurtakészítés	Szent Borbála tér	családi	0	Nász János
Október 2. 14.00	Utazzunk és meséljünk! Író- olvasó találkozó Csapody Kingával http://www.jamk.hu/galeria/index.php?category/773	Kertváros	tini	40 000 Ft + Áfa/ NKA	Adorján Mária,
Október 2.	Fenyőlegenda – papírszínház – Leichertné Dürög Brigitta http://www.jamk.hu/galeria/index.php?category/778	Felsőgalla	kölyök	0	Dürög Brigitta

Október 3.	Hírességek és zöld kampányaik – Leonardo Di Caprio és Novák Péter, Julia Roberts és Keresztesi Ildikó „bezöldült hazai és külföldi celebek nyomában” http://www.jamk.hu/galeria/index.php?category/781	Szent Borbála tér	tini	50 000 Ft/ NKA	Suller Ildikó
Október 3. 9.00	Boltosmesék: fantáziafejlesztő játék / Mikolasek Zsófia http://www.jamk.hu/galeria/index.php?category/772	Újváros	kölyök	0	Kis Noémi
Október 3. 16.30	Kozák Ágnes: Tóbiás és az Angyal könyvbemutató http://www.jamk.hu/galeria/index.php?category/782	Szent Borbála tér	felnőtt	0	Mikolasek Zsófia
Október 3.	Csak természetesen – drámajáték kisiskolásoknak / Horváth Viktória http://www.jamk.hu/galeria/index.php?category/779	Felsőgalla	kölyök	12 000 Ft + Áfa/ NKA	Dürgő Brigitta
Október 4.	Kutyaterápiás foglalkozás / Sugta Klára http://www.jamk.hu/galeria/index.php?category/783	Szent Borbála tér	kölyök	30 000 Ft/ NKA	Suller Ildikó
Október 4.	Velünk élő állatok – házi kedvencek a könyvtárban / Tarjáné Tihanyi Tímea http://www.jamk.hu/galeria/index.php?category/777	Bánhida	kölyök, tini	0	Tarjáné Tihanyi Tímea
Október 4. 17.00	Van Valami Filmklub: Rossz versek/ Cserteg István	Szent Borbála tér	tini, felnőtt	Filmklubos pályázat	Hatvani István
Október 5.	Természetfilmek vetítése a szünetben: Tari-Szekely Karola: Duna-delta fotói On-line kiállítás: A könyvtár	Szent Borbála tér	családi	0	Nász János

	felkérésére vállalták az öko témába tartozó fotókiállítás anyagának fotózását, Körülbelül 2000 fotóból 100 db fotót összeszerkesztve.				
Október 6. 9.00-10.00	Papírszínház szöszmötölővel http://www.jamk.hu/galeria/index.php?/category/784	Szent Borbála tér	baba, kölyök	0	Suller Ildikó
Október 6. 10.30-11.20	A szegény ember szőlője interaktív mesejáték/ Mikolasek Zsófia	Szent Borbála tér	baba, kölyök	0	Suller Ildikó
Október 6. 11.30-12.00	Barnabás mackó mesebeli hétköznapjai. · Mackókiállítás megnyitó, író-olvasó találkozó / Telegdi Ágnes http://www.jamk.hu/galeria/index.php?/category/785	Szent Borbála tér	baba, kölyök, tini, felnőtt, nyugdíjas	45 000 Ft + Áfa/ NKA	Suller Ildikó
Október 6. 15.30	Író-olvasó találkozó Jáger Dáviddal vezeti: Nász János	Szent Borbála tér	felnőtt, tini	0	Nász János
Október 6. 17.00	Hajó a ködben - Találkozó Závada Pállal http://www.jamk.hu/galeria/index.php?/category/786	Szent Borbála tér	felnőtt	100 000 Ft/ saját ktg.	Mikolasek Zsófia

Október 6-án a Könyves Vasárnapon 5 rendezvényt tartottunk, 3 gyermek, 2 felnőtt, 1 tini korosztály számára.

Könyvbemutatók:

A tárgyévben 12 könyvbemutatónk volt és ebből öt az Ünnepi Könyvhét rendezvénye volt. Hat a Népház úti fiókkönyvtárunkban, kettő felkérés szerint más helyszínen, három saját kiadványunk bemutatása. Hét irodalmi témájú könyvbemutató, három ökológiai témájú, kettő könyvtár szakmai kiadvány került ismertetésre.

2019. április 8. A Vértess Agorája: Tatabánya, Szent Borbála tér 1. I. em. Kamaraterem 16:40 Felkérés a Vértess monográfia (Pro Vértess) könyvtárosi méltatására: **Viszló Levente – Egy Cseppnyi Magyarország - A Vértessi Natúrpark monográfiája**

ifj. Gyüszsi László a József Attila Megyei és Városi Könyvtár igazgatóhelyettese és Nász János a József Attila Megyei és Városi Könyvtár ökológiai szaktájékoztatója mutatta be és méltatta a kiadványt a polgármesteri hivatal felkérésére.

cikk: Öko-hírlevél 2019 4-6. (öko is)

2019. június 12. 15:00 Népház úti fiókkönyvtár

A József Attila Megyei és Városi Könyvtár Évkönyve 2018. bemutató Ünnepi Könyvhét keretében

2019. június 12. 17.00 Népház úti fiókkönyvtár

Fenntartható Művészet – Öko-esték sorozatban

Képző-, fotó-, és iparművészeti kiállítások Komárom- Esztergom megyében 1986-2000. sajtóbibliográfia szerk: Nász János kiad: József Attila Megyei és Városi Könyvtár

Könyvbemutató: Wehner Tibor művészettörténész és Nász János szerkesztő bemutatja a kiadványt

Az Ünnepi Könyvhét keretében:

2019. június 13. 17:00 Népház úti fiókkönyvtár

Turczy István József Attila-díjas, Babérkoszorú-díjas és Prima Primissima díjas magyar költő, író, műfordító, szerkesztő, egyetemi doktor, irodalomszervező, a Parnasszus költészeti folyóirat és kiadó alapító főszerkesztőjének: ***Deodatus*** című kötetének bemutatója és író-olvasótalálkozó. **Az ünnepi Könyvhét rendezvénye**

2019. június 14. 15:00 Népház úti fiókkönyvtár:

Riezing Norbert élővilág védelmi szakértő, erdőmérnök: ***Vértessi matuzsálemek*** című könyvének bemutatója, ismertetője az öko-esték sorozatban. **Az Ünnepi Könyvhét keretében**

2019. június 14. 17:00 Népház úti fiókkönyvtár:

Horváth Sándor Zsolt: Jövés-menés Egy Beckett-dráma olvasatai könyvbemutató. **Az Ünnepi Könyvhét keretében**

2019. október 3. Kozák Ágnes: Tóbiás és az Angyal könyvbemutató

<http://www.jamk.hu/galeria/index.php?/category/782>

Szent Borbála tér OKN (Országos Könyvtári Napok rendezvénye)

2019. október 6. Író-olvasótalálkozó Jáger Dáviddal: Laposüveggel a játszótéren c. kötet bemutatója Szent Borbála tér OKN rendezvénye

2019. október 6. 17.00 Hajó a ködben – Találkozó és könyvbemutató Závada Pállal

<http://www.jamk.hu/galeria/index.php?/category/786> Szent Borbála tér - OKN rendezvénye

2019. október 12. Népház: Horváth Szabolcs: Humorpercek című kötetének bemutatója.

2019. november 20. Esztergom- Laskai Antikvárium: Képzőbibliográfia bemutatója. Felkérés: Nász János és Wehner Tibor a kötet lektora, művészettörténész - 15 fő, felvétel készült

2019. november 29. Szt. Borbála tér

Kolev Ádám: *Hogyan ettek meg* című könyvének bemutatója. Vezeti: Nász János

Könyvtári rendezvényeink:

A József Attila Megyei és Városi Könyvtár a 2019. évben összesen 121 rendezvényt szervezett – a gyermekkönyvtár rendszeres foglalkozásait itt nem számolva – amelyen összesen 2964 fő vett részt. A gyermekkönyvtári rendezvényeknek köszönhetően kimagasló a 15-év alatti korosztály részvétele, amely a teljes résztvevők számának közel felét teszi ki. Emellett azonban megállapítható, hogy mindegyik korosztály számára kínál a könyvtár a korosztálynak megfelelő rendezvényeket, így mindegyik korosztályt meg tudtuk szólítani.

A rendezvények közül két jelentősebb kampányszerű rendezvényt szerveztünk, amelyeken a résztvevők száma igen magas volt. Ezek a **könyvtári hét** ahol az egy hét során 21 rendezvényt tartottunk, és 603 résztvevőt tudtunk mozgósítani; valamint a Nyitott Kapuk rendezvény melynek keretén belül 634-en látogatták meg a könyvtárunk standját.

A könyvtár ideiglenes bezárása, és költözése miatt a tavalyinál jóval kevesebb embert sikerült mozgósítani. Bár a rendezvények száma a tavalyi értékhez közel áll, az ideiglenes helyszíneken rendezett rendezvények kevesebb érdeklődőt vonzottak.

A különböző típusú rendezvényeket és azok részvételi arányát az alábbi táblázat foglalja össze:

Rendezvény	Alkalom	Résztvevők száma
JamkPoetry	3	68
Öko-esték	10	132
NetNagyi klub	3	61
Olvasólámpa	9	129
Könyvtári hét	25	613
Könyves vasárnap	5	56
Kulturális előadás	25	761
Irodalmi vonatkozású rendezvény	31	763

Könyvbemutató	12	176
Ökológiai	13	298
Nevezetes napok	7	177
Külső rendezvény	3	581
Nemzetiségi	1	19
Szakmai rendezvény	2	142
Könyvtárbemutató órák	9	192

A József Attila Megyei és Városi Könyvtár által szervezett rendezvények

#	Dátum	Rendezvény	Létszám
1	2019.01.24.	Ismerkedés a könyvtárral - kv. bemutató fogl. óvodások	12
2	2019.01.30.	Tabletsuli 2/2	11
3	2019.02.15.	Okostelefon sulí 1	14
4	2019.02.20.	DJP mentor tanfolyam	17
5	2019.02.23.	Hangot kérünk a könyvtárba	243
6	2019.02.26.	Ne félj a kutyáktól! 2.	7
7	2019.02.27.	DJP mentor tanfolyam	17
8	2019.02.28.	DJP mentor tanfolyam	16
9	2019.03.13.	DJP mentor tanfolyam	13
10	2019.03.14.	Gergelyné Varga Judit mandalakiállítás	50
11	2019.03.14.	DJP mentor tanfolyam	17
12	2019.03.18.	Információkeresés az interneten	10
13	2019.03.18.	Olvasólámpa	14.
14	2019.03.20.	Hygiene a római korban Számadó Emese előadása	8
15	2019.03.20.	Okostelefon sulí 2	9
16	2019.03.21.	DJP mentorképző	16
17	2019.03.25.	Ne félj a kutyáktól! Hogyan és mire használhatjuk az okoseszközöket?	9
18	2019.03.27.	Internet-fiesta előadás	10
19	2019.04.02.	Ne félj a kutyáktól! 3	12
20	2019.04.15.	Olvasólámpa	14
21	2019.04.16.	Pollák Rita kiállítás	41
22	2019.04.17.	Bilej Kornélia ökoestje	15
23	2019.04.16-17	Nyitott Kapuk	634
24	2019.04.26.	JAMP Poetry - Öko-Poetry	18

25	2019.05.07.	Tormási Attila: Daloljunk verset az évszakoknak!	70
26	2019.05.08.	Hasznos okostelefon alkalmazások	10
27	2019.05.08.	Írjál és szeressél - Nyáry Krisztián rendhagyó irod. órája	27
28	2019.05.08.	Írjál és szeressél - Nyáry Krisztián közönségtalálkozó	17
29	2019.05.10.	Kányádi'90 Gyermekkönyvtári foglalkozások	37
30	2019.05.10.	Kányádi'90 Rendhagyó irodalom óra Murányi Sándor Olivérrel	29
31	2019.05.10.	Kányádi'90 Útravaló ének	34
32	2019.05.13.	Utazás, közlekedés, turisztikai információk	9
33	2019.05.15.	Németh Lajos öko-estje: Mi lesz veled, Föld, mi lesz veled, éghajlat	30
34	2019.05.16.	Igaz mesék Mária Teréziáról - dr. Voít Pál előadása	25
35	2019.05.20.	Olvasólámpa	13
36	2019.05.23.	Ismerkedés a könyvtárral - kv. bemutató fogl. óvodások	16
37	2019.05.23.	Janikovszky Éva életműkiállítás megnyitó	29
38	2019.06.03.	Könyvtárbemutató foglalkozás	22
39	2019.06.03.	Könyvtárbemutató foglalkozás	25
40	2019.06.04.	Videoszerkesztés ingyenes programokkal	7
41	2019.06.04.	Örzök - Valahol aláírtak valamit	18
42	2019.06.04.	Színekbe zárt gondolatok. Kövesdi Mónika kiállítása	25
43	2019.06.05.	Könyvtárbemutató foglalkozás	26
44	2019.06.06.	Könyvtárbemutató foglalkozás	20
45	2019.06.06.	Könyvtárbemutató foglalkozás	25
46	2019.06.06.	Könyvtárbemutató foglalkozás	21
47	2019.06.07.	Slam poetry (Házigazda: Turczi István)	10
48	2019.06.07.	Digitális testőreink	9
49	2019.06.12.	A kiskakas gyémánt félkrajcárja – drámajáték / Mikolasek Zs.	19
50	2019.06.12.	Fityfirittyek - körny.védelmi drámajáték / Mikolasek Zsófia	21
51	2019.06.12.	Könyvtárhasználati foglalkozás	25
52	2019.06.12.	Évkönyv bemutató	20
53	2019.06.12.	Öko-est, Wehner Tibor	30
54	2019.06.13.	Könyvbemutató: Turczi István: Deodatus c. könyve	15
55	2019.06.13.	Bertalan és Barnabás - interaktív kv. használati foglalkozás	25
56	2019.06.13.	Bertalan és Barnabás - interaktív kv. használati foglalkozás	26
57	2019.06.14.	Könyvbemutató: Riezing Norbert: Vértesi matuzsálemek	13
58	2019.06.14.	Könyvbemutató: Horváth Sándor Zsolt: Egy Beckett dráma olvasatai	20
59	2019.06.17.	Olvasólámpa	7

60	2019.06.17.	Ne félj a kutyáktól	9
61	2019.06.20.	Ne félj a kutyáktól	14
62	2019.06.20.	Online látnivalók a nyárra	15
63	2019.06.26.	Okostelefon-suli	13
64	2019.06.26.	Okostelefon sulisuli	13
65	2019.07.03.	Okostelefon-suli 2	11
66	2019.07.03.	Okostelefon sulisuli 2	11
67	2019.09.04.	Tengeren innen - Szamódi Zsolt kiállítása	10
68	2019.09.07.	Lecsó fesztivál, beiratkozási akció	50
69	2019.09.09.	DJP - Okostelefon használat kollégáknak	9
70	2019.09.16.	NetNagy Klub	28
71	2019.09.18.	Olvasólámpa Gera Sándor	40
72	2019.09.20.	ZOOM klub - Kertész Sándor	15
73	2019.09.23.	Okos eszközök az idősokok szolgálatában	51
74	2019.09.23.	Olvasólámpa, Öko-est, Verszöldítés	19
75	2019.09.24.	Utazás, közlekedés, turisztikai információk	11
76	2019.09.24.	Silva klub	16
77	2019.09.27.	Van valami filmklub	9
78	2019.09.28.	Bánhidai Bizsergető és I. Sztrapacska Fesztivál	78
79	2019.09.30.	Könyvtár és közösségi szakmai konferencia	82
80	2019.10.01.	Az élet vize helyett málnaízű szörp	40
81	2019.10.01.	Mese és valóság a hétköznapiakban	74
82	2019.10.01.	Rendhagyó szülői pályaaorientációs óra	14
83	2019.10.02.	A szemétszobor készítő felhívás eredményhirdetése, a kiállítás megnyitása	18
84	2019.10.02.	Fenyőlegenda - papírszínház	16
85	2019.10.02.	Kukatanya - szelektív hulladékgyűjtés- interaktív fogl.	19
86	2019.10.02.	Kukatanya - szelektív hulladékgyűjtés- interaktív fogl.	23
87	2019.10.02.	Utazzunk és meséljünk - író-olvasó találkozó Csapody Kinga	60
88	2019.10.02.	Múltunk és Jövőnk Egyesület - a hagyományörző egyesület bemutatkozása	19
89	2019.10.03.	Csak természetesen! - drámajáték kisiskolásoknak	22
90	2019.10.03.	Boltosmesék - Fantáziafejlesztő könyvtári játék	29
91	2019.10.03.	Hírességek és zöld kampányaik	36
92	2019.10.03.	Kozák Ágnes: Tóbiás és az Angyal - könyvbemutató	8
93	2019.10.04.	Velünk élő állatok - házi kedvencek a könyvtárban	52
94	2019.10.04.	Kutyaterápiás foglalkozás Simon kutyával	26

95	2019.10.04.	Van valami filmklub	13
96	2019.10.04.	ZOOM klub - Kalapos Éva	3
97	2019.10.05.	Természetfilmek vetítése	7
98	2019.10.06.	Papírszínház kézműves alkotnivalóval	8
99	2019.10.06.	A szegény ember szőlője - interaktív mese	8
100	2019.10.06.	Kiállításmegnyitóval egybekötött író-olvasó találkozó Telegdi Ágnessel	10
101	2019.10.06.	Játszótéren laposüveggel. Író-olvasó találkozó Jáger Dáviddal	6
102	2019.10.06.	Hajó a Ködben. Találkozó Závada Pállal	24
103	2019.10.09.	Mesék a könyvtárban- könyvtári foglalkozás	28
104	2019.10.12.	Horváth Szabolcs: Humorpercek	45
105	2019.10.14.	Olvasólámpa	12
106	2019.10.22.	Silva klub	14
107	2019.10.30.	Kerti Károly György: Kép-sorok kiállítás	25
108	2019.11.06.	Öko-esték: Mindenütt gomba	20
109	2019.11.08.	Van valami filmklub	10
110	2019.11.11.	NetNagyi Klub	18
111	2019.11.18.	Olvasólámpa	15
112	2019.11.26.	Silva klub	17
113	2019.11.27.	Öko-esték: K2	10
114	2019.11.29.	Könyvbemutató - Kolev Ádám	25
115	2019.12.02.	Olvasólámpa	9
116	2019.12.06.	Van valami filmklub	9
117	2019.12.13.	JAMK Poetry - Slamtelenül	35
118	2019.12.17.	Silva klub	14
119	2019.12.18.	Karácsonyi készülődés (1.a)	16
120	2019.12.20.	Karácsonyi készülődés (1.b)	19
121	2019.12.20.	karácsonyi készülődés (2.a)	23
Összesen			2964

Öko-esték előadássorozat:

2010-től folyamatosan, nagyrészt NKA-s pályázati támogatással, valamint saját forrásból rendezzük a már hagyományosnak tekinthető programsorozatunkat. Fontosnak tartjuk a programsorozat holisztikus rendezőelvét, ami azt jelenti, hogy a való élet lehető legszélesebb rétegeiből hívunk meg előadókat, együtt gondolkodókat a környezeti állapotunkkal és annak fenntartásával, javításával kapcsolatosan.

2019-ben a 84-93. előadásokra került sor. Remélhetően a jubileumi rendezvényünkre már az új könyvtárunkban kerül majd sor, 2020 végén. Sajnos a más helyre költözés nem tett jót a

látogatottságunknak, amely csaknem a fele a réginek, de ettől függetlenül fenntartjuk naprakészen a lakóhelyünk érdeklődését. Az esték keretében két könyvbemutatót is tartottunk. A fiatalabb korosztály megszólítására öko-slam poetryt szerveztünk, az idősebbeknek, az *Olvasólámpa* körünk keretében pedig *Verszöldítés* címen a magyar és világirodalomból szerkesztettek saját maguk egy tartalmas estét a környezettel kapcsolatos versekből. Riesing Norbert könyvének bemutatóját az Ünnepi Könyvhét keretében tettük meg így összekapcsolt a könyv ünnepét a környezeti értékeink bemutatásával. Az előadások szervezése és házigazdája Nász János ökológiai tájékoztató volt, de ebben az évben Feketsné Kisvarga Anita, mint szervező és ifjabb Gyüszí László igazgatóhelyettes, mint megnyitó is szerepet vállaltak.

84. 2019. MÁRCIUS 20. Népház úti fiókkönyvtár

SZÁMADÓ EMESE régész-múzeumigazgató: **Hygiene a római korban**

cikk: S.(ugár) G.(abriella): *Tisztasági kérdések a római korban.* = 24 Óra, 2019. 03. 23. 4. p.

cikk: Nász János: *Mit adtak nekünk a rómaiak.* = JAMK ökohírek, 2019. jan.-márc. összevont szám., = <http://www.jamk.hu/?q=hu/okohirlevel/okohirek1901>

Nász János (Tatabánya): *Mit adtak nekünk a rómaiak?* – Számadó Emese előadásáról, 8-9. oldal

<http://kemlib.jamvk.hu/2019/07/24/2019-1-2-3/>

<http://www.jamk.hu/?q=hu/okohirlevel/okohirek1901>

Galéria: <http://www.jamk.hu/galeria/index.php?/category/745>

85. 2019. ÁPRILIS 17. Népház úti fiókkönyvtár

BILEJ KORNÉLIA aktivista-koordinátor: **Greenpeace**

cikk: Nász János: *Értékek, kampányok és önkéntesség* = KEMLib 2019. 4-6. sz. 5-6. oldal

<http://kemlib.jamvk.hu/wp-content/uploads/2019/09/Kemlib-2019-4-5-6.pdf>

Galéria: <http://www.jamk.hu/galeria/index.php?/category/750>

86. 2019. ÁPRILIS 26. Népház úti fiókkönyvtár

BORSOS BENCE költő: **JAMK-ÖKO-POETRY – TATABÁNYAI SLAM POETRY**

Slam-poetry: Slam-Parnasszus Börzsei Dávid slammer felvezetésében, Turczi István költő, műfordító, lapszerkesztő, kritikus mentorálásával

cikk: Horváth Szabolcs: *Formabontó slam poetry a Népház Úti Fiókkönyvtárunkban- ÖKO Poetry*

<http://www.jamk.hu/?q=hu/okohirlevel/okohirek1902>

Galéria: <http://www.jamk.hu/galeria/index.php?/category/749>

87. 2019. MÁJUS 15. Népház úti fiókkönyvtár

NÉMETH LAJOS meteorológus: *Mi lesz veled Föld, mi lesz veled éghajlat?* című előadása

cikk: Németh Lajos az időjárásról / Sugár Gabi. - In: Komárom-Esztergom Megyei

24 Óra. - 3. évf. 232. sz. (1992. okt. 1.)- ISSN 0863-9168. - 30. évf. 116.

sz. (2019. május 21.), p. 1. , 6. - ill.

Tartalom: Még soha nem gyilkolták ennyien a környezetünket: Mi lesz veled Föld? - ÖKO-
estén tartott előadást Németh Lajos

Galéria: <http://www.jamk.hu/galeria/index.php?/category/756>

88. 2019. JÚNIUS 12. Népház úti fiókkönyvtár

Fenntartható Művészet – Öko-esték sorozatban

Képző-, fotó-, és iparművészeti kiállítások Komárom- Esztergom megyében 1986-2000. sajtóbibliográfia szerk: Nász János kiad: József Attila Megyei és Városi Könyvtár

Könyvbemutató: **WEHNER TIBOR** művészettörténész és **NÁSZ JÁNOS** szerkesztő, **könyvtáros** bemutatja a kiadványt

cikk: Nagyné Sári Aliz: Képzőművészeti bibliográfia 2.0. = JAMK Ökohírek 2019. július-
augusztus <http://www.jamk.hu/?q=hu/node/7344>

Képző-, ipar- és fotóművészeti kiállítások Komárom-Esztergom megyében 1986 – 2000 Sári
Aliz Imola <http://kemlib.jamvk.hu/wp-content/uploads/2019/09/Kemlib-2019-4-5-6.pdf>

<https://youtu.be/hoynKdhiTIQ>

Galéria: <http://www.jamk.hu/galeria/index.php?/category/759>

89. 2019. JÚNIUS 14. Népház úti fiókkönyvtár

RIEZING NORBERT élővilág védelmi szakértő, erdőmérnök: *Vértesi matuzsálemek* című
könyvének bemutatója, ismertetője az öko-esték sorozatban

Riezing Norbert: Famatuzsálemet a Vértés északi előterében - könyvbemutató az Ünnepi
Könyvhét keretében

cikk: Márku Mónika: Riezing Norbert: Famatuzsálemet a Vértés északi előterében -
könyvbemutató az Ünnepi Könyvhét keretében =JAMK Ökohírek 2019. július-augusztus
<http://www.jamk.hu/?q=hu/node/7344>

Famatuzsálemek a Vértés északi előterében – könyvbemutató Márku Mónika

<http://kemlib.jamvk.hu/wp-content/uploads/2019/09/Kemlib-2019-4-5-6.pdf> 52-53. l.

Galéria: <http://www.jamk.hu/galeria/index.php?/category/766>

90. 2019. JÚNIUS 26. Szent Borbála téri gyermekkönyvtár

ZANTLAITERNÉ SZEBENYI ZSUZSANNA, gyermekkönyvtáros, dietetikus:
Egészséges táplálkozás.

cikk: Tudatos táplálkozás - tudatos ÉN gyermekeknek: Sári Aliz Imola.=JAMK Ökohírek
2019. július-augusztus <http://www.jamk.hu/?q=hu/node/7344>

Sári Aliz Imola: Tudatos táplálkozásról gyermekeknek=KEMLib 2019 4-6. sz. 10-11. oldal

<http://kemlib.jamvk.hu/wp-content/uploads/2019/09/Kemlib-2019-4-5-6.pdf>

Galéria: <http://www.jamk.hu/galeria/index.php?/category/765>

A 84-90. előadásain a **NKA 201108** pályázatunk támogatásával valósult meg

91. 2019. SZEPTEMBER 23. (Béla krt. szakirodalom. olvasóterme.)

Öko-est Verszöldítés HODÓSSY ILDIKÓ előadóestje Az Olvasólámpa klub és az JAMK öko-est közös rendezvénye Hódossy Ildikó előadóművész közreműködésével.

cikk: Nász János: Verszöldítés Olvasólámpával megvilágítva=JAMK Ökohírek 2019. szeptember-október <http://www.jamk.hu/?q=hu/node/7404>

Galéria: <http://www.jamk.hu/galeria/index.php?/category/769>

92. 2019. NOVEMBER 6., Népház úti fiókkönyvtár

Gombák szerepe az ökoszisztémában. FÜZI SÁNDOR biológus, a tatabányai Gombászklub klubvezetőjének előadása Öko-esték sorozatban.

cikk: Nász János: A gombák szerepe az ökoszisztémában.=

<https://zoldkonyvtar.jamvk.hu/2019/12/02/gombak-szerepe-az-okoszisztemaban/#more-663>

Galéria: <http://galeria.jamvk.hu/piwigo/index.php?/category/15>

93. 2019. NOVEMBER 27. Népház úti fiókkönyvtár

K2 Himalája expedíció. Apa és lánya az alaptáborig kísérte a magyar hegymászókat. FÜSSY ATTILA és FÜSSY KINGA BRIGITTA élménybeszámolója

cikk: megjelenés előtt

Galéria: <http://www.jamk.hu/galeria/>

Olvasókörünk: Az Olvasólámpa 2019. évi rendezvényei:

2019. évi Olvasólámpa olvasóköri rendezvényei: Felelőse, házigazdája, Horváth Szabolcs fiatal kollégánk volt, aki lelkiismeretesen szervezte és rendezte a költözés utáni, havi találkozókat. Az irodalombaráti jellegén túl, az aktuális évfordulókra megemlékezés mellett közös rendezvénnyel az öko-estéssel érzékenyítettünk környezeti állapotunk megóvására, irodalomból vett példákkal. A 2019-ben megrendezett **8 találkozó** egyre nagyobb érdeklődésre tart számon a helyi könyvbarátok köreiben, úgy hogy kipróbáltuk a témák átjárhatóságát, pl. ökológia, zene és költészet.

2019.03.18	Újra találkozunk	Szent Borbála tér
2019.04.15	Költészet napja	Béla király körtér
2019.05.20	Radnóti Miklóstra emlékezünk	Béla király körtér
2019.06.17	Irodalmi kvíz	Béla király körtér
2019.09.23	Öko + Olvasólámpa - Verszöldítés	Béla király körtér
2019.10.14	Vers és zene	Béla király körtér
2019.11.01	Ady Endrére emlékezünk	Béla király körtér
2019.12.02	Ünnepi hangulatban	Béla király körtér

Slam poetry 2017 – 2019.

A fiatalabb, xyz korosztály műkedvelőinek és irodalombarátainak megszólítása egy új kulturális fórumon az úgynevezett slam poetry rendezvények szervezésével különleges feladatot vállaltunk. A rendezvények házigazdája Horváth Szabolcs kollégánk volt, aki évek óta házigazdája és művelője is egyben e találkozóknak. Ebben az évben 3 rendezvényt sikerült megvalósítanunk. Az év végét az Árpád Gimnáziumban az ottani könyvtáros segítségével valósítottuk meg.

2017.04.21	D'erik & Tatai Patara & Tatabányai Múzeum	Slam Beszél
2017.06.09	Libri, Park, Helikon & Tatabányai Múzeum	Slammer Summer Time
2017.09.22	Vértesszent Center & Tatabányai Múzeum	Slam To The School
2017.12.01	Copyland & Tatabányai Múzeum	Slam Beszél
2018.02.02	Vértesszent Center Mozi	Slammas(k)ter
2018.04.06	Tatabányai Gyémánt Fürdő	Slam Beszél
2018.06.01	Tatabányai Múzeum & JAMK	Slammer Summer Time
2018.09.07	Golden Bowling	Slam To The School
2018.11.16	Vértesszent Center	Slam Beszél
2019.04.26	Vértesszent Center Mozi	Öko Slam
2019.06.07	Libri	Slam Parnasszus
2019.12.13	JAMK Könyvtár/Árpád Gimnázium	Slam Telenül

Helyi, városi rendezvényeken való részvétel:

2019. április 16-17. Nyitott Kapuk rendezvénysorozat. Nász János, Hatvani István, Suller Ildikó: szolgáltatásaink bemutatása óvodásoktól-középiskolásokig

2019. május 24. Nyitott Kapuk záró verseny 9-11: ovisok, 13-15. iskolások Suller Ildikó, Nász János: totó a könyvtárunkról a 100 szavas összefoglalónk alapján, könyvtár ajándékkönyvek

2019. május vége: Gyermekkönyvhét lásd: gyermekkönyvtári beszámolóban

2019. augusztus 30-szeptember 1. Bányásznap: Kitelepülés, Május 1 Parkba

Gyermeksarok: kézműveskedés, könyvkuckó, fejlesztő játékok

Felnőtteknek: bányásztotó (helyismeret összeállításával) azonnali nyereményekkel, beiratkozási akció, könyvválogatás, társasjátékok.

2019. szeptember 14. Május 1 Park Faszénfesztivál: csapatépítéssel Jókai babaleves készítéssel. 8 fővel

Táborok:

2019. augusztus 12-17.

Komárom-Koppánymonostor, Fenyves tábor

Éltető forrásunk a természet

VII. Környezetismereti- és környezetnevelési Öko-Olvasótábor 14-18 éves fiataloknak hagyományos és nem hagyományos könyvtári eszközökkel, 2019. augusztus 12-17.

Immár hetedik alkalommal, bár a megszokottnál szűkebb költségvetéssel rendeztük meg a 2019-es, évi öko-olvasótáborunkat Komárom-Koppánymonostoron, a Nemzeti Kulturális Alap támogatása és a József Attila Megyei és Városi Könyvtár könyvtárosai, szakemberei jóvoltából.

Táborunk központi témája és célja a középiskolás korosztály környezettudatosságának erősítése, a közösségfejlesztés, a könyvtárhasználatra- információfeldolgozásra nevelés, a tudatos továbbtanulás könyvtári eszközökkel való segítése volt. Másrészt a természeti értékeink megismerése és a természet és társadalom viszonyrendszerének vázlatos bemutatása mellett, a korunkban az előttünk álló másik nagy kihívás, a digitális kompetencia erősítése, valamint a hazaszeretetre, nemzeti öntudatra való érzékenyítés, figyelemfelkeltés és tudásbővítés volt a tematikánk meghatározó szempontjai.

A táborunk célzott közönsége, egyrészt a mag, már rutinos résztvevői voltak a rendezvényünknek, másrészt az újoncok, a fáklyavivők, akiknek a jövőt tekintve a táboraink szellemiségének átörökítését szántuk.

Nyári otthonunkba, augusztus 12-én hihetetlen kánikulába érkezünk meg, csaknem negyven fokok melegben. A csoportalakítás után közvetlen környezetünk bejárásával a javarészt városi iskolásaink pörgését lecsendesítette, a fenyves, a csend, az a csodálatos környezet, amely egy hétre befogadott bennünk. Így már adott volt az első napi megbeszélőnivalónk az, hogy mellőzve a rohanó életmódunkat, mit veszünk észre a környezetünkben, az élővilág, az öko-szisztéma megannyi fajtát és csodáját, amiket hajlamosak vagyunk nem meg meglátni, a színeket, a hangokat, az élet illatait, amelyek nem jutnak el hozzánk különböző okokból. Sokat beszéltünk már a harmóniáról ember és környezete viszonyáról, de igazán azt csak megtapasztalni lehet teljességében. Egy csöndkúra és szemlélődés nagyon jó példa erre.

A szokásos esti *megosztó körünkben* a magunk készítette tábortűznél tisztáztuk a már közbeszédben is oly sokszor használt „fenntarthatóság, környezettudatosság, öko-szisztéma” fogalmakat és azt is, hogy, mind a könyvtárainkban, vagy akár digitális eszközökkel hol tudunk bővebb ismereteket szerezni ezekről.

A nyitó tűzrakásunk, a csillagos estünkben apropóját adta annak, hogy fizikai létezésünket meghatározó négy természeti elem közül a tűz szerepét vigyük fókuszunkba, megannyi példával tarkítva, zeneszámokkal, irodalmi, történelmi, művészeti hivatkozásokkal.

Második napunk mentorálását, Hatvani István a könyvtár PR munkatársa, szaktájékoztató látta el. Az Öko-internet prezentációjában számos környezetinformációs oldalt mutatott be. Másrészt praktikus megosztások lehetőségeit vázolta fel a digitális hálóval kapcsolatosan az érettségi előtt álló és továbbtanulni szándékozó fiataloknak. Így az ajánlott olvasmányok hozzáféréseit, különböző szakirodalmakat, digitális portálokat, e-könyv adatbázisokat, szótár-netek, elektronikus tudományos tartalmakat és azt, hogy mindezek nagy része hogyan érhető el biztonságosan a könyvtárunk honlapján keresztül. Így aztán egy kis honlap ismertetésben is részesültünk.

Délután a nagy sikerrel és érdeklődésre tekintettel folytattuk a könyvtárunk információs rendszerének ismertetését István kalauzolásával. A keresőrendszerek közül a MATARKA, MERSZ, Hungarica adatbázis, NAVA, Könyvek ingyen, a Magyar Elektronikus Könyvtár, Google elérhetősége és szolgáltatásai kerültek szóba. Ezek után egyéni konzultációkra is sort kerítettünk a nagy érdeklődésre tekintettel.

Az esti megosztókörünkben a levegő elem volt a témánk, átbeszélőnivalónk. A szél, levegő elemet sokan a kommunikációhoz, az ismeretszerzéshez kötik.

Harmadik napunk mentorálását, Nagy Ádám volt kollégánk, jelenleg a T-SZOL Zrt. kommunikációs menedzsere vállalta magára. Öko-tartalmak ismertetését és bemutatását az általa hozott és a világhálón elérhető filmekkel illusztrálta. A tudatos életmód, a zero-waste, az erőszakmentes kommunikáció játszotta a fő szerepeket a bemutatóiban. A filmes napunk csúcsát a Plastic Planet című film megtekintése, és a közös megbeszélése adta.

Az esti megosztókörünkben a föld elem került szóba és a napjaink környezetszennyezése. Főleg a műanyagok okozta problémák, amik ugyan praktikusnak segítenek mindennapi életünkben, de mint hulladékok visszafordíthatatlan károkat tudnak okozni a bolygó öko-szisztémájában, ha nem kezeljük megfelelően és nem használjuk fel újra azokat a megfelelő technológiákkal.

Csütörtöki napunkon kirándultunk a közeli Révkomáromba. Gyalog mentünk át az Erzsébet hídon. A kirándulás szakmai vezetője ifj. Gyüsi László, a könyvtárunk igazgató helyettese, helytörténész volt. Élő történelmi tárlatban volt részünk. Jócai emléktáblája, az Európa udvar és rengeteg olyan látnivaló, amely a magyar történelem kitörölhetetlen emléke, értéke. Ebédünket is ott költöttük el. Közben beszélgettünk elődeink hagyományairól, szokásainkról, ami magyarrá tesz bennünket, a velünk élő nemzetiségekről és ezen értékek ápolásáról és belőlük való lelki építkezésről. A hidakról, ami össze kell, hogy kössön bennünket másokkal, így akár közép-európaiságunkról is szót kellett ejtenünk.

Esti megosztó körünkben a víz elem volt a központi téma. értől az óceánig hogyan jut el a víz, amely meghatározott szerepet képvisel életünkben és létfenntartásunk miatt is elengedhetetlen, hogy vizeinket tisztán tartsuk, hiszen testünk mintegy kétharmada ebből áll.

Kitértünk a migráció okaira is, hiszen a legnagyobb mértékben az élelem és a tiszta víz hiánya késztet milliókat elhagyni szülőföldüket.

Pénteken volt az utolsó teljes napunk és rendkívülien mozgalmas volt.

Délelőtt Nász János a könyvtár osztályvezetője, az ökológia arculatért felelős szaktájékoztatója ismertette az intézményünk, öko-könyvtárunk szolgáltatásait és a honlapunkon található adatbázisok alapján egy öko-totót töltöttünk ki együtt és beszéltük meg a helyes megoldásokat. Majd ezután szintén az ő felvezetésével egy önismereti sétára indultunk el. Az új generációk, az X, Y, Z és alfa generációk ismérvei kerültek terítékre, könyvajánlókkal és netes elérhetőségekkel. Ebben Gyüsi László is segédkezett igaz másfajta megközelítéssel. Ő még a könyvtár helyismereti részlegének munkájáról is szólt. Ezek után megtekintettük a régi könyvtárunk utolsó szolgáltatási napjáról készült dokumentumfilmet, amiben a könyvtár költözés első napjai is láthatók voltak, és amiben több táboros diákunk is segédkezett. A filmet a már korábban említett Nagy Ádám készítette. A fiatalok így közről és testközelből is ízelítőt kaptak egy könyvtár mindennapi életéről.

A délutánt ismét Hatvani Istvánnal töltöttük. a Greenfile oldalt mutatta be, minden olyan tudnivalót ennek a korosztálynak, ami könyvekről szól, amit a természet és ember viszonyáról tudni kell.

Esti programjainkban sem kíméltük magunkat, hogy minél jobban és tartalmasabban kihasználjuk a közösen eltölthető percekét. A természetben üzhető sportokról Hatvani István és Gyüsi László ajánlásaival mozgattuk meg magunkat, hogy lecsendesedjünk a záró tábortűzünkhöz, ahol a megújuló energiák volt a témánk.

Szombati táborzárás délelőttjét arra használtuk, hogy megbeszéljük élményeinket, és azt mit hoztunk és mit kaptunk. Együtt Nász János prezentációjával átnéztük a 2010-2016 közötti táborainkat és mi minden történt. A környezetünket kitakarítottuk és úgy hagytuk hátra, ahogy kaptuk. A hulladékaikat természetesen szelektíven gyűjtöttük.

A táborvezető: Nász János volt a könyvtárunk ökológiai tájékoztatója. Hatvani István könyvtáros, Nagy Ádám PR menedzser és Gyüsi László intézményünk igazgató helyettese a szakmai könyvtári előadásokat valósították meg.

4.8.2 Kiállítások

Képzőművészeti kiállításaink 2019-ben

2019. március 14.

Gergelyné Varga Judit, Tatán élő selyemfestő: Gyógyító színek című selyemmandala kiállítása.

Cikk: http://www.jamk.hu/letoltesek/files/Kemlib-2019_1-2-3.pdf

Fotók készültek a kiállításról: elérés <http://www.jamk.hu/galeria/index.php?category/744>

2019. április 16. Pollák Rita grafikus kiállítása.

Cikk: <http://kemlib.jamvk.hu/wp-content/uploads/2019/09/Kemlib-2019-4-5-6.pdf>

Fotók készültek a kiállításról: elérés <http://www.jamk.hu/galeria/index.php?category/51>

2019. június 4. Színekbe zárt gondolatok. Sóstai Galéria megyei képzőművészeti alkotásaiból válogatva.

Cikk: <http://kemlib.jamvk.hu/wp-content/uploads/2019/09/Kemlib-2019-4-5-6.pdf>

Fotók, elérés <http://www.jamk.hu/galeria/index.php?category/51>

2019. október 30. Népház: KÉP-SOROK. Kerti Károly György, festőművész, író, restaurátor alkotásaiból. Km: Kövesdi Mónika művészettörténész

Cikk: elérhető: <http://www.jamvk.hu/2019/11/27/kerti-karoly-gyorgy-kiallitasarol/>

Fotók elérése: <http://galeria.jamvk.hu/piwigo/index.php?category/17>

2019. december 3. Szabó Károly, székelyudvarhelyi könyvtáros, fotóművész: Szubjektíve objektívén című kiállítása. Cikk: megjelenés előtt.

Fotók, elérése: <http://galeria.jamvk.hu/piwigo/index.php?category/18>

Mutatók	2018. tény	2019. évi tény	Változás %-ban az előző évhez képest
A könyvtárban a tárgyévben szervezett helyi, megyei és országos szintű közösségi programok, rendezvények száma összesen	58	119	84
A könyvtárban a tárgyévben szervezett helyi, megyei és országos szintű közösségi programok, rendezvényeken résztvevők száma	653	2797	428

A könyvtárban szervezett időszakos kiállítások száma	5	12	240
A könyvtárban szervezett időszakos kiállítások látogatóinak száma	298	894	210
Tárgyévben a családok számára meghirdetett rendezvények száma	35	47	134
Tárgyévben a családok számára meghirdetett rendezvényeken résztvevők száma	758	1023	135
A megyei hatókörű városi könyvtár esetében az általa ellátott kistérségeken szervezett rendezvények száma	300	310	103
A megyei hatókörű városi könyvtár esetében az általa ellátott kistérségeken szervezett rendezvényeken résztvevők száma	11350	14273	126
Egyéb rendezvények száma	29	104	57
Egyéb rendezvényeken résztvevők száma	856	2345	274

4.9 Használói elégedettségmérés

A 2019. évi tevékenység rövid szöveges értékelése.

Használói elégedettség mérések	2018. évi tény	2019. évi terv	2019. évi tény	változás %-ban előző évhez képest
A használói elégedettség-mérések száma	0	1	0	0
A használói elégedettség-mérések során a válaszadó használók száma	0	1	0	0

4.10 Települési könyvtárak számára nyújtott szolgáltatások

Települési könyvtárak számára nyújtott szolgáltatások	2018. évi tény	2019. évi terv	2019. évi tény	változás %-ban előző évhez képest
Műhelynapok száma	4	4	4	0
Résztevő települési könyvtárak számaránya –KSZR nélkül (%)	80	80	16	20
A megyei hatókörű városi könyvtár koordinációjával minősítésre készülő települési könyvtárak száma	0	0	0	0

4.11 Községi szolgálat/önkéntesség

Az iskolai közösségi szolgálat folyamatos koordinációt igényel, felelőse a megyei könyvtár központi könyvtárában Sári Aliz Imola volt, aki később a Népház úti könyvtárba távozott. A József Attila Megyei és Városi Könyvtár nagy hangsúlyt fektet az iskolákkal való együttműködésre, 2013-ban csatlakozott az Iskolai Községi Szolgálat országos programjához. Komárom-Esztergom megyében könyvtárunk 9 iskolával kötött együttműködési megállapodást, **2019-ban 8 iskolából jelentkeztek diákok.**

Az év során két alkalommal tartottunk tájékoztatást a szülőknek, diákoknak és pedagógusoknak, de sajnos nem volt személyes érdeklődés, mit, milyen keretek között végezhetnek nálunk a szolgálat során.

A megyei könyvtár ideiglenes helyre költözése és szolgáltatási feladatainak ellátása a tanulókra bízható tevékenységlistájában változásokat eredményezett. A munkahelyi létszám változása és a feladatok átrendeződése miatt diákmunkásokat is fogadtunk az iskolai közösségi szolgálatosok és önkéntesünk mellett.

2019. július 15. - augusztus 30. Diákmunkák a JAMVK-ban országos pályázat szerint 4 főt alkalmaztunk 3 középiskolás egy egyetemistát: aprónyomtatványok sorba rendezése digitalizáció előtt. Ezen kívül raktári munkát is végeztek és megismerkedhettek az intézményünkben folyó munkákról.

A 2019-es évben 22 diákot fogadtunk, akik összesen 190 órát teljesítettek nálunk iskolai közösségi szolgálatukból. Alapvetően a legnagyobb feladat 2019-ben is az 1952-től 2016-ig

digitalizált Dolgozók lapja, majd Komárom-Esztergom megyei 24 Óra hibakeresése volt. A papíralapú kiadványhoz képest felfedett hiányosságokat, hibákat táblázatba foglaljuk, amely alapján az Arcanumtól hiánypótlást kérünk.

Bevontuk őket rendezvényeinkbe, a könyvtár belső munkájával ismertettük meg őket, nagy hangsúlyt fektettünk a környezettudatos látásmód bemutatására, népszerűsítésére.

2019-ben a könyvtár elköltözése miatt jelentősen csökkent az IKSZ-es diákok száma, legalábbis, ami a felnőtt olvasótérben végzett feladatokat illeti, hiszen nem volt tér és munka, amit fel tudtunk kínálni, kivéve a költözésnél nyújtott segítségük. Elsősorban két intézmény a Bárdos és az Árpád Gimnázium tanulói voltak. Ennek ellenére a Központi Könyvtár Gyermekkönyvtárában egész nyáron voltak Közösségi Szolgálatos diákok, akik gyermek könyvtáros kolléganőinknek segítettek előkészülni a kézműves foglalkozásokra.

Közösségi szolgálat/önkéntesség	2018. évi tény	2019. évi terv	2019. évi tény	változás %-ban előző évhez képest
Az iskolai közösségi szolgálatot a könyvtárban teljesítők száma	104	30	22	21
Az iskolai közösségi szolgálat fogadására a köznevelési intézményekkel kötött megállapodások száma	9	9	9	0
A könyvtárban dolgozó önkéntesek száma	1	1	0	-

4.12 Partnerség

A 2019. évi tevékenység rövid szöveges értékelése:

2019. szeptember 12-re az Állományfejlesztési és Olvasószolgálati Osztály partnertalálkozót szervezett a Könyvtárellátó Nonprofit Kft. képviselői és könyvtárunk azon munkatársai számára, akik a KELLÓ-val munkakapcsolatban állnak. A találkozón a gördülékeny kommunikációt és együttműködést segítő kérdések kerültek napirendre.

A könyvtárral írásos együttműködést kötő partnerek száma	2018. évi tény	2019. évi terv	2019. évi tény	változás %-ban előző évhez képest
Civil szervezetek	2	5	5	250

Határon túli könyvtárak	4	4	4	0
Vállalkozók	5	10	10	200
Oktatási intézmények	9	15	20	222
A kistérségi önkormányzattal kötött megállapodások száma	60	60	60	0
Egyéb	2	5	6	300
Összesen	82	99	105	128

4.13 Digitalizálás

A nyilvános könyvtárak, így a József Attila Megyei és Városi Könyvtár egyik alapfeladata, hogy a kulturális örökség megőrzése céljából a helyismereti dokumentumait archiválja, hozzáférhetővé tegye. Mindemellett fontos a helyismereti kutatást segítő, a helyi értékek nyilvános elérhetőségét biztosítandó digitális tudástárak létrehozása.

A digitalizálás célja:

A kidolgozott digitalizálási stratégiánk célja az állományunkban lévő szellemi örökség nemzeti és európai szintű integrációja az információtechnológiának a könyvtári ágazatban jelenleg ismert és általánosan használt eszközeivel. A digitalizálás az állomány védelmét, a teljes gyűjteményi tevékenység hatékonyabbá, átláthatóbbá tételét, a kutatás elősegítését, továbbá a közkönyvtári feladatellátást meghatározó jogszabályoknak történő megfelelést és az adatszolgáltatást is szolgálja.

Ennek megfelelően:

1. Digitális hírlaptár létrehozása
2. Digitális vagy E-könyvtár létrehozása
3. Digitális aprónyomtatvány tár létrehozása

A digitalizálandó gyűjtemény bemutatása:

Kurrens állomány

Az intézmény digitalizálási stratégiai tervének megfelelően a megyei napilap számainak digitalizálását elvégeztük 1952-től 2016-ig.

Retrospektív állomány

- a még nem digitalizált mikrofilmek digitalizálása töredékek, szórványszámok, filmcsíkok (duplumok nélkül) 91 filmkocka

- a még nem digitalizált, mikrofilmen, kéziratban vagy nyomtatott formában lévő könyvek, disszertációk digitalizálása (kiemelten a helyismereti gyűjtemény muzeális és 1945 előtti kiadványainak – iskolai évkönyvek, Komárom-Esztergom megye a sajtóban című sajtóbibliográfia) digitalizálása
  - o kb. 82 000 filmkocka
- a még nem digitalizált aprónyomtatványok digitalizálása: 60. doboz, kb. 36.000 db
- a még nem digitalizált helytörténeti könyvek, kéziratok digitalizálása
  - o szakdolgozatok, disszertációk: 702 db, várhatóan 3500 oldal
  - o bibliográfiai cédulakatalógus: 3 doboz, várhatóan 2000 db
  - o muzeális állomány: 1241 példány, várhatóan 200 000 oldal
  - o 1945 előtti helyismereti állomány: 1500 példány, várhatóan 150 000 oldal
  - o Komárom-Esztergom megye a sajtóban I-VIII. kötet: 4759 oldal

Megyében lévő digitalizálandó könyvtári állományok:

Dorog: Dorogi füzetek – 1 500 oldal

Komárom: 80 db mikrofilm – 1 600 kocka

Komáromi Klapka György Múzeum könyvtárának Trianonnal kapcsolatos anyaga –

Tata: 1691 dokumentum mellékletekkel – 101 460 oldal

139 fénykép

129 diakép

Ács: 10 db aprónyomtatvány

38 db könyv – 10 000 oldal

Kistelepülések helyismereti állománya – felmérés alatt

A digitalizálás módja, eszközei

Könyvtárunk a digitalizációs munkájához a KDS pályázat által biztosított források felhasználásával professzionális A3-as műhelyszkennert szerzett be. A feldolgozáshoz szükséges számítástechnikai és adattárolási kapacitás rendelkezésre áll. A beszerzett szkennert szerencsésen kiegészíti a könyvtárunk leendő digitális laborjának eszközparkját.

Milyen digitalizáló eszközökkel rendelkezik?

Eszköz neve, típusa	Darabszám
Zeutschel OS 15000 Advanced Plus	1

A digitalizált állományt a saját honlapunkon, az E-könyvtárban tesszük közzé.

Online-szolgáltatásaink:

- Hosszabbítás
- Előjegyzés
- Referenz kérdések megválaszolása

Milyen célok alapján digitalizál? (%)

Cél		Arányszám (%)		
Szolgáltatás		50		
Állományvédelem		20		
Elektronikus dokumentumküldés		20		
Reprográfia		10		
Digitalizálás	2018. évi tény	2019. évi terv	2019. évi tény	változás %-ban előző évhez képest
Digitális objektumok száma	1052	1080	1094	104
Teljes dokumentumok száma	2	50	70	3500
Könyv	0	3	5	-
Folyóirat	1	1	1	100
Hanganyag	1	1	1	100
Audiovizuális dokumentum	0	0	0	100
Kép	0	0	0	100
Egyéb	0	0	0	100
Összesen	1054	1080	1094	104
Online elérhető	1053	1079	1093	104
Helyben használatra elérhető	1	1	1094	1094

Saját adatbázisaink:

- Biográfiai
- Dráma
- Drámaelemzés
- Emlékhelyek
- Események
- Folyóirat-lelőhely
- Helyismeret
- Jelenetek
- Mese

- Novellaelemzés
- Verselemzés

Egyéb adatbázisaink:

- ADT
- Akadémiai szótárak
- COMPASS
- Digitális Tankönyvtár
- EBSCO
- HUNGARICANA
- L'Harmattan Kiadó szakkönyvadatbázisa
- MATARKA
- MeRSZ – digitális szakkönyvek
- NAVA
- Szó-Tudás-Tár
- Typotex-Interkönyv
- Soá Alapítvány Vizualis Történelmi Archívum

IV. FEJLESZTÉSEK:

1. Intézményi terek / épületek infrastrukturális fejlesztési tervek bemutatása

2019-ben megkezdődött az könyvtáráépület kialakítása. Ennek terveit a tavalyi évben mellékeltük. Felsőgallai fiókkönyvtárunk berendezésének megújítását megkezdjük, jelenleg is tart.

2. Jelentősebb eszközbeszerzések

Megnevezés	darab	forint	megjegyzés
Gépjármű	0	0	
ebből személygépkocsi			
Számítógép			
ebből olvasói	6	2216702	
ebből szerver		0	
Fénymásoló	1	1258835	
Szkenner	1	9065260	
Storage, egyéb adattároló (kapacitását a megjegyzésbe kérjük megadni Tb-ban)	1	30390	2Tn

IKR fejlesztés			
egyéb:.....			
Eszközbeszerzésre fordított összeg összesen (Ft)		12 571 187	

5. Pályázatok, projektek

Az intézmény 2019-ben sok **pályázaton** vett részt, melyből a legtöbbet meg is nyerte.

A Nemzeti Kulturális Alaptól:

- „Öko-esték 2019. - Környezettudatosító és klímavédelmi ismeretterjesztő rendezvénysorozat”, elnyert összeg 400 000 Ft
- „A XIX. Országos ODR konferencia” megrendezésére; elnyert összeg 700 000 Ft
- „Öko-olvasótábor” megrendezésére; elnyert összeg 300 000 Ft
- „A XLVIII. KEM Könyvtári hét” megrendezésére; elnyert összeg 1 200 000 Ft

Tatabányai Megyei Jogú Város Önkormányzatától:

- Tolnay/Bánffy bérlet 2019. - Színházbérlet támogatás, elnyert összeg 55000 Ft

Emberi Erőforrás Minisztériumtól:

- Az Országos Dokumentum-ellátási Rendszer működésének támogatására 2019/2020., elnyert összeg 660 000 Ft
- Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégia (KDS) támogatására, elnyert összeg 24 800 000 Ft

Hazai pályázatok megnevezése	Pályázott összeg	Elnyert összeg (Ft-ban)	Támogató	Kezdet	Befejezése
Mesehíd kortárs magyar gyermekirodalmi rendezvények megvalósítása nemzedékeken és határokon át	403 725	400 000	NKA	2019.10.25	2020.06.04.
Muzeális gyűjtemény restaurálása	985 600	436 800	NKA	2019.11.01.	2020.08.31.
Irodalmi élőkönyvtár megszervezése	1 017 000	500 000	NKA	2020.04.16.	2020.04.16.
Van valami Filmklub	800 000	500 000	NKA	2019.09.02.	2020.06.15.

ODR konferencia	795 630	700 000	NKA	2019.10.01.	2019.10.31.
Országos Könyvtári Napok megszervezése	1 545 530	1 200 000	NKA	2019.07.01	2019.10.31.
Öko-olvasótábor	999 915	300 000	NKA	2019.07.01.	2019.08.31
Könyvtári Digitalizálási Pályázat	24 800 000	24 800 000	EMMI	2019.11.15.	2020.02.28.
Kedveszményes színházbérlet	55 000	55 000	Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzata	2019.09.01.	2020.06.15.
ODR feladatok	660 000	660 000	EMMI		
Nyári diákmunka	757 993	757 993	Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal	2019.06.15.	2019.08.31.

6. A menedzsment és a minőségirányítási tevékenységek megvalósulása 2019-ben, a megyei hatókörű városi könyvtár kommunikációs tevékenységének bemutatása

(Kiadványok száma, Kommunikációs költségek nagysága (Ft), TV megjelenés száma, rádió megjelenés száma, írott sajtó megjelenés száma, e-sajtó megjelenés, fizetett hirdetések száma, stb.)

Kommunikáció	2019. évi tény	2020. évi terv
Kommunikációs költségek (Ft)	n.a	250 000
TV megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	23	50
Rádió megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	228	300
Írott sajtó megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	56	120
Online hírek	116	200
Közösségi médiában megjelenő hírek	41	200
Hírlevelek	41	50
Fizetett hirdetések száma (médiától függetlenül, becsült érték)	0	250000
Egyéb:....	0	0

PR tevékenység

A rendezvények plakátjai 2019-ben megújultak. Minden eseményhez készült egyedi, valamint minden hónapban egy havi összefoglaló plakát, melyen az összes adott hónapban megrendezett nyilvános esemény fontosabb adatai szerepeltek. Nem készültek plakátok a nem mindenki számára nyilvános eseményekhez és a külső szervezésű (könyvtáron kívüli intézmény, szervezet) eseményekhez. A

plakátokon kívül a kiemelt, nagyobb látogatói számot feltételezhető eseményekhez egyedi meghívó is készült.

A helyi sajtóval való rendszeres kapcsolattartás érdekében havonta több levelet is küldtünk a részükre. Főleg programjainkról szóló információkról, de közérdekű adatokról is, mint például ünnepi nyitva tartásokról vagy az év során egyszeri rendkívüli zárva tartásról. Ezekről többnyire beszámoltak a médiumok, figyelembe véve a saját ingyenes hirdetési felületeik kapacitását.

A könyvtár épületein kívül is népszerűsítettük programjainkat plakát kihelyezésével, mely helyszínek a következők:

- Megyeháza
- Árpád Gimnázium
- EDUTUS és könyvtára
- Erkel Ferenc Zeneiskola
- Agora
- Tatabányai Múzeum
- Fortuna jegyiroda
- Fő téri kézműves bolt
- Mi Mozink
- Vasútállomás
- Új Nemzedék Kontaktpont
- TJ ESZI Családsegítő Szolg. és Gyermekej. Kp.
- KPVDSZ
- Puskin
- Florette virágbolt
- Fő téri kézműves bolt
- Figura kreatív bolt
- Természet Patikája gyógynövénybolt

Közösségi oldalaink közül 2019-ben a Facebook oldal volt a legaktívabb, valamint jelen vagyunk a Google Plus-on és a YouTube-on is. 2019-ben vezettük be a JAMK instagram oldalát, ahol egyre növekvő érdeklődésre számíthatunk. Ezek mellett külön Facebook oldala és külön Youtube csatornája van a JAMK Poetry rendezvénysorozatnak. A Facebookon folyamatosan kommunikáljuk programjainkat, szolgáltatásainkat, közérdekű információinkat. Ezek mellett közlünk szórakoztató, informatív, a könyvtárak és a tudás szellemiségét tükröző egyéb tartalmakat is.

Média megjelenések

A könyvtár 2019. évi munkatervében az alábbi célokat tűzte ki az intézmény a média megjelenésekkel kapcsolatban:

Média	2018-es érték	2019-es terv	2019-as adatok
TV	27	27	23
Rádió	248	250	228
Fizetett hirdetés	0	0	0
Nyomtatott sajtó	133	130	56
Kemlib	40	40	31
Online	161	150	116
Összesen	696	606	454

A 2019. évi terv összeállítása során az intézmény figyelembe vette a könyvár közlő átépítését és ezzel kapcsolatos költözését is, ezért a 2018-as értékkel megegyezően tervezte a média megjelenések számát. A 2018-es értékekkel és a tervezettekkel összehasonlítva megállapítható, hogy a média megjelenések jelentősen alatta maradtak a tervezet értékeknek. Mind az online mind pedig az írott médiában erősíteniünk kell a könyvtári jelenétet. A megjelenések alacsony száma összefügg a költözéssel kapcsolatos bezárással, valamint a rendezvények számának csökkenésével is.

Televíziós megjelenések (23 db)

Feltöltés napja	TV neve	Cím	Megszólaló személy(ek)
2019.01.18	TKTV	Tatabánya Ma	Schmidt Csaba, Mikolasek Zsófia, Nász János
2019.01.21	TKTV	Tatabányai Galéria	Mikolasek Zsófia, Schmidt Csaba, Nász János
2019.02.25	TKTV	Tatabánya Ma	Schmidt Csaba, Mikolasek Zsófia
2019.02.27	TKTV	Koktél	Schmidt Csaba, Mikolasek Zsófia
2019.04.09	TKTV	Tatabánya Ma	Visztó Levente, ifj. Gyüsi László
2019.04.17	TKTV	Tatabánya Ma	Bencsik János, Rétvári Bence, Schmidt Csaba
2019.04.22	TKTV	Tatabányai Galéria	Bencsik János, Rétvári Bence, Schmidt Csaba
2019.05.15	TKTV	Koktél	Nyáry Krisztián
2019.06.06	TKTV	Tatabánya Ma	Kövesdi Mónika, Sóstai József, ifj. Gyüsi László
2019.10.02	TKTV	Tatabánya Ma	Mikolasek Zsófia, Schmidt Csaba, Békésiné Bogár Noémi Erika
2019.10.03	TKTV	Tatabánya Ma	Cserteg István, Mikolasek Zsófia
2019.10.03	TKTV	Tatabánya Ma	Zantleiterné Szebenyi Zsuzsanna
2019.10.03	TKTV	Tatabánya Ma	Cserteg István
2019.10.04	TKTV	Tatabánya Ma	Dr. Kozák Ágnes
2019.10.07	TKTV	Tatabányai Galéria	Mikolasek Zsófia, Schmidt Csaba, Békésiné Bogár Noémi Erika
2019.10.07	TKTV	Tatabányai Galéria	Cserteg István, Mikolasek Zsófia

2019.10.08	TKTV	Tatabánya Ma	Schmidt Csaba, Sztankov Attila
2019.10.29	TKTV	Tatabánya Ma	Mikolasek Zsófia, Szilassi Andrea
2019.10.31	TKTV	Tatabánya Ma	Kövesdi Mónika, Kerti Károly György
2019.11.04	TKTV	Tatabányai Galéria	Mikolasek Zsófia, Szilassi Andrea
2019.11.06	TKTV	Koktél	Kövesdi Mónika, Kerti Károly György
2019.11.07	TKTV	Tatabánya Ma	Füzi Sándor
2019.11.20	TKTV	Tatabánya Ma	Horváth Szabolcs, Horber Pál Gáspár

2019-ben a TKTV számolt be programjainkról, rendezvényeinkről mindösszesen 23 alkalommal.

Nyomtatott és elektronikus sajtóban való megjelenések (87)

A helyi, szakmai és országos sajtóban, a József Attila Megyei és Városi Könyvtár egy központi és öt fiókkönyvtáráról szóló cikkek és programajánlók száma 87 darab volt összesen

2019-ben a nyomtatott folyóiratokban összesen 56, cikk jelent meg a könyvtárról. Ezen túl 31 db megjelenés volt a könyvtár elektronikus folyóiratában a Kemlib-ben.

Pontos megjelenési darabszámok

Helyi sajtóorgánumokban (zárójelben a tavalyi darabszám):

- Komárom-Esztergom Megyei 24 óra: 34 db (2018: 69db)
- Kisalföld: 19 db (2018: 56 db)
- Megyejáró 1 db
- A Mi Tatabányánk: 2 db (2019: 5 db)

Elektronikus és helyi sajtóorgánum:

- KemLib (csak elektronikusan megjelenő lap – kemlib.jamk.hu): 31 db (2018: 40 db)

Online megjelenések (64 + 52 programajánló)

Kemma.hu: 10 db (2018: 19 db)

Tatabanya.hu: 1 db (2018: 6 db)

Minalunk.hu 11 db (2018: 3 db)

Forrasradio.hu 7 db (2018: 7 db)

TKTV.hu 32 db (2018: 32 db)

Kemma.hu (10 db)

Dátum	Cím
2019.01.12	Ideiglenes helyre költözik a tatabányai könyvtár

2019.01.30	Kétszintes mélygarázs és szolgáltatóház épül Tatabányán
2019.04.17	Letették a modern köntösben megújuló megyei könyvtár alapkövét
2019.04.19	A könyvtár segíti felkészíteni a gyerekeket a jövőre
2019.06.10	Szavakkal tűzijátékoztak a slammerek a tatabányai könyvtárban
2019.09.15	Több évtizede kutatja a zsidóság történetét a megyei könyvtár igazgató-helyettese
2019.09.16	Fenséges ízek fesztiválja negyvenöt jó csapattal Tatabányán
	A József Attila Megyei Könyvtár ünnepélyes alapkövetétele
2019.10.07	Nyárra elkészül az új tudásközpont Tatabányán
2019.10.22	12 milliárdos kasszával adta át Tatabányát Szűcsné Posztovics Ilonának Schmidt Csaba

Tatabanya.hu (1 db)

Dátum	Cím
2019.01.10	Megkezdődik a Központi Könyvtár felújítása

Minalunk.hu (11 db)

Dátum	Cím
	Humorpercek – Horváth Szabolcs könyvbemutatója
2019.01.09	Költözik a központi könyvtár Tatabányán
2019.02.21	József Attila Könyvtár Tatabánya: Épületbúcsúztató
2019.03.14	A központi könyvtár átköltözött. Nyitás március 19-én
2019.05.06	A József Attila Megyei és Városi Könyvtár 2019. májusi programjai Tatabányán
2019.05.07	ÖKO-est: Németh Lajos: Mi lesz veled Föld, mi lesz veled éghajlat?
2019.06.03	A József Attila Megyei és Városi Könyvtár 2019. júniusi programjai Tatabányán
2019.06.03	90. Ünnepi Könyvhét és 18. Gyermekkönyvnapok Tatabányán
2019.09.16	A József Attila Megyei és Városi Könyvtár programja Tatabányán
2019.09.27	Könyvtári Hét Tatabányán - Itt a programok
2019.10.24.	Novemberi programok - József Attila Megyei és Városi Könyvtár

Forrasradio.hu (7 db)

Dátum	Cím
2019.06.03	VÁLTOZATOS PROGRAMOK AZ KÖNYVHÉT ÉS GYEREEKKÖNYVNAPOK ALKALMÁBÓL A JAMK-BAN
2019.05.17	JANIKOVSKY ÉVA ELŐTT TISZTELEGNEK A KÖNYVTÁRBAN
2019.04.18	LETETTÉK TATABÁNYÁN A MEGÚJULÓ MEGYEI KÖNYVTÁR ALAPKÖVÉT

2019.03.23	TORONYDARU IS SEGÍTI MAJD A MEGYEI KÖNYVTÁR ÉPÍTÉSI MUNKÁLATAIT
2019.03.19	MÁRCIUS 19-TŐL TÖBB HELYSZÍNEEN IS VÁRJA AZ OLVASÓKAT A MEGYEI KÖNYVTÁR
2019.01.17	MEGÚJUL A MEGYEI KÖNYVTÁR TATABÁNYÁN
2019.01.10	KÖLTÖZÉS MIATT IDEIGLENESEN BEZÁR A MEGYEI KÖNYVTÁR

TKTV.hu (32 db)

Dátum	Cím
2019.01.19	Új Helyen Nyit Ki Márciusban A Könyvtár
2019.01.22	Költözik A József Attila Megyei És Városi Könyvtár
2019.02.26	Költözik A Könyvtár, Búcsúztatták A Régi Épületet
2019.02.28	Búcsúztak A Könyvtártól, Új Tudásközpont Nyílik A Helyén
2019.02.28	Búcsúztak A Könyvtártól, Új Tudásközpont Nyílik A Helyén
2019.04.10	„Egy Cseppnyi Magyarország” - Könyvbemutató A Könyvtárban
2019.04.18	Épülő Tudásközpont – Letették Az Új Könyvtár Alapkövét
2019.04.18	Letették Az Új Könyvtár Alapkövét
2019.04.23	Elhelyezték Az Új Könyvtár Alapkövét
2019.05.11	Nyáry Krisztián Tartott Rendhagyó Irodalom Órárt
2019.05.16	Nyáry Krisztián Tartott Rendhagyó Irodalom Órárt És Író-Olvassó Találkozót
2019.06.07	Megyei Művészek Munkáit Láthatjuk A Fiókkönyvtárban
2019.06.13	Egyedülálló Kiállítás Nyílt A Népház Utcai Könyvtárban
2019.10.03	Szakmai Konferenciával Indultak A Könyvtári Napok
2019.10.04	Filmklub Indult A József Attila Megyei És Városi Könyvtárban
2019.10.04	Pályaorientációs Napra Várta A Fiatalokat Az Új Nemzedék
2019.10.04	Meséljünk A Gyerekeknek Az Egészséges Táplálkozásról!
2019.10.04	Tóbiás És Az Angyal - Könyvbemutató A Gyermekkönyvtárban
2019.10.08	Szakmai Konferenciával Nyitották Meg Az Idei Könyvtári Hetet
2019.10.08	Pályaválasztási Előadások, Tanácsadások - Az Új Nemzedék Közösségi Tér Segíti A Továbbtanulókat
2019.10.09	Elérték A Könyvtár Legmagasabb Pontját
2019.10.15	Bokrétáünnep - Jó Ütemben Halad A Könyvtár Felújítása
2019.10.30	25 Milliő Forintos Pályázati Támogatásból Újult Meg A Könyvtár Honlapja
2019.11.01	Kerti Károly György Restaurátor Képművészeti Kiállítása A Könyvtár Tárlatában
2019.11.05	Megújult A József Attila Megyei És Városi Könyvtár Honlapja
2019.11.07	KÉP-SOROK Című Kiállítás A József Attila Megyei És Városi Könyvtárban
2019.11.08	Előadás A Gombák Szerepéről Az Ökoszisztémában

2019.11.13	Szabó Simont, A Moszkva Tér Főszereplőjét Láttá Vendégül A Könyvtár
2019.11.14	Moszkva Tér - Filmvetítés És Beszélgetés "Rojállal", Azaz Szabó Simonnal
2019.11.21	Ady Endrére Emlékeztek A Könyvtárban
2019.12.04	Élménybeszámoló A K2 Expedícióról
2019.12.06	K2 Expedíció - Élménybeszámoló Az Öko-Estén

7. Elektronikus szolgáltatások

(Távolról elérhető és helyben igénybe vehető szolgáltatások fejlesztése.)

Szolgáltatás	2019-ban megvalósult (I/N)	Részletek
Honlap	igen	Új intézményi és KSZR honlap
OPAC	nem	
Adatbázisok	nem	
Referenz szolgáltatás	nem	
Közösségi oldalak	igen	Instagram oldal létrehozása
RSS	nem	

8. Gazdálkodással kapcsolatos főbb adatok és értékelésük

Bevételi és kiadási előirányzatok alakulása:

	Pénzügyi adatok (ezer Ft-ra kerekítve)	2018. évi tény	2019. évi terv	2019. évi tény	eltérés %-ban
Bevétel	Az intézmény működési bevétele	17257	6791	16347	95
	Ebből a könyvtár szolgáltatásaihoz köthető bevételek (nem fenntartótól származó bevételek)	17257	6791	16347	95
	– ebből a késedelmi díjbevételek (forint)	2 019 725	0	1 176 920	58
	– ebből beiratkozási díjbevételek (forint)	1 917 558	3 400 000	1 614 820	84
	Támogatás, kiegészítés és átvett pénzeszköz	271 413	21 734	281 891	103
	– ebből fenntartói támogatás	308	0	55	18
	– ebből felhasznált maradvány	9 935	0	22 607	227
	– ebből központi költségvetési támogatás	141 600	141 000	141 000	100
	– ebből kistérségi kiegészítő (KSZR) támogatás	53 888	53 888	53 888	0
	– ebből pályázati támogatás	8 664	0	29 030	335
	– a pályázati támogatásból EU-támogatás	0	0	0	0
	Egyéb bevételek összesen	79	0	0	0
	Bevétel összesen	288 749	226 525	298 238	103
Kiadás	Személyi juttatás	120 748	114 162	125 504	104
	Munkaadókat terhelő összes járulék	24 279	22 450	24 380	100
	Dologi kiadás	83 400	48 352	83 409	100
	Egyéb kiadás	60 592	41 561	64 945	107
	Kiadás összesen	288 749	226 525	298 238	103

Létszám és bérigazgatás

A József Attila Megyei és Városi Könyvtár 2019. évi gazdálkodását a költségvetési szervektől elvárható költségtakarékosság jellemezte.

Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Tatabányai Járási Hivatal

- „Nyári diákmunka 2019. központi munkaerőpiaci program”; támogatott összeg 757 993 Ft

Nemzeti Adó- és Vámhivatalról

- 2018. évi személyi jövedelemadó 1 %, átutalt összeg 212 209 Ft

Az intézmény **állománygyarapítása** több forrásból valósult meg:

- 2019. évi érdekeltség-növelő támogatásból (kölségvetési tv. 2. sz. melléklet, IV.1.i. pont) 3 001 000 Ft
- Országos Dokumentum-ellátási Rendszer támogatásából (2018/19. évi támogatás) 1 050 382 Ft
- állami normatív támogatásból 14 100 000 Ft
- 2018. évi személyi jövedelemadó 1%-ból 47 343 Ft
- KSZR támogatásból 23 100 118 Ft

2019-ben a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer feladatainak ellátása, a kistelepülésekkel való kapcsolattartás, a kistelepülések általi igények, megrendelések lebonyolítása zökkenőmentes volt. Erre a célra kapott 53 888 140 Ft összegű támogatást 102,34 %-ban használta fel az intézmény.

Bevételek alakulása tekintetében az eredeti költségvetésben megtervezett összeget intézményünk 74,86 %-ban alulterjesztette. Az elmaradás oka az intézmény költözése volt. A Modern Városok Program keretében intézményünk felújításra kerül, ezért a székhelyintézmény három épületbe költözött. A látogatottsági szint így jelentősen csökkent. Programok megvalósítására is kevesebb lehetőség van, helyhiány miatt. Az intézmény saját működési bevételeinek nagy részét a könyvtári tagok beiratkozási díja, a késedelmek díjai tették ki.

Az **ÁFA visszaigénylés** összege 12 007 000 Ft volt, mely fedezetet nyújtott a támogatások, pályázati összegek bruttó módon történő finanszírozására, ill. a nevezési díjak megfizetésére.

2019. évben a legnagyobb értékű **beruházás** informatikai eszközök (könyvszkennerek, nyomtató) és a kistelepülések részére könyvtári bútorok, számítógépek, blokknyomtató vásárlása volt, melyet a KSZR feladatainak ellátására kapott támogatási összegből, saját költségvetésünkben illetve pályázati forrásból tudott finanszírozni a Könyvtár.

A **kiadások** teljesítése általában időarányos. A bérigazgatás zavartalan volt. A korábbi évekhez hasonlóan a pályázatokkal kapcsolatosan sok megbízási szerződést kötött, melyek kifizetése időben megtörtént, és fennakadást nem okozott.

A **létszám adatok** az előző évhez képest nem változtak, a fluktuáció minimális volt. Az engedélyezett létszám 39,25 fő. 2019. december 31-én két üres álláshelye volt az intézménynek, aminek betöltése 2020. év elején várható.

Kettő fő rehabilitációs munkavállalót foglalkoztatunk, hivatali segéd munkakörben 4 és 6 órás munkaidőben.

Az elmúlt években a tárgyi eszköz nyilvántartást végző gazdasági ügyintézők fluktuációja magas volt. Ez okból kifolyólag, a korábbi években történt tárgyi eszköz nyilvántartás, leltár felvétel és selejtezések nem voltak megfelelőek és egyeztetetők.

A 92/2019. iktatószámú Eszközök nyilvántartása és a leltározási és selejtezési tevékenység utóvizsgálata után a Belső ellenőr azonnali és teljes körű leltározást írt elő.

Az intézmény **leltározása 2019. május 31-i** fordulónappal történt meg, mely során több hiba is feltárássra került. A 4-4/2020. iktatószámú Leltárázó jegyzőkönyv részletesen tartalmazza a fellelt hibákat. 6.595.555 Ft értékben hiányként kivezetésre kerültek számítógépes programok, melyek már elavultak, használaton kívül vannak, nincsenek számítógépekre telepítve.

Nagyértékű informatikai eszközök (944.000 Ft) és egyéb gép, berendezések (395.808 Ft) a korábbi években selejtezésre kerültek, amik a könyvelésből viszont nem lettek kivezetve.

Kisértékű informatikai eszközök (405.972 Ft) és egyéb gép, berendezések (913.511 Ft) hiányként kivezetésre kerültek. Részben téves könyvelés miatt, részben hiányként szerepelnek a leltárázó jegyzőkönyvben.

A 2018. évi költségvetési beszámolóban kötelezettséggel terhelt **maradványként** került kimutatásra az Emberi Erőforrások Minisztériuma ODR 2018/2019. évi támogatása (1 100 000 Ft), továbbá a TMJV Önkormányzattól költözési feladatokra adott finanszírozása (17 168 407 Ft). A maradványok a támogatási szerződésben és a megállapodás alapján meghatározott időre és célra felhasználásra kerültek, az elszámolásuk megtörtént.

A **pénzmaradvány** összege az előző évhez képest 20%-kal növekedett. Ennek oka, hogy az EMMI intézményünknek 2019. decemberében folyósította a két elnyert pályázatának összegét. Ezek a támogatások csak részben kerültek felhasználásra, így a fennmaradt összeget kötelezettséggel terhelt maradványként mutatjuk ki a 2019. évi költségvetési beszámolóban. Szabad maradvány közüzemi kiadásokon és a kötött dologi kiadásokon maradt meg.

Melléklet:**2019. évi publikációk a KEM-LIB-ben**

Szerző	Település	Cím	Lapszám	Oldalszám
Fábián Ildikó	Tatabánya	Kömlődön is megújult a könyvtár	Kemlib, IX. évf. 4-5-6.	30-31
Fábián Ildikó	Tatabánya	KSZR szakmai nap júniusban	Kemlib, IX. évf. 4-5-6.	30
Fábián Ildikó	Tatabánya	Tovább pörög a KSZR!	Kemlib, VIII. évf. 10-11-12.	31-33
Fábián Ildikó, Tomasovszky Edit	Tarján	Vetélkedő diákoknak Tarjánban	Kemlib, IX. évf. 1-2-3.	33
Feketsné Kisvarga Anita	Tatabánya	125 szerelmeslevél és történet	Kemlib, IX. évf. 4-5-6.	9-10
Feketsné Kisvarga Anita	Tatabánya	Dallal, verssel, múltidézéssel búcsúztunk a Fő téri épülettől	Kemlib, IX. évf. 1-2-3.	6-7
Feketsné Kisvarga Anita	Tatabánya	Irodalomterápiás műhelykonferencia	Kemlib, IX. évf. 1-2-3.	35-38
Horváth Géza, dr.	Tatabánya	„Fogadj örökbe!”	Kemlib, VIII. évf. 10-11-12.	49-50
Horváth Géza, dr.	Tatabánya	A helyismereti gyűjtemény első negyedévi gyarapodása	Kemlib, IX. évf. 1-2-3.	53-54
Horváth Szabolcs	Tatabánya	Áprilisi JAMK Poetry	Kemlib, IX. évf. 4-5-6.	14
Horváth Szabolcs	Tatabánya	Áttekintés az Olvasólámpa második félévi programjairól	Kemlib, VIII. évf. 10-11-12.	12
Horváth Szabolcs	Tatabánya	Az Olvasólámpa második negyedévi programjairól	Kemlib, IX. évf. 4-5-6.	11-12
Horváth Szabolcs	Tatabánya	Deodatus járt közöttünk – Turczi István könyvbemutatója	Kemlib, IX. évf. 4-5-6.	12-13
Horváth Szabolcs	Tatabánya	Hetedszerre is az antológiában	Kemlib, IX. évf. 4-5-6.	41

Horváth Szabolcs	Tatabánya	Öt éves az Olvasólámpa	Kemlib, IX. évf. 1-2-3.	11-12
Horváth Szabolcs	Tatabánya	Parnasszus – JAMK Poetry Turczy Istvánnal	Kemlib, IX. évf. 4-5-6.	13-14
Horváth Szabolcs	Tatabánya	ROM Poetry	Kemlib, IX. évf. 1-2-3.	12-13
Horváth Szabolcs	Tatabánya	Szárnypróbálgatók	Kemlib, IX. évf. 1-2-3.	43
Kissné Anda Klára	Tatabánya	„Múltunkban gyökerezik jövőnk” – ünnepi megemlékezés	Kemlib, VIII. évf. 10-11-12.	53-55
Kissné Anda Klára	Tatabánya	Tartalmas évre készül a Komárom-Esztergom Megyei Szervezet 2019-ben	Kemlib, IX. évf. 4-5-6.	54-56
Kissné Anda Klára	Tatabánya	Tisztújítás az MKE Komárom-Esztergom Megyei Szervezetének élén	Kemlib, IX. évf. 1-2-3.	55-58
Márku Mónika	Tatabánya	„Nagykorú” lett a konferencia	Kemlib, VIII. évf. 10-11-12.	6-7
Márku Mónika	Tatabánya	2018. augusztus-szeptember	Kemlib, VIII. évf. 10-11-12.	56-57
Márku Mónika	Tatabánya	2018. december	Kemlib, VIII. évf. 10-11-12.	62
Márku Mónika	Tatabánya	2018. október-november	Kemlib, VIII. évf. 10-11-12.	57-62
Márku Mónika	Tatabánya	2019. április	Kemlib, IX. évf. 4-5-6.	57-58
Márku Mónika	Tatabánya	2019. február	Kemlib, IX. évf. 1-2-3.	60-61
Márku Mónika	Tatabánya	2019. január	Kemlib, IX. évf. 1-2-3.	59-60
Márku Mónika	Tatabánya	2019. június	Kemlib, IX. évf. 4-5-6.	59-61
Márku Mónika	Tatabánya	2019. május	Kemlib, IX. évf. 4-5-6.	58-59

Márku Mónika	Tatabánya	2019. március	Kemlib, IX. évf. 1-2-3.	62
Márku Mónika	Tatabánya	Évkönyvbemutató a JAMK Népház Úti Fiókkönyvtárában	Kemlib, IX. évf. 4-5-6.	51-52
Márku Mónika	Tatabánya	Famatuzsálemek a Vértes északi előterében – könyvbemutató	Kemlib, IX. évf. 4-5-6.	52-53
Márku Mónika	Tatabánya	Jégbe fagyott sikoly - könyvismertető	Kemlib, IX. évf. 1-2-3.	51-53
Márku Mónika	Tatabánya	Könyvtárak kincsei digitális formában – konferencia a magyar könyvtárak digitalizálási stratégiájáról	Kemlib, IX. évf. 4-5-6.	34-35
Mikolasek Zsófia	Tatabánya	Az én könyvtáram – Komárom-Esztergom megyei szakmai nap és workshop	Kemlib, IX. évf. 4-5-6.	35-36
Mikolasek Zsófia	Tatabánya	Elköltöztünk	Kemlib, IX. évf. 1-2-3.	4-5
Mikolasek Zsófia	Tatabánya	Költözik a központi könyvtár	Kemlib, VIII. évf. 10-11-12.	12
Nász János	Tatabánya	Értékek, kampányok és önkéntesség	Kemlib, IX. évf. 4-5-6.	5-6
Nász János	Tatabánya	Könyvtárzöldítés Siófokon is	Kemlib, IX. évf. 1-2-3.	38-39
Nász János	Tatabánya	Mit adtak nekünk a rómaiak? – Számadó Emese előadásáról	Kemlib, IX. évf. 1-2-3.	8-9
Nász János	Tatabánya	Nyitott kapuk 2019.	Kemlib, IX. évf. 4-5-6.	14
Sári Aliz Imola	Tatabánya	Képző-, ipar- és fotóművészeti kiállítások Komárom-Esztergom megyében 1986-2000	Kemlib, IX. évf. 4-5-6.	7-8
Sári Aliz Imola	Tatabánya	Tudatos táplálkozásról gyermekeknek	Kemlib, IX. évf. 4-5-6.	10-11

Suller Ildikó Tünde	Tata	„Ideje a rontásnak és építésnek”	Kemlib, IX. évf. 1-2-3.	44-45
Suller Ildikó Tünde	Tatabánya	„Összenőtt a föld az éggel” – rajzpályázat	Kemlib, IX. évf. 4-5-6.	42-43
Suller Ildikó Tünde	Tatabánya	Író-olvasó találkozók Berg Judittal és Csapody Kingával	Kemlib, IX. évf. 4-5-6.	43-44
Suller Ildikó Tünde	Tatabánya	Janikovszky Éva emlékkiállítás	Kemlib, IX. évf. 4-5-6.	44-45
Suller Ildikó Tünde	Tatabánya	Könyvtárak – Közös tudás – Közösségi hozzáférés – könyvtárszakmai konferencia	Kemlib, VIII. évf. 10-11-12.	5-6
Suller Ildikó Tünde	Tatabánya	Olvasásra születni	Kemlib, VIII. évf. 10-11-12.	41-43
Sutáné Csulik Andrea	Tatabánya	Messzi tájakon – Horváth Szabolcs könyvbemutatója	Kemlib, VIII. évf. 10-11-12.	9
Szilassi Andrea	Tatabánya	„Born Digital” és a könyvtárak	Kemlib, VIII. évf. 10-11-12.	35-36
Szilassi Andrea	Tatabánya	A DJP hálózat II. országos találkozója	Kemlib, VIII. évf. 10-11-12.	37
Szilassi Andrea	Tatabánya	Infokommunikációs eszközökkel gazdagodtak könyvtáraink	Kemlib, VIII. évf. 10-11-12.	10-11
Szilassi Andrea	Tatabánya	Internet Fiesta 2019.	Kemlib, IX. évf. 1-2-3.	10-11
Szilassi Andrea	Tatabánya	Közösségszervezés és DJP mentorálás	Kemlib, VIII. évf. 10-11-12.	11
Szilassi Andrea	Tatabánya	Megújult a megyei ellátás honlapja	Kemlib, IX. évf. 1-2-3.	31-32
Szilassi Andrea	Tatabánya	Okostelefon-suli Mocsán és Tokodon	Kemlib, IX. évf. 4-5-6.	31-32
Tari-Székely Karola	Tatabánya	Gyógyító színek, avagy a csakráink nyomában	Kemlib, IX. évf. 1-2-3.	9
Tari-Székely Karola	Tatabánya	Pollák Rita kiállítása a Népházban	Kemlib, IX. évf. 4-5-6.	8

Tari-Székely Karola	Tatabánya	Színekbe zárt gondolatok – kiállítás a Sóstai Galéria műveiből	Kemlib, IX. évf. 4-5- 6.	6-7

Dátum: 2020. 02.10.

aláírás
Intézményvezető